"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."

ాల్యూం - III
ం. 3

వెల రూ. 28.00
8 మార్చి, 2010,
సోమవారము,
(శక సం. 1931,
ఫాల్గుణం - 17)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

		పేజి నెం.
సభా కార్యక్రమము : అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవ శుభాకాంక్షల గురించి.	...	201
సభా కార్యక్రమము : వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి	...	201
నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	...	202
సభా కార్యక్రమము : ప్రశ్న నెం. 142 (1629) కొనసాగింపు గురించి	...	241
నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు (కొనసాగింపు)		242
2010-2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) (కొనసాగింపు)	...	251
నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు (కొనసాగింపు)		283
సభా కార్యక్రమము: అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవ సందర్భంగా మహిళా సభ్యులందరికీ జీరో అవర్‌లో మాట్లాడే అవకాశం గురించి	...	283
జీరో అవర్	...	284

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారాం
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. శివరావు
		శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యానందం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోసు
		శ్రీమతి వి. గిరిజా సుందరి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. జయరాం
		శ్రీ కె. సత్యనారాయణ రావు
		శ్రీ మహ్మద్ జహీరుద్దీన్
		శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయిలక్ష్మి
		శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ
		శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు
		శ్రీమతి వి. ప్రభ
		శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ
		శ్రీమతి బి. నర్సమ్మ
		శ్రీ సి. రవీందర్ రెడ్డి
		శ్రీమతి ఎ. బెనడిక్ట్ స్వామి
		శ్రీమతి టి. సుశీల
		శ్రీ ఎమ్.వి. ఎస్. బావిరాజు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఎల్. తిరుమల రావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(నాలుగవ సమావేశము : పదిహేనవ రోజు)

సోమవారము, మార్చి 8, 2010

(సభ ఉ.గం. 9.00 ని.లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవ శుభాకాంక్షల గురించి

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈరోజు అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం ఆవిర్భవించి వంద సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన సందర్భంగా సభలోని మహిళా సభ్యురాళ్లందరికీ, రాష్ట్రంలో ఉన్న మహిళలందరికీ నా తరపున, సభ తరపున శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాము.

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

MR. SPEAKER: The Adjournment Motion given notice of by Smt. A. Annapurna garu and others regarding the empowerment of women in the State is disallowed.

(2) The Adjournment Motion given notice of by Sri Bandaru Satyananda Rao garu and others regarding the welfare, health and problems of women is disallowed.

(3) The Adjournment Motion given notice of by Sri G. Mallesh garu and others regarding the alleged shortage in power and scarcity of drinking water is disallowed.

(4) The Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy garu regarding alleged assault on senior advocates including women at Indira Park is disallowed.

(5) The Adjournment Motion given notice of by Sri Julakanti Ranga Reddy garu regarding the alleged severe shortage of power and scarcity of drinking water in the State is disallowed.

One minute. Demands include women and child welfare demand also. డిమాండ్స్‌లో తీసుకొని చర్చ చేస్తే బాగుంటుంది. జీరో అవర్‌లో కూడా all parties are requested that women are given opportunities.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

అల్పాదాయ వర్గాలకు స్కాలర్‌షిప్పులు, ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్

ప్రశ్న నెం.141(2028)

డా.జయప్రకాశ్ నారాయణ్ (కూకట్‌పల్లి) – గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచార తెలియజేస్తారా ;

అ) రాష్ట్రంలో తక్కువ ఆదాయ వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థులకు ఉపకార వేతనాలు, ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంటును సకాలంలో ఇస్తున్నారా ;

ఆ) ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్లు పొందవలసిన తక్కువ ఆదాయం గల వర్గాలకు చెందిన కళాశాల విద్యార్థులు ఎంత మంది ; వారికి చెల్లించవలసిన మొత్తమెంత ; చెల్లించిన మొత్తం ఎంత ;

ఇ) రాష్ట్రంలో ఇంజనీరింగు, మెడిసిన్, యు.జి., పి.జి.కోర్సులు చేస్తున్న తక్కువ ఆదాయ వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థుల నుండి బోధనా రుసుం, స్పెషల్ ఫీజులు వసూలు చేశారని లేదా వసూలు చేస్తున్నారన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్) :

అ) అవునండీ.

ఆ) 2009-10 సంవత్సరంలో మెట్రిక్ అనంతర ఉపకార వేతనాల కోసం షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలు, వెనుకబడిన తరగతులు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులు మరియు వికలాంగులకు చెందిన తక్కువ ఆదాయ వర్గాల కళాశాల విద్యార్థులు మొత్తం 24,52,125 మంది దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. 2009-10 సంవత్సరంలో ఉపకార వేతనాల క్రింద మొత్తం రూ.2883.27 కోట్ల పైకాన్ని వారికి చెల్లించవలసి ఉంది. రూ.1389.90 కోట్ల మొత్తాన్ని ఇది వరకే చెల్లించడమయింది.

ఇ) లేదండీ.

తక్కువ ఆదాయ గ్రూపులకు చెందిన విద్యార్థుల విషయంలో ప్రభుత్వం వాపసు ఇవ్వదగని అన్ని ఇతర ఫీజులను తిరిగి చెల్లించింది.

డా.జయప్రకాశ్ నారాయణ్ : అధ్యక్షా, ఆధునిక ప్రజాస్వామ్య దేశాల్లో తెలివితేటలు ఉండి కేవలం ఆర్థిక

స్థోమతు లేక చదువుకునే అవకాశం లేక కన్నీళ్లు కార్చడం అంత కంటే దారుణం ఇంకోటి లేదు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న కీలకమైన మంచి పనుల్లో ఇదొకటి. దానికి ముందు మనసారా అభినందిస్తున్నాను. అయితే మంత్రి గారు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం 24 లక్షల మంది దరఖాస్తు చేసుకుంటే వారికి మంజూరు చేస్తున్నది సుమారుగా రూ.2900 కోట్లు అంటున్నారు. అంటే తలసరి కేవలం రూ.13 వేలు, రూ.14 వేలు వస్తుంది. కాబట్టి ఈ స్కీల్సు గురించి చెబుతారా? ఉపకార వేతనాలు గానీ, ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంటు గానీ ఏయే స్కీల్స్‌కి ఎంతెంత చెల్లిస్తున్నారు? కేటగిరీ వారీగా సంఖ్య చెబుతారా? చాలా సందర్భాల్లో చెల్లింపు ఆలస్యమవుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. మంత్రి గారి లెక్కల ప్రకారమే సుమారుగా రూ.2900 కోట్లు ఇవ్వాలంటే దానిలో సగం కూడా ఇంకా బట్వాడా కాలేదు. అంటే ఆలస్యమవుతున్నది. 3 లక్షల మంది విద్యార్థులు ఫీజు కట్టలేక పరీక్షలకు వెళ్లే అవకాశం లేక ఆ కళాశాల యాజమాన్యాలు ఇబ్బంది పెడుతున్నాయని, దానివల్ల వారు చాలా బాధలకు గురయ్యారని ఎన్నో రకాల ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి. కాబట్టి అలాంటి వాళ్లు ఎంత మంది ఉన్నారు? కాలేజీ యాజమాన్యానికి ఆలస్యమైనట్లైతే ప్రభుత్వం ముందుగానే ఫలానా, ఫలానా వాళ్లకు ముందుగానే ఫీజు రీఇంబర్స్ చేస్తాము, పరీక్షలకు వెళ్లడానికి ఏరకమైన ఇబ్బంది పెట్టవద్దని రాసారా లేక ఇక నుంచి రాస్తారా?

ఒక ఆరోపణ ఏముందంటే దిగజారిన ప్రమాణాలు ఉన్న ప్రైవేటు కళాశాలలకు ఈ పేరుతో సబ్సిడీలు వెళుతున్నాయి గానీ ఈ పేద విద్యార్థులకు విద్య మంచిది అందడం లేదని. కాబట్టి ఆ కళాశాలలు విద్యా ప్రమాణాల కోసం ప్రత్యేకంగా చర్యలేమన్నా తీసుకుంటున్నాయా? రూ.3000 కోట్లు ప్రభుత్వం నుంచే వెళ్లినప్పుడు దీనిలో అత్యధిక భాగం ప్రైవేటు కళాశాలలకే వెళ్లినప్పుడు అక్కడ ప్రమాణాలను పెంచవలసిన బాధ్యత కూడా మనమీదనే ఉన్నది. చివరది, విద్యార్థులు దీన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. అంటే విద్యను పొంది జీవితంలో వాళ్ల కాళ్లమీద వాళ్లు నిలబడాలి. అందుకోసం వాళ్లకు కనీస మార్కుల్లో

కనీసం యాభైశాతం, అరవైశాతం మార్కులు రావాలి ఇలాంటి నిబంధనలు ఏమన్నా పెట్టారా? లేక పెట్టే ఆలోచన ఏమన్నా ఉందా? ఈ ప్రశ్నలన్నింటికి మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : స్పీకర్ సార్, ఇది చాలా పెద్ద మాసివ్ ప్రోగ్రామ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటిది. పెడ్యూల్డు కులాలు, తరగతులకు చెందిన వారితో పాటుగా, వెనుకబడిన తరగతులకు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులందరికీ కూడా శాచ్యురేషన్ పద్ధతిలో ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంటు ఇవ్వడమనేది బహుశా భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రం చేయడం లేదు. మన రాష్ట్రంలో దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా.రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారు చేసినటువంటి అపూర్వమైన నిర్ణయం ఇది.

(అధికార పక్ష సభ్యుల హర్షధ్వానాలు)

దశాబ్దాల తరబడి వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులు గానీ వారి నాయకులు గానీ పోరాటాలు చేస్తే ఏ ఒక్క ప్రభుత్వం స్పందించలేదు. మన దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా.రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారు చేసిన అపూర్వమైన కానుక ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న పేద విద్యార్థులు అందరికీ కూడా. ఒకప్పుడు 6 లక్షల 80 వేల మంది విద్యార్థులకు మాత్రమే అందులోనూ పెడ్యూల్డు కులాలు, తరగతులకు చెందిన వారికి మాత్రమే ఫీజు రీఇంబర్స్ చేసేవారు. కేవలం రూ.308 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చయ్యేది. ప్రభుత్వం చేసిన ఈ నిర్ణయం వల్ల ఇప్పుడు 24 లక్షల 42 వేల మంది విద్యార్థులకు, అంటే పెద్దయెత్తున విద్యార్థులందరికీ చదువుకునే అవకాశం ఈ ప్రభుత్వ నిర్ణయం వల్ల జరుగుతోంది.

గౌరవ పెద్దలు జయప్రకాశ్ నారాయణ గారు అడిగినట్లుగా ఎంబిఏ విద్యార్థులకు రూ.26 వేలు, ఎంసిఏ విద్యార్థులకు రూ.27 వేలు, ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థులకు వెయ్యి రూపాయలు, ఎంటెక్ విద్యార్థులకు రూ.55 వేలు ఫీజు రీఇంబర్స్ చేస్తున్నాము. అదేవిధంగా మెస్ ఛార్జీలు కూడా ఈ ప్రభుత్వం చెల్లిస్తున్నది. B.E., B.Tech., MBBS, M.Tech., MBA, MCA చదివే వాళ్లందరికీ కూడా రూ.962/-లు అటాచ్డ్ హాస్టళ్లలో ఉన్న విద్యార్థులకు, PG, Engineering, M.A., M.Com., M.Sc., Ph.D., M.Phil. విద్యార్థులందరికీ కూడా రూ.682/-లు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులైన B.A., B.Com., B.Sc., చదివే వారికి రూ.520/-, ఇంటర్ లెవల్లో ITI విద్యార్థులకు రూ.520/-, అదేవిధంగా అటాచ్డ్ హాస్టళ్లలో ఉన్న వారికి కూడా అత్యధికంగా స్కాలర్‌షిప్పులు ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

9.10 ఉ. ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం దాదాపుగా పన్నెండు వందల కోట్ల రూపాయలను మాత్రమే రిలీజ్ చేయవలసి వుంది. మిగతాదంతా రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అది కూడా తొందరలో రిలీజ్ చేసి ఏ ఒక్క విద్యార్థికి కూడా ఇబ్బంది కలుగకుండా చూసేందుకు అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు రాని కళాశాలల యాజమాన్యాలు ఎవరినైనా విద్యార్థులను ఇబ్బంది పెడితే అటువంటి విద్యార్థులు వెంటనే సంబంధిత జిల్లా కలెక్టరుకు గాని లేదంటే కనీసం MRO కు చెప్పినా, వారు కలెక్టర్ గారి దృష్టికి తేసుకెళ్లి సంబంధిత కాలేజీ యాజమాన్యాలతో మాట్లాడి విద్యార్థులందరికి ఏ విధమైన ఇబ్బందులు లేకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా, ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు రాని విద్యార్థులు పరీక్షలకు వెళ్లే ముందు హాల్ టిక్కెట్లను ఇవ్వకుండా ఇబ్బంది పెడతారేమోనన్న అనుమానాన్ని కొంత మంది సభ్యులు వ్యక్తం చేశారు. విద్యార్థులకు ఏ విధమైన ఇబ్బంది లేకుండా మోనెటరింగ్ చేయమని అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లకు ఇప్పటికే ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఇంకా రీయింబర్స్‌మెంటు చేయవలసిందంతా త్వరలోనే రిలీజ్ చేయడానికి the file has already been initiated and it is under consideration of the Finance Department.

డా.ఎన్. జయ ప్రకాష్ నారాయణ్ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని నేను కోరేదేమంటే క్యాటగిరీవైజ్ బి.ఇ, బి.టెక్, యం.బి.బి.యస్ ఇతర క్యాటగిరీల సంఖ్య మరియు పర్ క్యాపిటా వారు ఇస్తున్నటువంటి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు అమౌంట్స్‌కు సంబంధించి వారు నాకు అందించగలరా, సభలో కూడా పెట్టగలరా?

ఇటీవలి కాలంలో వందలాది ప్రైవేట్ కళాశాలలు రాష్ట్రంలో ఒక్కసారిగా పుంఖాను పుంఖాలుగా వచ్చాయి. విద్యా ప్రమాణాలు దిగజారిపోయాయని రాష్ట్రమంతటా ఆందోళనలు, నిరసనలు ఉన్నాయి. మూడు వేల కోట్ల రూపాయలను ఫీజు రీయింబర్స్ క్రింద విద్యార్థులకు ఇస్తున్నప్పుడు, దీంట్లో అత్యధిక భాగం ప్రైవేట్ కళాశాలలకు వెళుతుంది, అంటే ఆ కళాశాలలో విద్యార్థులకు మంచి విద్యా ప్రమాణాలను అందించి వారికి మంచి భవిష్యత్తును అందించే ఉద్దేశ్యంతో ఇవ్వడం తప్ప డబ్బులు పారేయడం కోసమని ఇవ్వడం లేదు. అందువల్ల దీని గురించి మంత్రిగారు ఏం చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

విద్యార్థుల భవిష్యత్తు బాగుండాలి కాబట్టి వారికి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు మరియు మెస్ చార్జీల దృష్ట్యా ఉపకార వేతనంగా డబ్బును ఇస్తున్నప్పుడు కనీసం విద్యార్థుల కాలేజీ అటెండెన్స్ ఇంత ఉండాలి, ఇన్ని మార్కులు వారికి రావాలనే నిబంధన పెట్టడం చాలా అవసరం. ఎందుకంటే, పిల్లల భవిష్యత్తు కోసం మనం చేస్తున్నాం, అంతే కాకుండా విద్యార్థులు పేదరికం నుంచి విద్య ద్వారా బయట పడాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నాం కాబట్టి మీరు నిర్దుష్టమైన చర్యలేమైనా తీసుకుంటున్నారా అన్నదానికి మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ మోత్కుపల్లి నర్సింహులు(తుంగతుర్తి): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం యస్.సి, యస్.టి, బి.సి, ఓ.బిసిలకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ స్కీమ్ పెట్టారు, చాలా సంతోషం. కాని, ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటులో సీలింగ్ విధానం పెట్టారు. అంటే మొత్తం ఫీజులో ఇంత మాత్రమే ప్రభుత్వం ఇస్తుంది మిగతాది విద్యార్థులే కట్టుకోవాలనే వద్దతి పెట్టారు. ఉదాహరణకు ఎం.టెక్ చదివే విద్యార్థి రూ.1,10,000/- కట్టాల్సి వుంటే గవర్నమెంటు కేవలం రూ.40 వేలు మాత్రమే ఇస్తామంటున్నారు. అంటే మిగతా రూ.70 వేలు ఆ విద్యార్థే కట్టుకోవాలి. మీరు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు ఇస్తారని వారు కాలేజీలలో చేరారు. ఇప్పుడు మీరు మొత్తం రీయింబర్స్‌మెంటు ఇవ్వరని తెలిసిన తర్వాత కాలేజీ యాజమాన్యాలు విద్యార్థులను మెడలు పట్టి బయటికి గెంటేస్తున్నారు. అసలు ఎంత మంది విద్యార్థులు ఫీజు కట్టుకోలేని స్థితిలో ఉన్నారన్నది మీకు తెలియదా? మొదట ప్రభుత్వం ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు ఇస్తామంటేనే కదా వారు కాలేజీలలో చేరారు? మరి ఇప్పుడు మధ్యలో కేవలం రూ.40 వేలు మాత్రమే ఇస్తామంటే ఎట్లా ? ఎం.బి.ఏ ఎం.టెక్, ఎం.సి.ఏ, ఎం.బి.బి.యస్ చదివే విద్యార్థులందరూ చాలా ఆవేదనతో ఉన్నారు. వారి తల్లిదండ్రులు కూడా చాలా బాధ పడుతున్నారు. దయచేసి, ప్రభుత్వం మొత్తం ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు చేస్తున్నదా లేదా అనేది మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్(పిఠాపురం): థ్యాంక్యూ సార్. విద్యార్థుల స్కాలర్‌షిప్పుకు సంబంధించి మంత్రిగారు అమౌంటు అంతా రిలీజ్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇంకా పదమూడు వందల కోట్లు రిలీజ్ చేయాల్సి వుందని చెప్పారు.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్: అధ్యక్షా, నా దగ్గర వున్న వివరాలు అఫీషియల్‌గా ఇచ్చినవే. అందులో కొన్నింటికి budget not available అన్నారు. రూ.115 లక్షలకు సంబంధించి వీల్లు ఇంకా ట్రెజరీలోనే పెండింగులో ఉందంటున్నారు. అలాగే ఇ.బి.సిలకు సంబంధించి

రూ.7.57 లక్షలు పెండింగులో ఉందంటున్నారు. బి.సిలకు సంబంధించి రూ.974 లక్షలు ట్రెజరీలో పెండింగు ఉందుటున్నారు. అదే విధంగా, రూ.1266 లక్షలు ట్రెజరీలో క్లియరెన్స్ కాకుండా ఉండిపోయాయి. ప్రైవేటు కాలేజీలకు సంబంధించిన యాజమాన్యాలు విద్యార్థులను ముందుగా వారి చేతి నుండి ఫీజు కట్టి తర్వాత గవర్నమెంటు నుంచి వచ్చే డబ్బును తీసుకోమంటున్నారని వారు బాధ పడుతున్నారు.

మీ ద్వారా మంత్రి గారిని స్పెసిఫిక్‌గా అడిగేదేమంటే జి.ఓ.నెం.18, 19 లను 1994 సంవత్సరంలో విడుదల చేయడం జరిగింది. దీని ద్వారా ఇంటర్మీడియట్, డిగ్రీ చదివే ఖురేషీ, కాపు, తెలగ, బలిజ, వడ్డంగి వంటి పదమూడు కులాలకు చెందిన విద్యార్థులకు ఇంటర్మీడియట్, డిగ్రీకి సంబంధించి స్కాలర్‌షిప్పులు ఇవ్వాలని అడగడం జరిగింది. దివంగత రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత జి.ఓ.నెం.101 ప్రకారం కేవలం డిగ్రీ విద్యార్థులకు, ఇ.బిసి వారికి రీయింబర్స్‌మెంటు ఇస్తున్నారు. దానికి తప్పకుండా ధన్యవాదాలు తెలియేస్తున్నాను. నేను మంత్రి గారిని కోరేదేమంటే ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థులకు కూడా ఎప్పటిలోగా రీయింబర్స్‌మెంటు ఇస్తారో తమరి ద్వారా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

SMT.CHRISTINE LAZARUS (Nominated): Mr.Speaker Sir, there are many, many applications still pending in the offices of Tahasildars and MEOs for signatures. I request the Minister to please give directions to the respective District Collectors to see that all applications are signed immediately. Still, many applications are pending. Thank you.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి(అంబర్‌పేట): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు వారిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం ఇంకా రూ.1,494 కోట్లు గత సంవత్సరం బాకీలున్నాయి. ఈ సంవత్సరం కూడా అనుకున్నంత లక్ష్యాలను చేరుకునే విధంగా లేదు. ఎందుకంటే గత సంవత్సరం బకాయిలు పోతే ఈ సంవత్సరం రూ.500 కోట్లకంటే ఎక్కువ మిగలవు. 2008-2009 సంవత్సరం కూడా ప్రభుత్వం అనేక కళాశాలలకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు బకాయిలు చెల్లించాల్సి వుంది. అదే విధంగా, క్యాస్టుతో సంబంధం లేకుండా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు కూడా దివంగత రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు స్కాలర్‌షిప్పులిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పటి పరిస్థితి ఎట్లా ఉందంటే కనీసం వచ్చిన దరఖాస్తులను కూడా ప్రభుత్వం సకాలంలో పరిశీలించి, నిర్ణయం తీసుకోని స్థితిలో ఉన్నది. కాబట్టి దానికి సంబంధించిన యంత్రాంగం, సిబ్బంది

సమాధానములు.

పెట్టుకున్న దరఖాస్తులను కూడా దానికి కావలసిన ఒక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసి పరిశీలించి ఫైనల్ చేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు(కొత్తగూడెం): ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు స్కీమ్ చాలా మంచిది అయినప్పటికీ ఆచరణలో చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గర ఆర్థిక మాంద్యం పరిస్థితుల వలన విద్యార్థులు ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వస్తున్నది. ఈ స్థితిలో నేను మంత్రిగారిని అడిగేది (1) పాఠశాలలు గాని లేకపోతే కళాశాలలు గాని విద్యార్థులను ముందు తమ కాలేజీలలో చేర్చుకుని ఇప్పుడు వారికి హాల్ టిక్కెట్లు ఇవ్వడానికి గవర్నమెంటు నుంచి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు జరగలేదు కాబట్టి హాల్ టిక్కెట్లను ఇవ్వమని విద్యార్థులను తిరస్కరిస్తున్నారు.

9.20 ఉ. గవర్నమెంటు నుంచి ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్ జరుగలేదు కాబట్టి, మేము హాల్ టికెట్స్ ఇవ్వమని స్కూల్, కళాశాల యాజమాన్యాలు విద్యార్థులకు హాల్ టికెట్స్ ఇచ్చేందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు. అటువంటి విద్యాలయాలకు సంబంధించి స్పష్టమైనటువంటి ఆదేశాలు, ప్రభుత్వానికి డబ్బులు వచ్చినవెంటనే మీకు చెల్లించబడుతుందని, విద్యార్థులకు హాల్ టికెట్స్ నిరాకరణను ఎట్టి పరిస్థితుల్లో చేయరాదని, ఆ విధమైనటువంటి చర్యలకు కళాశాల, స్కూల్ యాజమాన్యాలు పాల్పడితే, ప్రభుత్వ పరంగా కఠినమైన చర్యలు యాజమాన్యాలపై తీసుకుంటామనేటటువంటి ఆదేశాలను ప్రభుత్వం ఏమైనా జారీ చేయబోతోందా? ఆ ఒక్క అంశం పైన మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పవలసిందిగా మీద్వారా వారిని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జోగి రమేష్(పెడన): అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. ఈరోజు విద్యార్థులకు సంబంధించిన ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంటును గురించి ఈ సభలో ఇంతమంది సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారంటే, ఒకసారి ఈ పథకానికి ఆద్యుడు, ఎక్కడున్నారో, ఏ లోకాన వున్నారో, స్వర్గీయ డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారిని ఈ సభ ద్వారా మనముందరం కూడా అభినందించాలని మీకందరికి చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఎవరికి రాని ఆలోచన ఇది. ఆనాడు, కనీసం విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్పులు ఇవ్వలేని పరిస్థితుల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద విద్యార్థులు ఆందోళనలు, ధర్నాలు చేస్తున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారు పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాలు, అలాగే

యస్.సి., యస్.టి., బి.సి., మైనారిటి విద్యార్థులు ఒక రూపాయి ఫీజు కూడా లేకుండా ఎం.బి.ఎ., ఎం.సి.ఎ., ఎం.బి.బి.ఎస్., ఇంజనీరింగ్ మరియు ఫారిన్ చదువులు చదివించ డానికి కంకణబద్ధులై ఈ పథకాన్ని అమలుచేసినందుకు డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారిని ఈ సభ ద్వారా మనమందరం కూడా అభినందించాలని నేను ఈ సందర్భంగా మీకందరికి మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అభివృద్ధి అనేది నిరంతర ప్రక్రియ. అట్లాగే విద్యార్థులకు ఈ ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా కట్టుబడి వుందని మీద్వారా సభ్యులందరికి కూడా తెలియజేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా లోటుపాట్లు వుంటే, తప్పకుండా.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుడైన శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్ నుంచి సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆయన సభకు కొత్త మెంబర్, దయచేసి మాట్లానీయండి ప్రభాకర్ గారు.

శ్రీ జోగి రమేష్: అధ్యక్షా, వాళ్లను ఒక నిమిషం ఆలోచించుకోమనండి. వాళ్లు అధికా రంలో వున్నప్పుడు, ఎప్పుడు కూడా వాళ్లకు ఆలోచననైనా రానటువంటి విషయం ఈ ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్. విద్యార్థులకు సంబంధించినటువంటి ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్ అనేది ఇంతవరకు ఈ రాష్ట్రంలో పరిపాలన చేసిన ఏ ఒక్క నాయకుడికి, ఏ ఒక్క ముఖ్యమంత్రికి కూడా రానటువంటిది ఆలోచన. యస్.సి., యస్.టి., బి.సి., మైనారిటీలకు సంబంధించిన విద్యార్థులకు ఒక రూపాయి ఫీజు కూడా లేకుండా పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివించిన ఘనత డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారిదని చెబుతూ, మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మహమ్మద్ విరాసత్ రసూల్ ఖాన్ గారు మాట్లాడండి.

SRI MOHD. VIRASAT RASOOL KHAN (Nampally): Mr. Speaker Sir, The Minorities students are suffering a lot. The A.P. Minorities Finance Corporation does not have any funds.

Suppose a candidate is appearing for the 2008 examination, he is being paid fee for the year 2007. He has contacted the Managing Director of A.P. Minorities Finance Corporation a number of times. The Managing Director says: What can I do, when the Government is not releasing the funds? The Schools and Colleges are not allowing the Minorities students to appear for the examinations. They are not

giving the Hall Tickets to the students. The main reason is that, they are telling that we are not getting the fees reimbursement from the Government.

Sir, there is an agency for fees reimbursement in respect of S.C., S.T., and B.C. students. The same agency can arrange the fees reimbursement for the Minorities students also. I don't know, why is this discrimination. The A.P. Minorities Finance Corporation does not have funds. Hundreds and thousands of people are coming to our Office and complaining daily. The Schools and Colleges are not allowing the Minorities students to appear for the examinations. There is a minimum of one year delay in arranging the fees reimbursement. Kindly come to our rescue Sir. This is the time of examinations. The parents are crying. The students are also crying. The Minorities students are suffering a lot. There is a agency.....

No, no, Minister Sir should tell this.....

There is an agency, which reimburses.....

(Interruptions from T.D.P.Members)

جناب محمد وراثت رسول خاں: اسپیکر صاحب! میری تقریر کے دوران یہاں لوگ ہر وقت کر کری کرتے ہیں، اور مجھے صحیح طریقہ سے بات کرنے نہیں دیتے۔ صاحب! وہاں ایک ایجنسی ہے جو ایس۔سی۔، ایس۔ٹی۔ اور بی۔سی۔ کمیونیٹیز کے لئے fees reimbursement کا انتظام کرتی ہے۔ وہی کمیٹی کے ذریعہ اقلیتی طلباء کو بھی آپ fees reimbursement کرنے کا حکم دیجئے۔ صاحب! اس کی وجہ سے طلباء امتحانات میں بیٹھنے سے محروم ہو رہے ہیں، کالجس والے طلباء کو ہال ٹکٹس نہیں دے رہے ہیں، اور طلباء کے والدین اور سرپرست پریشان ہو رہے ہیں۔ آپ لوگوں کے fees reimbursement کا انتظام نہ کرنے کی وجہ سے لوگ financers سے 40% interest پر پیسے اٹھا کر لے کر وہی پیسہ کالجس میں بھر رہے ہیں۔

Sir, please come to our rescué. Minorities students are suffering.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారు,

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్: స్పీకర్ సార్, గౌరవ సభ్యులు, డా. జయప్రకాష్ నారాయణ్ గారు అడిగినట్టు, ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థులకు రూ. 30,200/-లు, మెడికల్ 'ఎ' క్యాటగిరి విద్యార్థులకు రూ. 55,000/-లు, 'బి' క్యాటగిరి విద్యార్థులకు రూ.2.00 లక్షలు, ఎం.బి.ఎ. రూ.26,000/-లు, ఎం.సి.ఎ. రూ.27,000/-లు, అలాగే, ఇంటర్మీడియేట్ రూ.1,000/-లు మరియు ఎం.టెక్ విద్యార్థులకు రూ.55,000/-లను కూడా ప్రభుత్వం ఫీజులు చెల్లిస్తూ, అలాగే దీని మీద కూడా మానిటరింగ్ చేస్తున్నాం. ప్రభుత్వం ఒక జి.వో.ఎం.ఎస్. నెం. 92ను విడుదల చేసింది. దాని ప్రకారంగా 75% అటెండెన్స్ విద్యార్థులకు ఖచ్చితంగా వుండితీరాలి. అదే విధంగా రిజల్ట్స్ ఎలా వస్తున్నాయి, ఏమిటనేవంటి విషయాల్ని కూడా సాంఘీకసంక్షేమాధికారులు ఎప్పటికప్పుడు, కళాశాలలకు వెళ్లడం, దాని మీద ఎవాల్యుయేట్ చేయడంకూడా జరుగుతుందనేటటువంటి విషయాన్ని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

కళాశాల యాజమాన్యాలు అధికంగా ఫీజు వసూలు చేస్తున్నాయనే మాట మాత్రం వాస్తవం కాదు. క్యాటగిరి 'ఎ'లో ఎవరైతే సెలక్ట్ అయ్యారో, అంటే, షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్ తెగలు, వెనుకబడిన తరగతులు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకు గానీ, వారందరికి కూడా, Admissions and Fee Regulatory Committee ఇచ్చినఫీజులేవైతే వున్నాయో, వారి నిర్ణయం మేరకు విద్యార్థులకు సంబంధించిన టోటల్ఫీజు అంతా కూడా ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తుందనే విషయం తమ దృష్టికి నేను తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మోత్కుపల్లి నర్సింహులు: మరి 'బి' క్యాటగిరి విషయమేమిటి?

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్: 'బి' క్యాటగిరి, 'B' Category is only for Medicine. మెడికల్ స్టుడెంట్స్ 'బి' క్యాటగిరి క్రిందకు వస్తారు. వాళ్లకు షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలకు చెందిన విద్యార్థులకు మాత్రమే ఒక్కొక్కరికి రెండు లక్షల రూపాయల ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ క్రింద ప్రభుత్వం చెల్లిస్తోంది. అంటే వారికి టోటల్ఫీజు రీఇంబర్స్ చేస్తున్నాం. దాంట్లో ఎవరైనా అధిక ఫీజులు కట్టమని ఇన్సిస్ట్ చేస్తే, వారి మీద కఠిన చర్యలుతీసుకొని, దానికి

సంబంధించిన నివేదికను ప్రభుత్వానికి పంపమని జిల్లా కలెక్టర్లందరికి ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. దీంట్లో ఏ ఒక్కరిని కూడా క్షమించే ప్రసక్తే లేదు. విద్యార్థుల ఫీజు రీఇంబర్స్మెంట్ విషయంలో, Admissions and Fee Regulatory Committee ఫిక్స్ చేసిన రేట్లను పూర్తిగా చెల్లిస్తున్నాం. టోటల్ ఫీజు రీఇంబర్స్ చేస్తున్నాం. అదేవిధంగా విద్యార్థులు పరీక్షలకు వెళ్లేందుకు ఏ విధమైన అభ్యంతరాలు పెట్టినా, అధికంగా ఫీజు చెల్లించమనేటటువంటి ఇబ్బందులు యాజమాన్యాలు పెట్టినా, దాని మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటామని అన్ని కళాశాలల యాజమాన్యాలను హెచ్చరించడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఎప్పటికప్పుడు మానిటరింగ్ చేసి, నివేదికలను ప్రభుత్వానికి అందజేయవలసిందిగా జిల్లాకలెక్టర్లందరికి ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది.

అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యురాలు, శ్రీమతి వంగా గీత గారు అడుగుతున్నారేమిటంటే, ఇంటర్మీడియేట్తో పాటుగా అన్ని కోర్సుల్లోని అర్హులైన విద్యార్థులందరికి కూడా స్కాలర్షిప్పులు మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది. అంతే తప్ప, ఇంటర్మీడియేట్కు స్కాలర్షిప్పులు మంజూరు చేయడం లేదు, ఒక డిగ్రీ విద్యార్థులకు మాత్రమే స్కాలర్షిప్పులు మంజూరు చేస్తున్నామనడంలో వాస్తవం లేదు. ఇంటర్మీడియేట్ విద్యతో సహా అన్ని క్యాటగిరి విద్యార్థులందరికి కూడా స్కాలర్షిప్పులు మంజూరు చేయడం జరుగుతోంది.

గౌరవ సభ్యుడు, శ్రీ జి.కిషన్రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, గత సంవత్సరానికి సంబంధించిన బకాయిలున్నాయని చెబుతున్నారు. అది వాస్తవం కాదు. గత సంవత్సరానికి సంబంధించి ఒక రూపాయి కూడా బకాయి లేదు. పూర్తిగా చెల్లించడమైంది. అదేవిధంగా స్కాలర్షిప్పులు ఎంతమందికి మంజూరు చేసారని కూడా గౌరవ సభ్యులు అడుగుతున్నారు. ఆ రిపోర్టును కూడా తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రెన్యువల్స్ అయితే 95% విద్యార్థులందరికి కూడా మంజూరు చేయడం జరిగింది. అదే ఫ్రెష్ స్టూడెంట్స్కు సంబంధించినట్లైతే, 72% మాత్రమే మంజూరి జరిగింది. ఇంకా 28% మంజూరు కాలేదనే విషయానికి సంబంధించిన కారణాలేమిటంటే, ఈమధ్య కాలంలో జరిగిన విద్యార్థుల ఉద్యమాలు తదితర కారణాల కారణంగా కళాశాలలు మూసివేయడం, అధికారులు వెళ్లేటప్పటికి విద్యాసంస్థలు మూసివుంచడం తదితర కారణాలు మరియు విద్యార్థులు దొరకక పోవడం వంటి ఇబ్బందులు ఎదురైనాయి. ఏది ఏమైనప్పటికి ఈ వారాంతానికి మొత్తం వెరిఫికేషన్స్ పూర్తవుతాయి. అదేవిధంగా నేను మొట్టమొదట్లో చెప్పినట్టుగా, రూ.2883.00 కోట్లకు దాదా

వుగా ఇంకా రూ.1291.00 కోట్లు మాత్రమే విడుదల చేయ్యాల్సి వుంది. ఈ రూ.1291.00 కోట్లకు సంబంధించిన ఫైల్‌ను కూడా ఇనీషియేట్‌చేశాం, అది ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంట్‌లో పెండింగ్‌లో వుంది. దానిపై కూడా వారు త్వరలో నిర్ణయం తీసుకుంటారు.

తమరి దృష్టికి ముఖ్యంగా నేను తీసుకువచ్చే విషయమేమిటంటే, ఇది చాలా మ్యాసివ్ ప్రోగ్రామ్ అధ్యక్షా. భారత దేశంలోనే ఎక్కడా ఇటువంటి ప్రోగ్రామ్ జరగడం లేదు. ఇవాళ తమ పిల్లలను చదివించుకోవాలనేటటువంటి ఉత్సాహం ప్రతి తల్లిదండ్రులకు వుంటుంది. చదవాలనేటటువంటి ఉత్సాహం, కోరిక వున్న విద్యార్థులందరికి కూడా, చాలా గ్రామాల్లో అనేక మంది విద్యార్థులు నిట్టూరుస్తూ ఇన్నాళ్లు కాలం గడిపారు. కానీ, ఇవాళ, డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారి దయవల్ల ఆ దుస్థితి తొలిగిపోయింది. వాస్తవంగా మాట్లాడితే, నేను కూడా అలాంటి కోవకు చెందినవాడనే. ఆ రోజుల్లో కూడా ఇలాంటి అవకాశం వుండినట్లైతే, నేను కూడా ఇంకా కొంత చదువుకునేవాడిని. అది నా దురదృష్టం అధ్యక్షా.

9.30 ఉ. ఆ రోజులలో రాజశేఖరరెడ్డి గారి వంటి ముఖ్యమంత్రి గారు లేకపోవడం మా దురదృష్టం. Massive Programme జరుగుతున్నప్పుడు చిన్న చిన్న ఇబ్బందులు ఏమైనా వుంటే దానిని మేము overcome చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఏ ఒక విద్యార్థిని కూడా ఫీజు కట్టలేదనే నెపంతో వారిని కాలేజీ నుంచి బయటకు పంపించడం గాని, వారి ఎగ్జామ్స్ వ్రాయకుండా ఆపడంగాని జరిగే ప్రశ్నే ఉత్పనం కాదు. మేము దాని మీద ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము. ఇంత పెద్ద ప్రోగ్రామ్ జరుగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి. ఏ రాష్ట్రములో జరగనటువంటి మంచి ప్రోగ్రామ్ మన రాష్ట్రములో జరుగుతున్నందుకు మనందరం అభినందించాలని నేను గౌరవ సభ్యులందరిని కోరుతున్నాను. విద్యార్థుల మీద మాకు ఒక ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వుంది. పేద కుటుంబము యొక్క సామర్థ్యం, గౌరవం సమాజములో పెరగాలంటే విద్య ప్రాధాన్యం. కాబట్టే ఆ విద్యకు అత్యున్నత ప్రాధాన్యం ఈ ప్రభుత్వం ఇస్తుందనే విషయాన్ని దయచేసి గమనించాలని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులందరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మోత్కుపల్లి నర్సింహులుః అధ్యక్షా, లక్షలాది పిల్లల భవిష్యత్తుకు సంబంధించి.....

SRI AKBARUDDIN OWAISI(CHANDRAYANAGUTTA): Sir, Mr. Virasath Rasool Khan had raised about the reimbursement of fees for minority students. We hope the Minister will answer that.

MR. SPEAKER: Demands are also there. We can have an elaboration discussion during that time.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: My party member has raised it. Let the Minister reciprocate on that. Sir, the Minority Finance Corporation was unable to do the reimbursement due to lack of staff. Either the staff should be increased or reimbursement should be entrusted to the agency as suggested by the Hon'ble Member. Sir, that is our request.

MR. SPEAKER: (Addressing the Minister) Please examine as to what the Member had suggested. Here in this case, two ministers are involved and Minister for Minority Welfare should also be consulted on this.

శ్రీమతి సత్యవతి రాథోడ్(డోర్నకల్)ః అధ్యక్షా, ఈ క్వశ్చన్‌కు కొంచెం రిలేటెడ్‌గా వుంది. హైదరాబాద్ పబ్లిక్ స్కూల్‌కు సంబంధించి బేగం పేట, రామంతాపూర్ స్కూల్‌లో ఎస్.సి., ఎస్.టి., పిల్లలకు మనం అడ్మిషన్స్ ఇస్తున్నాము. అయితే జనరల్ స్టూడెట్స్‌తో పాటు వారిని హాస్టల్‌లో ఉంచకుండా మనం ఇన్ టైమ్‌లో ఫీజులు ఇవ్వడం లేదని, ఈ పిల్లలను వేరే హాస్టల్‌లో ఉంచుతున్నారు. ఈ కాంపిటేటివ్ ఎంగ్జామ్స్ ఐసిఎస్ఇ, సిబిఎస్ఇ సిలబస్‌ను ఎస్.సి., ఎస్.టి., పిల్లలు చదవలేకపోతున్నారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి., పిల్లలకు లాంగ్వేజ్ ప్రాబ్లమ్ అవుతుంది. స్కూల్‌లో అయితే ఇంగ్లీషే మాట్లాడుతారు. బయటకు వచ్చి వాళ్లు వాళ్ల మాతృ భాషలోనే మాట్లాడుకుంటున్నారు. కాబట్టి, పోటీ పరీక్షలలో నెగ్గలేక ఫెయిల్ అయి ఇంటికి వెళ్లిపోతున్నారు. దయచేసి ఎస్.సి., ఎస్.టి., పిల్లలను కూడా స్కూల్ హాస్టల్‌లో వుంచే విధంగా ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ ః అధ్యక్షా, అది నా దృష్టికి అయితే లేదు. తప్పకుండా దాని మీద ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను. ఎగ్జామిన్ చేసి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాను. మైనారిటీ విషయంలో కూడా నా దగ్గర సమాచారం లేదు. మైనారిటీ మంత్రి గారితో కూడా మాట్లాడి వారికి తగిన సమాచారం పంపించమని నేను మంత్రి గారిని కోరుతాను.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, బిసి, ఎస్.సి., లకు ఇస్తున్నారు. ఇంకా దానికి సంబంధించి కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. సిబ్బంది విషయం గురించి ఆఫీసర్లతో నేను మాట్లాడితే మాకు సిబ్బంది లేరు సార్ అని అంటున్నారు. దానికి ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటారు?

రెండవది ఆర్థికంగా కులాలతో సంబంధం లేకుండా మిగతా కులాలలో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కులాలకు కూడా ఇస్తామని చెప్పారు. అది ఎంత మందికి ఇస్తున్నారు, దానికి ఎంత కేటాయించారని అడిగాను.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, ఈబిసి విద్యార్థులకు కూడా ఈ సంవత్సరం దాదాపుగా 351 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెటులో సాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. అవసరమైతే మేము అడిషనల్ బడ్జెటును కూడా తీసుకుంటాము. సాచ్యురేషన్‌లో కొంత మందికి ఇవ్వడం లేదని ఏ విధంగా ఎస్.సి., ఎస్.టి., విద్యార్థులకు సాచ్యురేషన్ పద్ధతిలో ఇస్తున్నామో on par with SC,ST students BC,OBC వాళ్లందరూ కూడా సాచ్యురేషన్ మూడ్‌లోనే తీసుకున్నాం. తప్ప, దీనిలో కొంత మందికి ఇవ్వడం, కొంత మందికి ఇవ్వకపోవడమనే ప్రశ్నే ఉత్పనం కాదు. అటువంటి ఆలోచన చేయవల్సిన అవసరం లేదు. టోటల్‌గా రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇస్తాం. స్టాప్ గురించి నేను ఆల్‌రడీ చెప్పాను. వారు స్టాప్ గురించి అడిగారు, దాదాపుగా రెన్యూవల్స్ అయితే 95 శాతం కూడా అందరికి కూడా సాంక్షన్ కూడా చేయడం జరిగింది. వెరిఫికేషన్స్ అయిపోయిన తర్వాత, అదేవిధంగా ఫ్రెషర్స్ కూడా 72 శాతం వుంది. కేవలం 28 శాతం మాత్రమే మిగిలి ఉంది. అది కూడా కళాశాలలు సరిగా జరగకపోవడం, విద్యార్థులు లభించకపోవడం కారణం తప్ప, staff insufficient చెందిందనే ప్రశ్నే లేదు. Sufficient staff వున్నారు.

బాక్సైట్ నిల్వల కేటాయింపు

ప్రశ్న నెం.142 (1629)

సర్వ శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ (ఉరవకొండ),కె. సూర్యనాగ సన్యాసిరాజు(చోడవరం), జి. రామానాయుడు (మాడుగుల), వి. రామకృష్ణబాబు(విశాఖపట్నం-ఈస్ట్), ఎస్. సోమ(అరకు వేలి), ఏ. రేవంత్‌రెడ్డి(కొడంగల్),ధూళిపాళ్ల నరేంద్రకుమార్(పొన్నూరు) – గౌరవనీయులైన గనులు, భూగర్భ, చేనేత, జౌళి, స్పిన్నింగు మిల్లుల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని బాక్సైటు నిక్షేపాలను ఏ కంపెనీకి కేటాయించడమయింది;

ఆ) ఈ కేటాయింపుకు అనుసరించిన నియమ, నిబంధనలేమిటి, ఎంత కాలానికి లీజును అనుమతించడమయింది;

ఇ) ఈ ఏజెన్సీ ప్రాంతాల భూములను ఏ నియమాల క్రింద గిరిజనేతరులకు కేటాయించడమయింది;

ఈ) ఒక టన్ను బాక్సైటుకు వసూలు చేస్తున్న రాయల్టీ రేటు ఎంత?

గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి):

అ) షరతులతో కూడిన ఆరు గనుల ప్రత్యేకం లీజులను ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడు పేరిట మంజూరు చేయడమయింది. ఈ లీజులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి క్లియరెన్సులు అందవలసి వుంది. జాతీయ అల్యూమినియం కంపెనీ లిమిటెడు (ఎన్.ఎ.ఎల్.సి.ఓ), ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడుల పేరిట మంజూరు కోసం మరి కొన్ని ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో వున్నాయి.

ఆ) 1957, గనులు, ఖనిజాల (క్రమబద్ధీకరణ, అభివృద్ధి) చట్టం; 1960, ఖనిజాల రాయితీ నియమావళిలను పాటించడమవుతున్నది. 30 సంవత్సరాలకు లీజులను మంజూరు చేయడమయింది.

ఇ) 1957, ఎం.ఎం (డి అండ్ ఆర్) చట్టంలోని 11 (5) విభాగం క్రింద రాష్ట్రసవరణ ప్రకారం రాష్ట్రం, కేంద్రం అధీనంలో ఉన్న ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు కేటాయించడమవుతుంది.

ఈ) లండన్ మెటల్ ఎక్స్ఛేంజి ప్రకారం అల్యూమినియం మెటల్ ధర ఆధారంగా రాయల్టీ క్రింద

ప్రభుత్వం ఒక్కొక్క టన్నుకు దాదాపు రూ.80 నుండి రూ.100 వరకు వసూలు చేయడమవుతుంది.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్: అధ్యక్షా, సమాధానం పూర్తిగా ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే మా సప్లిమెంటరీ అడిగిన ప్రశ్నకు కూడా సమాధానం పూర్తిగా రావడం లేదు. ఇందులో సి క్వశ్చన్ చాలా స్పష్టంగా అడిగాము. The rules and regulations under which the lands of this Agency areas can be allotted to non Girijans; దానిలో సింపుల్‌గా As per State Amendment under Section 11(5) of MM (D&R) Act, 1957, Public Sector Undertakings of State and Central can be

allotted. మైన్స్ అండ్ మినరల్స్ యాక్ట్ గురించి చెప్పారు. ఎన్విరాన్‌మెంట్ యాక్ట్ తరపున గాని, పంచాయితీ రాజ్ యాక్ట్ తరపున కాని, ట్రైబల్ డిలింగ్ యాక్ట్ తరపున గాని ఏ ఏ నిబంధనలు వున్నాయనేది చెప్పకపోతే, మెంబర్ సప్లిమెంటర్సీకేమో ఈ సెంబర్స్ పెరిగిపోయే పరిస్థితి వుంటుంది. తుమరి ద్వారా మంత్రులను కోరేదేమిటంటే వాళ్లు సమాధానాన్ని డిటేల్‌గా ఇవ్వమని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము. ప్రధానంగా ఇది చాలా పెద్ద ప్రశ్న, పత్రికలలో చూస్తున్నాము, చాలా దగ్గర కూడా చూస్తే రెవిన్యూ శాఖకు సెక్రటరీగా పనిచేసిన ఒక మాజీ ఐఏఎస్ అధికారి మాట్లాడుతూ, మన్యం బాక్సైటు గనుల కేటాయింపులో లక్ష కోట్ల రూపాయల అవినీతి ఉంది అని చెప్పారు. ఒకవైపు రాష్ట్రప్రభుత్వ బడ్జెటు లక్ష కోట్ల రూపాయలకు చేరుకుందనేటటువంటి పరిస్థితిలలో ఒక అవినీతి స్కామ్ లక్ష కోట్ల రూపాయలు అంటే అది ఎంత పెద్ద స్థాయిలో వుందనేటటువంటిదంటే అది మనం అందరం కూడా దృష్టిసారించవల్సి ఉంది.

శ్రీ శత్రుచర్ల విజయరామ రాజు(రవాతాశాఖమంత్రి)ః అధ్యక్షా, అది అంత బోగస్.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ఃఅధ్యక్షా, బోగస్ అంటే క్లారిఫై చేయమనండి సార్. ఒక ఎంక్వైరీ కమిటీ వేసుకుంటే దాని మీద క్లారిఫై చేసుకోవచ్చు. ఇంకా నేను మొదలు పెట్టాగానే బోగస్ అనే పరిస్థితులలోకి మంత్రులు వస్తున్నారు. అంతగా కాన్ఫిడెన్స్ వుంటే హౌస్ కమిటీనో, ఒక మంచి ఎంక్వైరీనో వేసేయండీ. ప్రధానంగా ఈ రోజు మనం రాజ్యాంగ పరిధిలో పనిచేయవల్సి ఉంది. రాజ్యాంగం మీద గౌరవం ఉండవల్సిన వ్యక్తులు. రాజ్యాంగం పరిధిలో పని చేయవల్సిన మంత్రులు ఆ రాజ్యాంగ స్ఫూర్తికి తూట్లు పొడిచే పరిస్థితులలో ఈ రోజు ఈ మైనింగ్ లీజు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు అమాయక గిరిజనుల ప్రజలు వున్నారో, వాళ్లకు నాగరిక సమాజం నుంచి రక్షణ .....

శ్రీ దాసం నాగేందర్(ఆరోగ్యశాఖమంత్రి)ః నీకు ఏమి కావాలో చెప్పండి.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ఃఅధ్యక్షా, భారత రాజ్యాంగములో చాలా పేద గిరిజనులకు, అమాయక గిరిజనులకు రక్షణ కల్పిస్తే, ఆ రక్షణకు అండగా నిలువవల్సిన ప్రభుత్వమే దొడ్డి దారిని ఈ రోజు మైనింగ్ కేటాయింపులు చేసే పరిస్థితికి వచ్చింది. ఎట్టి పరిస్థితులలో ట్రైబల్ ఏరియాలలో నాన్ ట్రైబల్స్‌కు ఎలాంటి భూములు కేటాయించకూడదనేటటువంటిది భారత రాజ్యాంగం 5th Schedule లో చాలా స్పష్టంగా చెబుతుంది. సమతా వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ కేసులో సుప్రీం కోర్టు నిర్ద్వంద్వంగా చెప్పింది. ఇది ఏమైనా వుంటే పబ్లిక్ పర్పస్‌కు యుటిలైజ్ చేయాలి తప్ప, ఈ ప్రైవేట్ ఎంట్ర ప్రెన్యూయర్స్‌కు గాని, ప్రైవేట్‌కు gain అయ్యే పరిస్థితులలో ఇది చేయకూడదని అంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా

దొడ్డిదారిన APMDC సంస్థను ఉపయోగించుకొని ప్రైవేటు వ్యక్తులకు లాభం చేకూర్చే రకంగా చేసింది. చేయడమే కాదు, నిబంధనలన్నింటిని తుంగలో త్రొక్కింది.

9.40 ఉ. నిబంధనలను తుంగలోతొక్కి, రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా మరోవైపు సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా 'పెసా' (Panchayat Raj Extension Scheduled Area Act) ని పూర్తిగా నిబంధనలను ఉల్లంఘించింది. షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ అథర్ ట్రెడీషనల్ ఫారెస్ట్ డ్వెల్లర్స్ రైట్స్ రికగ్నిషన్ యాక్ట్‌ని పూర్తిగా పరిగణలోకి తీసుకోవాలి. గిరిజన సలహామండలి సూచనపై గవర్నర్ గారి...

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ (భారీపరిశ్రమలశాఖమంత్రి): క్వశ్చన్ అడగమనండి అధ్యక్షా.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ : వాస్తవాలు చెపుతుంటే వాళ్లకంత ఇబ్బంది ఎందుకు? 'పెసా' చట్టాన్ని వాయిలేట్ చేశారు. 2004వ సంవత్సరంలో ట్రైబల్ ఏరియాలో .....

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు చెప్పిందే చెపుతున్నారు.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్: ట్రైబల్ కన్సల్‌టేటీవ్ కమిటి ఉంది. వారిచే ఆమోదం తీసుకోవాలి. ఆ తరువాత గవర్నర్ గారి కన్‌సెన్ట్ తీసుకోవాలి. ఆ తరువాత, కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి తీసుకోవాలి. షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్ అథర్ ట్రెడీషనల్ యాక్ట్ క్రింద అనుమతి తీసుకోవాలి. వీటన్నిటిని ఈ ప్రభుత్వం ఉల్లంఘించి, నియమ నిబంధనల ప్రకారమే చేశామని ఈ ప్రభుత్వం చెప్పడం ఈ సభను ప్రక్కదారి పట్టించే విధంగా ఉందని చెపుతున్నాను. 2004 వ సంవత్సరంలో ట్రైబల్ ఎడ్వైజరీ కమిటి, దాన్ని మొత్తానికిమొత్తంగా వ్యతిరేకిస్తే రాష్ట్రప్రభుత్వం నిర్ణయాలు తీసుకొనే పరిస్థితి వచ్చింది. ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరగాల్సి ఉంటే అదీ జరగలేదు. ఏ ప్రాంతంలో నష్టం జరుగుతోందో ఆ ప్రాంతంలోనే ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరగాలని ఉంటే, ఎక్కడో దూరంగా చింతపల్లిలో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిపారు. ప్రభుత్వం ఎ.పి.ఎమ్.డి.సి. ఇస్తే, అది ప్రైవేటు సంస్థకి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసింది. గతంలో ఇదే ఎ.పి.ఎమ్.డి.సి. ఇదే మైన్స్‌ని 51 శాతం ఫ్రీ షేర్ వచ్చే ట్లు అగ్రిమెంట్‌చేసుకొంటే, ఈ రోజు కేవలం రాయల్టీతో సరి సమానంగా ఉండే అనుబంధం.... అంటే, ఈ రోజు రాష్ట్రప్రభుత్వం నుండి కేవలం రూ.30 కోట్ల వరకు వచ్చే పరిస్థితి. ప్రైవేటు కంపెనీలకు సంవత్సరానికి 20వేల కోట్లు వచ్చే పరిస్థితి. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రజలకు సంబంధించినటువంటి ఆదాయాన్ని తరలిపోయేట్లు చేస్తున్నది.

'పెసా' చట్టం ప్రకారం, గిరిజన ప్రాంతాల్లో సభ్యులకు పూర్తి వివరాలు అందజేసే అనుమతి తీసుకొన్నారా? 2004 వ సంవత్సరంలో జరిగిన గిరిజన సలహా మండలి తీసుకొన్న నిర్ణయంపై ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి? గిరిజన సలహామండలి సూచనల ప్రకారం గవర్నర్ గారి ఆమోదం పొందడం జరిగిందా? అయితే వాటి వివరాలు ఏమిటి? షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్, డ్వెలర్స్ యాక్ట్ ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీకు లేఖ వ్రాసింది. దాన్ని పూర్తి స్థాయిలో అమలు చేసిన తరువాతే ల్యాండ్ ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలి. దీనిపైన అదే స్థాయిలో, పూర్తి స్థాయిలో అమలు చేశారా లేదా అన్నది తెలియజేయాలి. అలాగే ఎ.పి.ఎమ్.డి.సి.కి గతంలో 51% వాటా ఉండేలా నిబంధన ఉంటే, ఈ రోజు ఎందుకు దాన్ని వదిలేయాల్సి వచ్చింది. గ్లోబల్ బిడ్డింగ్ ఎందుకు వదిలేయాల్సి వచ్చిందని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ లీజులు ఎన్విరాన్‌మెంట్ క్లియరెన్స్ తీసుకొని మాత్రమే ఇస్తాము. అలాగే ఊౌట్పట్టఅచ్చి ఇజ్ఞ్చుట్పుచ్చి, 1980ని అనుసరించి ఫారెస్ట్ క్లియరెన్స్ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో అపారమైన బాక్సైట్ నిక్షేపాలు ఉన్నాయి. ఒరిస్సా తరువాత మన రాష్ట్రంలో సుమారు 550 మిలియన్ టన్నుల పైబడి బాక్సైట్ నిల్వలు విశాఖపట్టణం మరియు తూర్పు గోదావరి జిల్లాల్లో విస్తరించి ఉన్నాయి. ఈ బాక్సైట్ నుండి అల్యూమినియం లోహం తయారు చేయవచ్చు. బాక్సైట్ నిల్వలు మన దగ్గర ఉన్నప్పటికీ ఇంతవరకు అవి నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాల్లో ఉన్న బాక్సైట్ నిల్వలు 25.10.1970 ద్వారా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు రిజర్వు చేయబడింది. ఈ ప్రాంతంలో ఉన్న అన్ని భూములకు అ్క. బ్చ్చుఛీ ఖీట్పుటజ్ఞుట ఖ్ఞజ్ఞ్చుజ్ఞ్చో 1959 చట్టం వర్తిస్తుంది. అయితే, సుప్రీం కోర్టు 'సమత' కేసుకి సంబంధించి ఇచ్చిన తీర్పుని అనుసరించి, గిరిజన ప్రాంతాల్లోని ఖనిజ సంపదను గిరిజనులకు గానీ, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు మాత్రమే ఇవ్వాలి. అందువల్ల ఈ ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ ఈ రెండు జిల్లాల్లో లభ్యమయ్యే బాక్సైట్ నిల్వలకు 25 ధరఖాస్తులు చేసింది. ఈ మధ్యనే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ ధరఖాస్తులకు అనుమతులు మంజూరు చేసింది. ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఈ బాక్సైట్ నిల్వల ఆధారంగా పరిశ్రమలు నెలకొల్పు చర్యలను మొదలు పెట్టి, 2000 సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం 'నాల్కో' వారిని చర్చలకు ఆహ్వానించడం జరిగింది. పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. 'నాల్కో' వారి నుండి వెంటనే స్పందన రాలేదు. ఆ తరువాత మన రాష్ట్రంలో 'జిందాల్'

కంపెనీ వారు తొమ్మిది వేల కోట్ల పెట్టుబడితో 1.4 మిలియన్ టన్నుల అల్యూమినియం, .25 మిలియన్ టన్నుల అల్యుమినియా ఉత్పత్తి చేయడానికి ముందుకు రాగా, ప్రభుత్వం 1.7.2005 వారితో అవగాహనా ఒప్పందం చేసుకొంది. ఈ ఒప్పందం ప్రకారం, అరకు మరియు తప్పర్ల ప్రాంతాల్లో విస్తరించి ఉన్న బాక్సైట్ నిల్వలు సుమారు 224 మిలియన్ టన్నుల మేర, ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ వారికి వీరు సప్లై చేయవలెను. దీనికి సంబంధించి, మైనింగ్ లీజ్ పొందుటకు అయ్యే అన్ని ఖర్చులు కంపెనీ వారు భరించాలి. ఎ.పి.ఎమ్.డి.సి. బాక్సైట్ ఉత్పత్తి ఖర్చు, అన్ని రకాల పన్నులు మరియు రాయితీపై 125 శాతం ప్రాఫిట్ కలుపుకొని బాక్సైట్ ఖరీదు నిర్ణయించడం జరిగింది. అక్కడ బాక్సైట్ నిల్వలు ఎక్కువగా ఉన్నందువల్ల,యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్ దేశాల్లో ఉన్న రస్-ఆల్-ఖైమా అనే సంస్థ వారు దాదాపు తొమ్మిది వేల కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టి అల్యుమినియా, మరియు అల్యుమినియా ఉత్పత్తి చేయు కర్మాగారాన్ని పెట్టడానికిముందుకు రాగా, జిందాల్‌వారితో చేసుకొన్న ఒప్పందం ప్రకారం, నిబంధనల ప్రకారం జిందాల్ గ్రూప్‌కి చెందిన ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ వారికి సంబంధించిన గనుల నుండి వారికి కావాల్సిన బాక్సైట్ సప్లై చేయడానికి 14.2.2007న ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోవడం జరిగింది. ఈ కంపెనీని నెలకొల్పి అటు విశాఖపట్టణం, మాకువానిపాలెం లో పెద్ద పరిశ్రమను నిర్మాణం ప్రారంభించింది. మైనింగ్ లీజ్‌కి సంబంధించిన పర్యావరణ అనుమతులు వచ్చాయి. ఫారెస్ట్ అనుమతులు రావాల్సి ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అన్ని అనుమతులు పొందిన తరువాత, బాక్సైట్‌మైనింగ్ చేయడానికి సిద్ధం చేసుకొంటున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ అయిన 'నాల్కో' వారు మార్చి 2008న అల్యుమినియం ఉత్పత్తి చేయడానికి ముందుకు వచ్చారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని గుత్తేడు, విశాఖపట్టణంలోని చింతపల్లి గూడెం ప్రాంతంలో 80 లక్షల టన్నుల బాక్సైట్ ప్రాంతాలు కేటాయించడం జరిగింది. దీనికి కూడా దాదాపు ఏడు వేల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో అల్యుమినియా, అల్యుమినియం పరిశ్రమను నెలకొల్పడానికి రాష్ట్రంలో ముందుకు వచ్చింది. వీరికి ఇప్పటికే ఐదు మైనింగ్ లీజులు ఇవ్వడానికి నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి, అక్కడ గిరిజనులకు జరిగే ప్రయోజనాల గురించి వివరిస్తాను. గనుల పరిశ్రమ ద్వారా దాదాపు 20 వేల ఉద్యోగావకాశాలు వస్తాయి. ఇందులో అవకాశం ఉన్న మేరకు గిరిజనులకు ఉద్యోగావకాశాలు లభిస్తాయి. ఇప్పటికే ప్రాజెక్టు రాకుండానే, గిరిజనుల అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రభుత్వ నిర్ణయం ప్రకారం, రెండు వందల

గిరిజనులకు నెలకు నాలుగు వేల రూపాయల భత్యం, రోజుకి రూ.75ల చొప్పున భోజన నిమిత్తం సదుపాయాలను ఖనిజాభి వృద్ధి సంస్థ ఖర్చు చేస్తుంది. దాదాపు కోటి రూపాయలు ట్రైనింగ్ కోసం ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. రాయల్టీలో 25% స్థానిక గిరిజనాభివృద్ధికి కేటాయింపు సుమారు రెండు కంపెనీలకు సాలీనా రూ.80 కోట్లు రాయల్టీగా వస్తే, అక్కడ రూ.20 కోట్లు కేటాయించడం జరుగుతుంది. అధ్యక్షా, ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థకు వచ్చే లాభాల్లో 20% గిరిజనాభివృద్ధి కేటాయించడం వల్ల సాలీనా రూ.20 కోట్ల రూపాయలు వస్తాయి. అధ్యక్షా, అల్యుమినియం ఉత్పత్తి చేసే సంస్థలు, సాలీనా, 20 కోట్లు గిరిజనాభివృద్ధికి కృషి చేయాలి. బాక్సైట్ ఎతైన కొండ ప్రాంతంలో తొవ్వుకోవాలి. కాబట్టి స్థానికులకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు ఉండవు. అల్యుమినియం ఉత్పత్తి....

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నిబంధనల ప్రకారం ఎ.పి.ఎమ్.డి.సి. వారు తీసుకొవడం జరుగుతోంది. ఆనాడు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు దుబాయి సంస్థకి ఈ బాక్సైట్ నిల్వలు కట్టిపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారు. దుబాయి సంస్థ ప్రతినిధిగా ట్రైమ్యాక్స్ అనే ఇండియన్ కంపెనీకి చెందిన ప్రసాద్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి గారి సన్నిహితులు.

MR. SPEAKER : No names.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి : అధికారులు కూడా వారికి చూపించారు. ఆర్డర్ చేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన కాపీ కూడా నా దగ్గర ఉంది.

(అంతరాయం)

9.50 ఉ. అధ్యక్షా, 24.5.2000 లో ట్రైబల్ అడ్వైజరీ కమిటీ సమావేశం జరిపి, అప్పటి తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ల్యాండ్ ట్రాన్స్‌ఫర్ డిక్లరేషన్ చట్టానికే మార్పులు చేసి గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనేతరులకు లీజునిచ్చుటకు ప్రయత్నం చేయలేదా అని వారు అడుగుతున్నారు. దానికి సంబంధించి నేను తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా. వాళ్లు గతంలో ఈ ట్రైబల్ యాక్టును మార్చడానికి ప్రయత్నాలు చేశారు. దానికి సంబంధించి It should be lawful for the State Government to acquire or grant any interest in the land including subsoil rights of recognizance permits or prospective licence or mining lease for major minerals to any person or Organization whether or not under the control of State or Central

Government has been supported by majority members. అధ్యక్షా. వీళ్లు గిరిజన సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకుని, ప్రైవేటుగా సంస్థలకు యివ్వాలన్న ఉద్దేశ్యంతో వాళ్లు అమెండ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కాని ఈ ప్రభుత్వం ఈ రోజు ఎ.పి. ఇండస్ట్రీ ద్వారా ఆపరేషన్ చేయడం జరుగుతున్నది.

(అంతరాయం)

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారిని చాలా స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాను. ఎపిఎఫ్‌డిసికి యివ్వాలనుకున్నా కూడా ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలను చేపట్టాల్సి వుంది. Panchayat Raj Extension to Scheduled Areas Act ప్రకారం ప్రభావిత గిరిజన గ్రామాలలో వాళ్లకు ఈ ప్రణాళిక ఏమిటి, ఈ ప్రాజెక్టు ఏమిటి, దీని వల్ల దానికి వుండేటువంటి లాభనష్టాలు ఏమిటి అనేటువంటి ఒక రిపోర్టు యిచ్చి, వాళ్లతో ఒక చర్చ జరిపి,ఆమోద తీర్మానాన్ని పెసా యాక్ట్ ప్రకారం పొందాలి. మరి అది పొందారా లేదా అన్నది ఒక ప్రశ్నండీ. రెండవది 2004 వ సంవత్సరంలో జరిగిన గిరిజన సలహా మండలి (ట్రైబల్ అడ్వైజరీ కమిటీ)లో తీసుకున్న నిర్ణయాలేమిటి? దాని మీద ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

మూడవది, గిరిజన సలహా మండలి సూచనలపై గవర్నరు గారి ఆమోదం ఖచ్చితంగా కావాలి. ఇది మన భారత రాజ్యాంగ చట్టంలో పొందుపరచిన నిబంధన. కాబట్టి, దానికి తమరు గవర్నరు గారి ఆమోదం పొందారా? ట్రైబల్ అడ్వైజరీ కమిటీ మీకు ఆమోదం తెలిపిందా?

Scheduled Tribes and other Traditional Forest Dwellers Recognition of Forest Act, 2006 ప్రకారం మళ్లీ గ్రామ సభలు అన్నింటిలోనూ పూర్తి ఆమోదం పొందిన తర్వాత మాత్రమే భూమి బదలాయింపు జరపాలని కేంద్ర మంత్రి జయరాం రమేష్‌గారు ప్రత్యేక లేఖ రాష్ట్రానికి రాశారు. రాహుల్‌గాంధీ గారు కూడా తమ తీవ్ర ఆవేదన వ్యక్తపరచారు. ఇది పొలిటికల్ ఇష్యూ కాదు. He has expressed concern for the tribal area. He said: "I am against the proposal of mining bauxite in hills in Eastern Orissa by Satellite and Indian Ancillary of Britains' Vedantha Resources. Though I am not against industrialization, but we should not overlook the harmful effects of it. In a talk with Tribals, I came to know how passionate they are about the hills. My personal view is that mining of these hills will not only destroy environment and water, but also destroy culture of thousands

of people." It means, ఒకవైపు భారత రాజ్యాంగ చెబుతున్నది. మరోవైపు వాళ్ల పార్టీ జనరల్ సెక్రటరీ చెబుతున్నా, ఈ ప్రభుత్వం పాటించవలసిన నిబంధనలను పాటించిందా లేదా తెలియ జేయవలసిందిగా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె: సూర్య నాగ సన్యాసి రాజు: అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఎ.పి.ఎం‌ఎండిసి కి కేటాయించాము. దాని ద్వారా జిందాల్ కంపెనీకి గాని,ప్రెస్‌లాల్ కంపెనీకి గాని కేటాయించామని చెప్పారు. మంత్రి గారిని నేను మీ ద్వారా ప్రశ్నించేది ఈ కేటాయింపులు బహిరంగ వేలం ద్వారా కేటాయించారా, లేదా గ్లోబల్ టెండర్సు ద్వారా కేటాయించారా? ఎపిఎండిసి కి యిచ్చిన లీజులను ఈ కంపెనీలకే కేటాయించడానికి కారణం ఏమిటి, దానికి ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఎక్స్‌ట్రా ఇంట్రస్టు వుందా, ఈ రెండు కంపెనీలకే ఎందుకు కేటాయించవలసి వచ్చింది అన్న విషయాలను మీ ద్వారా తెలియజేయాలి. ఆ జిల్లాకు చెందిన ప్రజా ప్రతినిధిగా , ఆజిల్లాలో జరుగుతున్న పరిస్థితి, ఎక్కడైతే . ఈ ప్రభుత్వం మైనింగ్ చేయబోతున్నదో అక్కడున్నలన్ని గ్రామపంచాయతీలు,మండల పరిషత్తులు,జిల్లాపరిషత్తులు , మంత్రి గారు కూడా యిక్కడున్నారు అధ్యక్షా. డిడిఆర్‌సిలో, ఐటిడిఎ తీర్మానాలలో కూడా ఈ మైనింగ్ జరుగకూడదు అని ఏకగ్రీవంగా అన్ని పార్టీల వారూ తీర్మానాలు చేయడం జరిగింది. ప్రజలంతా అక్కడవ్యతిరేకిస్తున్నా కూడా మరి ప్రభుత్వం ఎందుకు మొండిపట్టుతో ఈ బాక్సైట్ తవ్వకాలకు ముందుకు వస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు అధ్యక్షా, కోనసీమ ఎకర్సు ఏమోనని హైదరాబాదులో కూర్చుంటే ,అక్కడేమో స్థానికమైన మండల పరిషత్తు, స్థానికమైన ప్రజా ప్రతినిధులు , జిల్లాపరిషత్తు వైస్ ఛైర్మన్ గారు, అదే విధంగా హుకుంపేట ఎంపిపిఆర్‌గారితో కలిపి ముగ్గురు మావోయిస్టుల తూటాలకు బలైపోయారు. అక్కడ ఈ బాక్సైట్ తవ్వకాలు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ జరగడానికి వీలు లేదని, తవ్వకాలు జరిపితే దాని మూలంగా వాతావరణ సమతుల్యం దెబ్బతింటుందని ప్రజలందరిలోనూ వ్యతిరేకత వుంది అధ్యక్షా. మరి కేవలం గిరిజనేతరులకు లీజులు యివ్వకూడదు అన్న వుద్దేశ్యంతో ఎపిఎం‌ఎండిసిని ఒకస్కూలుగా వాడుకుని, వాళ్లకు అనుకూలంగా వున్నటువంటి కంపెనీలకు కేటాయించడం కోసమే , ఈ రెండు కంపెనీలకూ ఎపిఎం‌ఎండిసి ద్వారా వాళ్లు కేటాయించారు అధ్యక్షా.

అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఈ విషయమై మా విశాఖ జిల్లాలో రివ్యూ మీటింగ్ పెట్టడం జరిగింది. అప్పుడు జిల్లా ప్రజా ప్రతినిధులందరూ కూడా ఏకగ్రీవంగా

మా జిల్లాలో బాక్సైట్ తవ్వకాలు జరగడానికి వీలులేదు అని చెప్పారు. మరి అందరిలో యింత వ్యతిరేక అభిప్రాయం వున్నప్పుడు, ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు ఈ తవ్వకాలకు ముందుకు వస్తున్నది? రెండవ విషయం ఈ రెండు కంపెనీలకే ఎందుకు కేటాయించవలసి వచ్చిందో తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. సోమ : ధన్యవాదాలు. అధ్యక్షా, అరకు, అనంతపురం మండలాలలో బాక్సైట్ నిక్షేపాలు ఏవైతే వున్నాయో, అవి చిటంగుంది, రక్తకొండి, గాలకొండి అనే మూడు కొండల మీద వున్నాయి. చిటంగుంది కొండ అయితే మా పంచాయితీలోనే, మా ఊరి ప్రక్కనే వుంది. 2001లో బాక్సైట్ తీయాలన్న విషయం ఎప్పుడైతే వెలుగులోకి వచ్చిందో ,అప్పటి నుంచే ఆ ప్రాంత ప్రజలం మేమంతా ఆ బాక్సైట్ అక్కడ తీసినట్లైతే అనేక అనర్థాలు వస్తాయని, కాబట్టి తీయవద్దని పోరాటం చేస్తున్నాం సార్. అయితే, ఆ నాడున్న టిడిపి ప్రభుత్వం స్థానికి ప్రజల మనోభావాలను దెబ్బతీయ కూడదని, మేం అడిగిన దానికి ఒప్పుకుని బాక్సైట్ తీయడాన్ని విరమించుకుంది సార్.

2004–05 లో మళ్లీ బాక్సైటు తీయాలనే ప్రపోజల్ ముందుకు వచ్చింది , అప్పటి నుం‌ కూడా మేం ఈ బాక్సైట్ తీయకండి, మాకు నష్టాలు వస్తాయని పోరాటం చేసినప్పటికీ కూడా ఎవరూ మా మాట వినలేదు. జూలై 1 వ తేదీ, 2005 లో జిందాల్ కంపెనీతో ఈ ప్రభుత్వం ఒప్పందం చేసుకుంది సార్. ఈ విషయాన్ని గురించి మా వాళ్లంతా యిప్పుడే చెప్పారు. అందుకే ఈ విషయాన్ని మేం అడుగుతున్నాము. పీసా చట్టం 73–74 ప్రకారం గిరిజన ప్రాంతాలలో ఎక్కడైతే మైనింగ్ తీస్తారో, అక్కడ ఆ ప్రాంతాలలో గ్రామ సభలు జరపాలి, ఆ గ్రామ సభ యొక్క ఆమోదం తప్పకుండా వుండాలని వుంది. ఇప్పుడు ఎక్కడా ఎటువంటి గ్రామ సభలు లేకుండా, ప్రజల మనోభావాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ఈ విధంగా ప్రభుత్వం దౌర్జన్యంగా ముందుకు పోవడం కరెక్టు కాదు.

అలాగే ఈ విషయంలో ట్రైబల్ అడ్వైజరీ కమిటీ ఆమోదం వుండాలన్న విషయాన్ని మన రాజ్యాంగ చట్టం చెబుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం దానిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోలేదు. అక్టోబరు 3 వ తేదీ ,2008 చింతపల్లిలో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిపారు. ఆ అభిప్రాయ సేకరణ జరిగితే అక్కడ కూడా, అక్కడున్నటువంటి స్థానిక గిరిజనులు,ప్రజా సంఘాలూ, పార్టీలూ అందరూ వ్యతిరేకించినా కూడా ఈ ప్రభుత్వం పట్టించుకోకుండా తమ యిష్టం వచ్చినట్లు అమలు చేసింది సార్. మేం అనేది అక్కడుండేటువంటి మేము, స్థానికులం

వ్యతిరేకిస్తున్నాం కాబట్టి, ఏ పరిస్థితులలోనూ ఈ మైనింగ్ తీయడానికి వీలు లేదు సార్. ఇప్పటివరకూ ఏదైతే ఈ జిందాల్ కంపెనీతో ప్రభుత్వం ఒప్పందం చేసుకుందో దానిని రద్దు చేయాలని చెప్పి నేను సభా ముఖంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

10.00 ఉ. శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు(అనకాపల్లి): విశాఖ జిల్లాలో జిందాల్‌కు, రస్ అల్ ఖైమాకు ఇచ్చిన బాక్సైట్ నిక్షేపాలకు సంబధించి గతంలో ఉద్యమాలు జరిగాయి. దీనిపై ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిపినప్పుడు జిందాల్‌కు 98% వ్యతిరేకంగా అభిప్రాయాలు వ్యక్తమయ్యాయి. జాయింట్ కలెక్టర్ సభ కండక్ట్‌చేసి అఫిషియల్‌గా ఇచ్చారు. గతంలో విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ కావాలని ఎంతోమంది ఉద్యమాలుచేసి ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అదేవిధంగా ఈ జిందాల్‌కు, రస్ అల్ ఖైమాకు గిరిజనులు, రైతాంగం, నగరవాసులు, ఆల్ సెక్టార్స్‌నుండి వ్యతిరేకత వచ్చింది. ముఖ్యంగా వాటర్‌కు సంబంధించి చాలా ప్రాబ్లమ్ ఉన్నది. ఇప్పటికే వైజాగ్ వాటర్ డిక్లరేషన్ ప్రకారం రోజు విడిచి రోజు వాటర్ ఇస్తున్నారు. 2020 నాటికి 20% వాటర్ షార్టేజ్ వస్తోందన్న నేపధ్యంలో ఈ జిందాల్‌కు, రస్ అల్ ఖైమాకు ఎక్కడనుండి వాటర్ ఇస్తారు? ఎన్విరాన్‌మెంట్‌కు సంబంధించిన విషయానికి వచ్చేసరికి అక్కడ ఒక రేర్ బర్డ్ ఉన్నది. జిందాల్, రస్ అల్ ఖైమాలు ఎక్కడైతే మైనింగ్ చేయాలనుకుంటున్నారో అక్కడ ఎర్ర గుడ్లగూబ ఒకటి ఉన్నది. దానిపై కూడా ఎన్విరాన్‌మెంటలిస్ట్‌లు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఇది ఎక్కడైతే ఉంటుందో అక్కడ మైనింగ్ యాక్టివిటీస్ చేయకూడదని చెప్పారు. దానికి సంబంధించిన అంశాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఈ ప్రపోజల్ పెట్టింది. స్థానిక ప్రజలనుండి వచ్చిన వ్యతిరేకతను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆనాడు ఈ నిర్ణయాన్ని వారు విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు. గ్రామసభ, ట్రైబల్ ఎడ్వైజరీ కౌన్సిల్ ఆమోదం లేదు. ఇక్కడ జిల్లా మంత్రి ఉన్నారు. వారు ఆ ఏరియానుండే వచ్చారు. పంచాయితి సభ్యులనుండి మొదలుపెడితే ఎమ్.పి.పి.లు, జడ్.పి.పి.లు, జిల్లాపరిషత్ సభ్యులు ప్రతిఒక్కరూ దీనిని వ్యతిరేకిస్తుంటే ఇది ఎందుకు, ఎవరికోసం పెడుతున్నారు? డెవలప్‌మెంట్ కావాలి, development without destruction కావాలనేది మా ఉద్దేశ్యం. ఇది ఎవరికోసం పెడుతున్నారో చెప్పాలి.

శ్రీ మల్లు భట్టివిక్రమార్క(మధిర): అధ్యక్షా, ఎన్విరాన్‌మెంట్‌కు సంబంధించి కేంద్రప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన కమిటి ఆమోదం చేసిన తరువాతే ఇవన్నీ చేయటం జరుగుతోంది. ఎ.పి. స్టేట్ ఎమండ్‌మెంట్‌ద్వారా పబ్లిక్ సెక్టార్ ఇవ్వవచ్చు అనేదానికై

ఎమండ్‌మెంట్ కూడా తీసుకోవటం జరిగింది. గవర్నర్‌గారు కన్‌సెంట్ ఇచ్చిన తరువాతే ఇది చేయటం జరిగింది. పంచాయితీలో తీర్మానం తీసుకోలేదని అన్నారు. పంచాయితీలో కూడా తీర్మానం తీసుకోవటం జరుగుతుంది, తీసుకోవటం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జిందాల్ మరియు రస్ అల్ ఖైమా సంస్థలతో 1-5-2005 నాడు మరియు 14-2007 నాడు అవగాహన ఒప్పందం చేసుకున్నది. దీని ప్రకారం ప్రభుత్వం జి.ఓ.నంబర్.475 మరియు 2007లో జి.ఓ.నంబర్.735ద్వారా బాక్సైట్ అమ్మకపు రేటును మరియు వాటికి సంబంధించిన విషయాలను పూర్తి స్థాయిలో నియంత్రించుటకు హైపవర్ కమిటిని ఈక్రింద పేర్కొన్న సభ్యులతో వేయటం జరిగింది. ఈ కమిటి సభ్యులు Secretary to Government, Commerce & Industry Department as Chairman, C.M.D., A.P.I.C.C. as Member, Principal Secretary to Government, Finance Department as Member, Secretary to Government, Irrigation & CAD Department as Member, Regular Controller of Mines, IBM, Hyderabad as Member, Cost Accountant decided by P&E Department as Member, Director of Mines & Geology as Member, Vice Chairman & Managing Director as Member and Convenor. ఈ కమిటి సమావేశమై కూలంకషంగా చర్చించిన పిమ్మట ప్రైస్ వాటర్ కూపన్స్ లిమిటెడ్ అనే అంతర్జాతీయ సంస్థవారితో దీనిపై సర్వే చేయించి దేశీయంగా, అంతర్జాతీయంగా జరిగిన లావాదేవీల ఆధారంగా వారి స్వతంత్ర్య అభిప్రాయాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని ఖనిజాభివృద్దిసంస్థ బాక్సైట్ అమ్మకం రేటు మరియు పరిశ్రమలశాఖ పెట్టుబడుల శాతాన్ని నిర్ణయించటం జరిగింది. బాక్సైట్ రాయల్టీ రూ.100 ఉంటే ఎ.పి.ఎమ్.డి.సి.కి అదనంగా రూ.125 చెల్లించాలని ఇవ్వటం జరిగింది. పక్క రాష్ట్రంలోని ఒరిస్సాలో అయితే కేవలం టన్నుకు రూ.50 మాత్రమే చెల్లించాలని ఒప్పందం కుదుర్చుకోవటం జరిగింది. మనం రాష్ట్రంలో నిర్ణయించిన రేటును పరిశీలిస్తే ప్రక్క రాష్ట్రం కంటే రూ.75 ఎక్కువగా ఉన్నది. భారతదేశంలో బాక్సైట్‌కు సంబంధించి ఎక్కడైనా ఇంతకంటే ఎక్కువ రేటు ఇచ్చి ఉన్నట్లయితే మేము దానికి బద్దులము అవుతాము. మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే బాక్సైట్‌కు ఎక్కువ రేటు ఇవ్వటం జరుగుతోంది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరసభ్యులనుండి అంతరాయం)

MR. SPEAKER: I think we had enough discussion. Half an hour పైనే ఈ క్వశ్చన్‌పై డిస్కషన్ చేశాము. We cannot go on like this. Let us move on to the next question.

డా. జె. గీత(సమాచారశాఖమంత్రి): అధ్యక్షా, రెండు ప్రశ్నలకే మనం ఒక గంట సమయం వెచ్చిస్తే ఇంకా చాలా ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమైన అంశాలపైన మనం డిస్కస్ చేయాలి. మీద్వారా సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను. ఇన్నిన్ని ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు, వేసిన ప్రశ్నే వేస్తున్నారు. రిపీటెడ్‌గా సేమ్ క్వశ్చన్స్ వేస్తున్నారు. మీరు అబ్జర్వ్ చేసే ఉంటారు. ఇంకా మనం టైమ్ వేస్ట్ చేయకుండా ముందుకు సాగాలని మీద్వారా నేను అభ్యర్థిస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు(కుప్పం): మంత్రిగారు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఇది ప్రాసెస్ చేశారు, ఇచ్చారని కూడా చెప్పారు. అవన్నీ రికార్డ్స్‌లో ఉన్నాయి. ఇదే హౌస్‌లో ఆ రోజు నేను కూడా ఆలోచించాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్రయత్నం చేశారని చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: ఆ ప్రయత్నంగురించే చెబుతున్నాను. దానికి కంటిన్యుయేషన్ చెబుతున్నాను. ఆరోజు మేము కూడా ప్రయత్నం చేశాము. గిరిజన అడ్వైజరీ కమిటి, బోర్డ్ ఏదైతే ఉన్నదో వారందరూ రికమెండ్ చేసిన మాట వాస్తవం. ఇదే హౌస్‌లో పెద్ద డిస్కషన్ జరిగింది. ఇక్కడ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు అందరూ అపోజ్ చేశారు. తరువాత నేను ఒక కమిటివేసి ఆ ప్రాంతానికి కూడా పంపిస్తానని హామీ కూడా ఇచ్చాను. ఆ ప్రాంతానికి పంపించాను. అక్కడి ప్రజలందరూ వ్యతిరేకించారు. ప్రజలు వ్యతిరేకించారు, ఇది కరెక్ట్ కాదు అనే ఉద్దేశ్యం నాకు కలిగింది. ఇంకొక ప్రక్క చూస్తే నన్ను గవర్నర్‌గారు పిలిచారు. ఆరోజు రంగరాజన్‌గారు గవర్నర్‌గా ఉన్నప్పుడు పిలిపించి చెప్పారు. రాజ్యాంగాన్ని పరిరక్షించే బాధ్యత నాపైన ఉన్నది, గిరిజన హక్కులకు ఉల్లంఘన జరుగుతుంది, మీరేమైనా ఇస్తున్నారా అని ప్రశ్నిస్తే లేదండీ, మేము విత్‌డ్రా చేసుకున్నాము, దీనిపై ఫర్‌దర్‌గా ప్రొసీడ్‌కామని చెప్పి నేను క్లోజ్ చేశాను. ఇది వాస్తవం, యదార్థం. ఆరోజు ఇక్కడ సి.పి.ఐ., సి.పి.ఐ.(ఎమ్) ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు ఉన్నారు. వారు కూడా దానికి సాక్షులు. ఆవిధంగా ఆరోజు మేము క్లోజ్ చేసిన ఫైల్‌ను మీరు రీఓపెన్ చేశారు. మీరు ఏవిధంగా ఇచ్చారు? వీరు ఆర్డర్ ఇచ్చారు. Accordingly, Government hereby approves the said Draft Agreement for supply of Bauxite ore. Submitted to the Vice Chairman & Managing Director, Andhra Pradesh Mineral Development Corporation Limited with a condition that this agreement shall not be implemented till the permission of the Government of India is obtained by the Andhra

Pradesh Mineral Development Corporation Limited under Section.2 of the Forest Conservation Act, 1980 and also environment clearance from the Bauxite Mining Project. The Vice Chairman & Managing Director, Andhra Pradesh Mineral Development Corporation Limited is permitted to enter into an above agreement with Enrach Aluminum Limited. నేను అడిగేదేమంటే, కండిషన్స్‌పెట్టి ఎక్కడైనా జి.ఓ. ఇస్తారా? మీకు ఎందుకంత తొందర వచ్చింది? ఒకవైపు మీరు ప్రైవేటు కంపెనీతో అగ్రిమెంట్ చేసుకోవాలనుకున్నారు. అంతకుమునుపే ఈ ఫైల్ క్లోజ్ చేశారు. మా మెంబర్స్ అందరూ ఆవేదన తెలియచేశారు. గిరిజన అడ్వైజరీ బోర్డ్ పర్మిషన్ లేదు. మీరు చూపించిన పర్మిషన్ ఏమంటే, నేను ఏదైతే క్లోజ్ చేశానో అప్పుడు అప్రూవ్ చేశారు కాబట్టి అది తీసుకున్నారు. క్లోజ్ చేసిన ఫైల్‌ను ఓపెన్ చేసుకుని మరల గిరిజన అడ్వైజరీ బోర్డ్‌కు పంపించకుండా ఆ పాత రిజల్యూషన్ తీసుకుని ఆ రిజల్యూషన్‌తో మీరు ఫైల్ ప్రాసెస్ చేశారు. ఇది ఎంత దారుణం? అదే మాదిరిగా ఈరోజు మా మెంబర్‌చెప్పారు, వేదాంత గురించి.

10.0 ఉ. ఈ రోజు 'వేదాంత అల్యూమినియం' అని ఉన్న దానిని ఒరిస్సాలో బీజేపీ, కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు అందరూ వ్యతిరేకిస్తున్నారు. మీరొక కన్సల్టేషన్ కంపెనీ పేరు చెప్పారు – ప్రైస్ వాటర్‌కూపర్ అని. ఈ రోజు రామలింగరాజు గారి సత్యం కంపెనీలో వాళ్లే ఆడిటర్సుగా వుండి, పెద్ద స్కాం అయి, ఆ కంపెనీ బ్యాన్ అయ్యే పరిస్థితి వచ్చింది. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను, అక్కడ ఎన్విరాన్‌మెంట్ దెబ్బ తింటుంది. త్రాగేదానికి నీళ్లు కూడా వుండవు. గిరిజనులు పెద్ద ఆందోళనగా వున్నారు. విశాఖపట్నానికి నీళ్లొచ్చే పరిస్థితి లేదు. గిరిజనులు చాలా భయభ్రాంతులవుతున్నారు.

నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని ఒకటే అడుగుతున్నాను. దయచేసి ఆలోచించండి. మేమెప్పటి నుంచో అపోజ్ చేస్తున్నాము. ప్రజలు అపోజ్ చేస్తున్నారు. గిరిజనులు అపోజ్ చేస్తున్నారు. ఇంకోపక్క తీవ్రవాదులు, నక్సలైట్లు పోరాడుతున్నారు. లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య ఉంది. ఎన్విరాన్‌మెంట్ పూర్తిగా పోతోంది. ఇంకొటి – ఎవరికైతే ఈ కంపెనీ ఇచ్చారో ఆ కంపెనీ అనుభవం చూస్తే – వాళ్లు దొడ్డిదారిన ఇక్కడ ఉండే వాళ్లు ఆ కంపెనీ పేరు పెట్టుకుని అగ్రిమెంటు చేసుకునే పరిస్థితికి వచ్చారు. ఇంకో కంపెనీ జిందాల్‌కి ఇచ్చారు. ఒక కాంగ్రెసు పార్లమెంటు సభ్యుడు, నేను పేరు చెప్పను, రెండు కంపెనీలకి మీరేమీ టెండర్సు పిలవకుండా అగ్రిమెంట్సు చేసుకుని, ఫ్రంట్‌లో మినరల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషను పెట్టుకుని ఇంత లాలూ! నడిపించారు. ఇది కరెక్టు కాదు. మీరు ఎంక్వయిరీ చేయించండి. అంత వరకూ జీవోలు క్యాన్సిల్ చేసి ముందుకు పోవాలి తప్ప ఇది కరెక్టు కాదు.

ఇంకో విషయం అధ్యక్షా. the APMDC, Government of India shall not sell or export bauxite from gerla deposit to any other party during the period of operation of the said Aluminium company. అంటే వాళ్లిద్దరికీ తప్ప ఇంకొకరికి అమ్మడానికి కూడా లేదు. One side agreement. వాళ్లు డబ్బులిమ్మంటే వాళ్లకు సరెండర్ అయ్యే పరిస్థితికి వచ్చారు. మీరు వారికి అన్ని హక్కులూ కల్పించారు. ఇది కరెక్టు కాదు. ముఖ్యమంత్రి గారూ, మిమ్మల్ని మేము బ్లేమ్ చేయడం లేదు. మీరు అన్నీ ఒకసారి తెప్పించుకుని మళ్లా ఒకసారి స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామన్నా మేము అపోజ్ చేయము. అట్లాకాకుండా ఏకపక్షంగా అప్పజెపుతామంటే ఇది కరెక్టు కాదు. సరైన నిర్ణయం తీసుకోడానికి ముందుకు రావలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(INTERRUPTIONS FROM MEMBERS, TELUGU DESAM PARTY)

MR.SPEAKER: After your leader has spoken, how can you speak? I made it very clear that your leader will be the last person to speak.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క : అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. చాలా సంవత్సరాల తర్వాత గౌరవ సభ్యులు గిరిజనుల గురించి ప్రేమగా మాట్లాడుతున్నారు. నాకు తెలుసు. గౌరవ సభ్యులు వారి హయాములో తీసుకున్న నేరాలను కప్పిపుచ్చి, సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తూ, సత్యదూరమైన ఇన్ఫర్మేషను ఇస్తున్నారు. ట్రైబల్ ఎడ్వయిజరీ కౌన్సిల్ మీటింగ్ జరిపి ....

(తెలుగుదేశం పక్షం నుంచి అభ్యంతరాలు. అంతరాయం)

The visit to the Tribal areas revealed that they are dreaming for the last 2 ½ decades for the factory. The tribal people even cooperated with the survey conducted in 1973 and they are looking forward.....

(INTERRUPTIONS FURTHER CONTINUED)

MR.SPEAKER: Please take your seats. Why are you getting so excited? You have also mentioned the same thing.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క : ఒక కమిటీని కాన్‌స్టిట్యూట్ చేసి, మా వాళ్లు వస్తామన్నారు, వారికి కోఆపరేట్ చేయండీ అని చెప్పినటువంటి జీవోను కూడా నేను మెన్షన్ చేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం పక్షం నుంచి తీవ్ర అభ్యంతరాలు)

సమాధానములు.

వినండి సార్. మేము లీజుల్ని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయలేదు. కనీసం మీరు వినండి. The lease deed should be executed for three months from the date of this order and the transferee should pay all mineral revenue dues to the Government.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఛీఫ్ విప్ గారూ, వన్ మినిట్. That is what they are saying. They are saying that they have withdrawn. They are saying the same thing Chief Whip garu. Now, please take your seat.

(శ్రీ ఎం. భట్టి విక్రమార్క గారి మైక్ కట్ చేయబడింది.)

MR.SPEAKER: Let the Minister speak.

శ్రీ ఎం. భట్టి విక్రమార్క : అధ్యక్షా, విజయనగరం జిల్లా గరివిడి మండలంలో ఎపి ఎండిసికి చెందిన మాంగనీస్ గనుల్ని పూర్తిగా ఒక ప్రైవేటు కంపెనీకి ధారాదత్తం చేసిన ఉదంతం కూడా మీకు చెబుతున్నాను. దాదాపు 222 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో గల మాంగనీసు గనుల్ని కేవలం నామినల్ రేటుకి రూ.4 లక్షలకు ఆనాటి ప్రభుత్వం జీవోలు నెం.102, 103 ...

MR.SPEAKER: Please resume your seat. Let the Minister say that.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ మా ప్రభుత్వం చాలా బాధ్యతతో చేసిందీ, మీరు అవినీతితో చేస్తున్నారు అన్నారు. ఏపిఎండిసికి చెందిన 222 ఎకరాల మాంగనీసు గనుల్ని కేవలం రూ.4 లక్షలకు ఇచ్చినది వాస్తవం కాదా అధ్యక్షా? వాళ్లు 9 సంవత్సరాలు పరిపాలించారు. వారెందుకు నేషనలైజ్ చేయలేకపోయారు? ఇపుడు మాట్లాడుతున్నారు. 1998వ సంవత్సరంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రకాశం జిల్లాలో గెలాక్సీ గ్రానైట్ గనుల్ని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలుగా చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతిని కోరింది. తేది 23-12-1995న ఆంధ్రప్రదేశ్ మైన్స్ అండ్ జియాలజీ ఎవరికీ ఇవ్వరాదని అంది.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Let him finish his answer. Listen to his answer. Then you can talk. Please resume your seats. Janardhan Reddy Garu, please resume your seat. Let him finish his answer.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి : 21-7-2000 నాడు ఉత్తర్వులను ఉపసంహరించుకున్నారు.

MR.SPEAKER: Please listen to his answer.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి: 21-7-2000 నాడు ఉత్తర్వులను ఈ ప్రభుత్వం వల్ల ఉపసంహరించుకున్నారు. దీనికి కారణాలను తెలుగుదేశం వారే చెప్పాలి అధ్యక్షా.

10.20 ఉ. ఎన్విరాన్‌మెంట్‌కు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన కమిటి ఆమోదించిన పిమ్మటే లీజు ఇవ్వటం జరిగింది. తొమ్మిది వేల కోట్ల రూపాయలతో ఒక ఇండస్ట్రీ పెట్టటానికి ముందుకొచ్చారు. దీని వల్ల 20 వేల మందికి ఉపాధి లభించే అవకాశముంది. దాని వల్ల గిరిజనులకు అటు ఉపాధి, ఇటు ఆదాయం లభించే ఇండస్ట్రీ కాబట్టి దయచేసి ఒక మంచి ఇండస్ట్రీ వస్తుంటే దానిని రాకుండా అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేయవనద్దని తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లని నేను ఈ సభాముఖంగా అభ్యర్థిస్తున్నాను.

(తెలుగు దేశం సభ్యులు శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు తమకు మైకు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేయసాగారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు సీనియర్ మెంబర్..... అలా నిల్చొని మైకు ఇవ్వమని అడగడం న్యాయమా? దేరీజ్ నో చాన్స్. If you want to protest, you can protest. We had enough discussion on this. Come in some other form if you want to discuss again. I don't mind. Give a different notice. Come in a different form and discuss. We had spent enough time on this. If you want to protest, I will give you an opportunity.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు కొంత మంది తమ స్థానాల నుండి వెల్‌లోకి వచ్చి అంతరాయం కలిగించసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్లీజ్ రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్స్. Come in some other form. Give a different notice. I will permit. Now, please take your seats.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు తమ స్థానాల వద్దకు వెళ్లి కూర్చున్నారు)

శ్రీ ఎనుముల రేవంత్ రెడ్డి: సార్, నేను స్ట్రెయిట్‌గా మంత్రి గారిని మీ ద్వారా ఒక ప్రశ్న వేస్తున్నాను. దాన్ని నోట్ చేసుకొని సరియైన ఆన్సర్ చెప్పాలని మీరు ఆదేశాలివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎపిఎమ్‌డిసికి కేటాయించిన బ్లాక్లైట్ గనుల వివరాలు, వాటి సరిహద్దులు అఫిషియల్ గెజిట్‌లో ప్రచురించారా? ఒకవేళ ప్రచురిస్తే వాటి డేట్లతో సహా చెప్పండి. అదేవిధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎపిఎమ్‌డిసికి కేటాయించిన ఖనిజ సంపదకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ముందుస్తు అనుమతి తీసుకున్నదా?

తీసుకుంటే ఎప్పుడన్నది డేట్లతో సహా చెప్పమనండి. అదేవిధంగా వీటి టెండర్లు గ్లోబల్ టెండర్ల ద్వారా పిలిచారా లేక ఇతరత్రా ఏ టెండర్ల విధానం ఎన్నుకున్నారో స్పష్టంగా చెప్పమనండి. జిందాల్‌తో కానీ, రస్ అల్ ఖైమాతో కాని అగ్రిమెంట్లు చేసుకున్నప్పుడు వీళ్లు హైపవర్ కమిటీ ద్వారా ప్రైస్‌వాటర్ కూపర్స్ ఇచ్చిన అడ్వైజ్‌మీద ఒరిస్సా మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పోరేషన్ వారు నిర్ణయించి తీసుకున్న రేట్ ప్రకారం రూ. 80 నుండి వంద రూపాయల వరకు ఇచ్చామని చెప్పారు. ఒరిస్సా మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పోరేషన్ వారు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని కాగ్ తప్పు పట్టింది. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఆ సంగతి తెలిసిందా? ఈ హైపవర్ కమిటీలో ఉన్న అధికారులను ముఖ్యమంత్రి గారు సరియైన విధంగా డ్యూటీస్ చేయలేదని చైర్మన్‌ను, అదేవిధంగా మెంబర్ కన్వీనర్‌ను తొలగించారు. అదేవిధంగా ఆడిటింగ్ సంస్థను అన్నింటినీ రాష్ట్రప్రభుత్వాలు తప్పు పట్టాయి. అయినా వాళ్లు నిర్ణయించిన ధరలకే ఈ రోజు రాష్ట్రప్రభుత్వం బ్లాక్లైట్ సప్లై చేస్తామంటే అది ఎంతవరకు కరెక్ట్?

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్లీజ్ కంక్లూడ్ చేయండి .....

శ్రీ ఎనుముల రేవంత్ రెడ్డి: సార్, జీవో ఎమ్ఎస్ నెంబర్ 222, తేది 13.5.2008 లోని 8వ పాయింటు గురించి చెబుతాను. The order issued with the concurrence of the Finance Department vide their O.U.No.1657/ III/ 18-C 2008, Dated 11-3-2008. అంటే ఈ వ్యవహారాలన్నీ అప్పుడున్న ఆర్థికమంత్రి మరియు ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలుసు. కాబట్టి ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ తప్పులను సరిదిద్దుతారా లేదా చెప్పమనండి .....

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి: గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఒక ఇండస్ట్రీ పెట్టటానికి గ్లోబల్ టెండర్లు అవసరం లేదు. అట్లాగే ఆ ధరలు ఒక కమిటీ ద్వారా నిర్ణయించటం జరిగింది. అప్పుడు రాష్ట్రముఖ్య మంత్రి గారిని కాని, రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని కాని, ఎవరిని కానీ కాగ్ తప్పు పట్టిన దాఖలాలు లేవు. ఎపిఎమ్‌డిసి ద్వారా జారీ చేయబడిన జీవోలన్నీ ఇంటర్నెట్‌లో పెట్టటం జరిగింది. అయినప్పటికీ వాటిని సభ్యుల ముందుంచటం జరుగుతుంది.

అధ్యక్షా, బ్లాక్ వన్ చింతపల్లి రిజర్వ్ ఫారెస్ట్, విశాఖపట్నం డిస్ట్రిక్ట్ క్రింద 85 హెక్టార్లు, జీవో ఎమ్ఎస్ నెంబర్ 358, ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్ డిపార్ట్‌మెంట్, తేది 28.12.2007. బ్లాక్ త్రీ చింతపల్లి రిజర్వ్ ఫారెస్ట్, విశాఖపట్నం డిస్ట్రిక్ట్, 460 హెక్టార్లు, జీవో ఎమ్ఎస్ నెంబర్, 360, ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్ డిపార్ట్‌మెంటు, తేది28.12.2007. అట్లాగే బ్లాక్ టు ఆండ్

త్రీ చింతపల్లి రిజర్వ్ ఫారెస్ట్, విశాఖపట్నం డిస్ట్రిక్ట్, 617 హెక్టార్లు, 367 హెక్టార్లు ఇన్ బ్లాక్2, 250 హెక్టార్లు ఇన్ బ్లాక్7, రాచకొండ విలేజ్ ఇన్ అనంతగిరి రిజర్వ్ ఫారెస్ట్,113 హెక్టార్లు, జీవో ఎమ్ఎస్ నెంబర్ 22, ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్ డిపార్ట్‌మెంటు, తేది 21.1.2008. అధ్యక్షా, ఇంకొకరిజర్వ్ ఫారెస్ట్ ఏరియా గొలికొండవిలేజ్, అనంతగిరి మండలంలో 93.887 హెక్టార్లు, జీవో ఎమ్ఎస్ నెంబర్ 241, ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్ డిపార్ట్‌మెంటు, తేది 21.1.2008. సీతంపేట రిజర్వ్ ఫారెస్ట్, అరకు మండలం, విశాఖపట్నం జిల్లా, 152 హెక్టార్లు, జీవో ఎమ్ఎస్‌నెంబర్ 23, ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్ డిపార్ట్‌మెంటు, తేది 21.1.2008.

అధ్యక్షా, ఆల్‌రెడీ ఇంటర్నెట్‌లో కూడా పెట్టటం జరిగింది. కావాలంటే సభ్యులు చూసుకోవచ్చు. ఎపిఎమ్‌డిసికి ఇప్పుడు కొత్తగా వీసీని నియమించటం జరిగింది. ఇదివరలో మైన్స్ డైరెక్టర్ గారికి ఎపిఎమ్‌డిసి వీసీగా అదనపు బాధ్యత ఇవ్వటం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులడిగిన అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పటం జరిగింది. ఒక మంచి ఇండస్ట్రీ వస్తుంది. దాని వల్ల కొన్నివేల మందికి ఎంప్లాయ్‌మెంటు దొరుకుతుంది. దీనిని ఒకమంచి విషయంగా భావించి గౌరవ సభ్యులందరూ సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: సభ్యులడిగినవాటన్నింటికీ మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పటం జరిగింది. I think we will close the issue. Only protests. If it is a protest, I will allow. Otherwise, we will leave it here. I think we are discussing this question for more than one hour. Now let us leave it here. We cannot go on like this.

(INTERRUPTIONS CONTINUED)

Come in some other form. We can discuss again. But noww e cannot go on like this. Come in some other form. It was only a passing remark what he said. It was not a subject for discussion.

10.30 ఉ. You don't want me to take up any other question. Please, let us leave it here. Question No.1758, Minister for Home.

(INTERRUPTIONS CONTINUED)

If you want to protest, I will give you an opportunity. Yes, now, only protests.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, మాజిల్లా మంత్రిగారు చెప్పిన దాంట్లో ఎంతవరకు వాస్తవం వుందో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. గ్రామసభ ఆమోదం గానీ, అడ్వయిజరీ కౌన్సిల్ ఆమోదం గానీ, పంచాయితీ, మండల్ లేదా జిల్లా పరిషత్ లెవెల్‌లో ఎక్కడైనా దీనికి ఆమోదం వుందా? దీనికి అనుకూలంగా పబ్లిక్ ఒపీనియన్ వుందా? లేకపోతే మా జిల్లాలో వున్న 15 మంది శాసనసభ్యులు లేదా జిల్లా పార్లమెంటు సభ్యులలో ఏ ఒక్కరైనా సరే మాకు ఈ బాక్సైట్ పరిశ్రమలు కావాలని కోరారా? గిరిజనులు కావాలని కోరారా? లేక అక్కడి రైతులు కావాలని కోరారా? ఇంతమంది అపోజ్ చేస్తుంటే ఎందుకు మీరు ఈవిధంగా మొండిగా వ్యవహరిస్తున్నారు? నిజంగా మీరు మైనింగ్ పరిశ్రమలు పెట్టదలుచుకుంటే ప్రభుత్వరంగ సంస్థలైన NALCO లాంటి వాటికి ఇవ్వండి. దానికి ఇవ్వకుండా కేవలం ఇద్దరు వ్యక్తులకు బెనిఫిట్ కల్గించడం కోసం ఎందుకు ఇంతమందికి అన్యాయం చేస్తున్నారు? మా జిల్లా మంత్రి బాలరాజు గారు ఆలోచించి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: సమాధానం ఏమీ లేదు, you are on a protest.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: ఆయన బాధ్యతాయుతమైన మంత్రిగారు కాబట్టి సమాధానం చెప్పాలి. ఎంత చెబుతున్నా ప్రభుత్వం మొండిగా వ్యవహరిస్తోంది కాబట్టి మా పార్టీ తరపున నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ కూర్చుంటున్నాం.

(నిరసన వ్యక్తం చేసి పిఆర్‌పి సభ్యులు తమతమ సీట్లలో ఆశీనులయ్యారు.)

MR.SPEAKER: I have to close the subject.

DR. J.GEETHA : I have before me "Law of Mines and Minerals" by P.Seshagiri Rao, Vol.I.

MR.SPEAKER: I think we have closed the subject. You are re-opening the issue.

డాక్టర్ జె. గీత: స్పీకర్‌గారి ద్వారా ఒక విషయాన్ని సభాదృష్టికి తీసుకరాదలిచాను. నాకు అవకాశం ఇవ్వండి. Since you have given me mike, let me clarify. I would like to draw your attention to para 14 of page 38 Sir. "Any transfer of land in scheduled areas by way of lease for mining purpose in favour of non tribals stands prohibited by para 5-2-B of the 5th Schedule r/w Section 3 of the Andhra Pradesh State Land (Transfer) Regulation,1959. The transfer of Government land in favour of its instrumentalities is not a transfer in the eye of law, but one of

entrustment of its properties for public purpose. A Public Corporation acts in the public interest and not for private gain and therefore, such a transfer stands excluded from prohibition under the para. So, this is a scheduled transfer of lease and therefore shall be upheld. It means that the APMDC has taken over the lease and it is upheld. And what they are doing? It is a selling to private properties mining lease with permission from National High Power Committee. Permission తీసుకుని ఇప్పుడు మైనింగ్ లీజు తీసుకుని చేస్తున్నది ఎపియండిసి కాబట్టి there is nothing wrong in that. ప్రతిపక్షం వాళ్లు దీన్ని భూతద్దంలో చూపిస్తూ మాట్లాడుతున్నారు. వారి హయాంలో కూడా ప్రయత్నాలు చేశారని వాళ్లు కూడా ఒప్పుకుంటున్నారు కదా సార్!

శ్రీ గుండ మల్లేష్ (బెల్లంపల్లి)ః అధ్యక్షా, అతి ముఖ్యమైన రాజ్యాంగ చట్టాలతో ముడిపడిన, అత్యంత పేదలైన గిరిజన జీవితాలతో ముడిపడిన ప్రశ్న ఇది. గతంలో చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న సందర్భంలో మేమే ఈ ప్రశ్నను లేవనెత్తాం. మీలో కొంతమంది ఆనాడు సహకరించారు. ఈరోజు ప్రభుత్వం రాజ్యాంగానికి సంబంధించిన విషయాన్ని డీవియేట్ చేస్తోంది. గత ప్రభుత్వం కూడా ఇలాగే చేస్తే, లాస్ట్ మినిట్‌లో ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా వారు దాన్ని విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు. ఈరోజు కేవలం ★★* మీరు వాళ్లతో కుమ్మక్కయ్యారు కాబట్టి, మీరు సమాధానం చెప్పలేరు కాబట్టి నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

MR.SPEAKER: It will not go on record.

(సిపిఐ పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డిః అధ్యక్షా, ఈ బాక్సైట్ గనులకు సంబంధించినటువంటి సమస్యపై మా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో పెద్ద ఎత్తున పోరాటాలు చేయడం జరిగింది. ఏజన్సీ ప్రాంతంలో వుండే గిరిజనుల అనుమతి/అంగీకారం తీసుకుని మాత్రమే అక్కడ పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయాలి. గిరిజన సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారు ఇక్కడే వున్నారు, వారిని చెప్పమనండి. గిరిజనుల అనుమతి లేదు. సంవత్సరానికి రూ.3500కోట్లు ఆ ప్రైవేటు కంపెనీలకు ఆదాయం వస్తుంటే కేవలం రూ. 68కోట్లు మాత్రమే గవర్నమెంటుకు రాయల్టీ రూపేణా రావడం జరుగుతుంది. ఆ సంపదంతా అక్కడ వున్న గిరిజనులకైనా దక్కాలి, లేదా

** Expunged as order by the Chair.

ప్రభుత్వానికైనా దక్కాలి. అటు ప్రభుత్వానికి లేకుండా, ఇటు గిరిజనులకు లేకుండా మధ్యన వున్న కాంట్రాక్టర్లు వేల కోట్ల రూపాయలు కాజేస్తున్నారు. ఆర్థిక సంక్షోభంలో వున్న ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం దీన్ని ఎందుకు ఉపయోగించడం లేదు? దీని విషయంలో ఎంత చెప్పినా కూడా చేసిన పొరపాట్లను పదేపదే సమర్థించుకునే పద్ధతిలో వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా దయచేసి దాన్ని abeyance లో పెట్టి ఆ లీజును రద్దు చేయండి. సమాజానికి, గిరిజనులకు ఉపయోగపడే విధంగా వ్యవహరించండి. మేము అడిగినా కూడా మీరు ముందుకు రావడం లేదు కాబట్టి, మేము నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ వాకౌట్ చేస్తున్నాం .s

(సిపిఐ–యం సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, ఈ విషయంపై చాలా రోజుల నుంచి చర్చ జరుగుతోంది. గిరిజనులకు చెందిన ఏజన్సీ ప్రాంతంలో ఈ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడం వల్ల అటు గిరిజనులకు నష్టం, ఇటు ఎన్విరాన్‌మెంట్‌కు ముప్పు వాటిల్లుతుంది, దీనిపై పునరాలోచన చేయమని ఒక్క రాజకీయ పార్టీలే గాకుండా ఎక్స్‌పర్ట్స్, సామాజిక సంస్థలు చాలా ఉద్యమాలు చేశారు. అయినా ప్రభుత్వం ఈరోజు మొండి పట్టుదలకు పోతోంది. ఇప్పటికైనా సరే ఆ జీఓ ను రద్దు చేసి, హౌస్ కమిటీవేసి, వాస్తవాలను ఆ హౌస్ కమిటీ ముందు పెట్టాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. రస్–ఆల్‌ఖైమా, జిందాల్ కంపెనీలకు లబ్ధి చేకూర్చడం కోసమే ....

MR. SPEAKER: No demands, you are on a protest.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డిః ఈ రెండు కంపెనీలకు లబ్ధి చేకూర్చడానికి ప్రభుత్వం ఈ విధంగా వ్యవహరిస్తోంది, దయచేసి ప్రభుత్వం దీనిపై ఆలోచన చేయాలి. ఈ కంపెనీలు పెడుతున్న పెట్టుబడులపై 56 శాతం ఆదాయం వస్తుందని లెక్కలు వేశారు. ఈరోజు గిరిజనులకు లాభం చేకూర్చే పరిస్థితి లేదు, ప్రభుత్వానికి లాభం చేకూర్చే పరిస్థితి లేదు. అలాగే ఎన్విరాన్‌మెంటు భద్రతకు భరోసానిచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం పట్టుదలకు వెళ్లి, ఎన్విరాన్‌మెంటు ప్రొటెక్షన్‌కు సంబంధించిన చట్టాలను తుంగలోకి తొక్కి ఆ రెండు కంపెనీలకు లాభం చేకూర్చే విధానం ఏదైతే వుందో దానికి భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

(బిజెపి సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

డాక్టర్ యన్. జయప్రకాశ్‌నారాయణ: అధ్యక్షా, సభానాయకురాలు డాక్టర్ గీతారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ప్రభుత్వరంగసంస్థకు ఇచ్చాం కాబట్టి గిరిజన చట్టాలను ఏమీ ఉల్లంఘించడం లేదని అంటున్నారు. This is nothing but crash crony capitalism. ప్రభుత్వరంగ సంస్థ పేరుతో ప్రైవేటు సంస్థలకు ఏరకమైన పోటీ లేకుండా, ఏ రకమైన మౌలిక ప్రమాణాలు లేకుండా, ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఏమాత్రం లాభం లేకుండా కట్టబెట్టడం జరుగుతోంది. అధ్యక్షా, సభమొత్తానికి, ఈ రాష్ట్రం మొత్తానికి తెలుసు, ప్రభుత్వపక్షం ఏమి చేసినా విమర్శించే పని పెట్టుకోలేదు మేము, ఆ పక్షమైనా గానీ, ఈ పక్షమైనా గానీ. కేవలం అంశాల ప్రాతిపదికగానే మేము మాట్లాడుతాం. సహజవనరులను పూర్తి స్థాయిలో వినియోగించుకోవాలి. గిరిజన ప్రాంతాలలో కూడా నిబంధనల మేరకు వాటిని వినియోగించుకోవాలి, కాదని నేను అనడం లేదు. కానీ ఆ పేరుతో ఎందుకు competitive bidding లేకుండా అత్యంత విలువైన ఖనిజాలను కేవలం అస్మదీయులకు, తమకు నచ్చినవారికే కట్టబెడుతున్నారు. రస్-ఆల్ఖైమా, జిందాల్ కంపెనీలు తప్ప ఇంకెవరూ లేరా? ఈ రాష్ట్రంలో, భారతదేశంలో, ప్రపంచంలో బాక్సైట్ ఖనిజాన్ని ఎక్కువ ఖరీదు ఇచ్చి కొనే వారే లేరా? రాష్ట్రంలో ఎక్కడ చూసిన కూడా ఈ ఖనిజాలను, భూమాత ఇస్తున్న సహజవనరులను తమ సొంతం అనుకుంటూ అధికారంలో వున్న వాళ్లు – మాకు ఇష్టం వున్నవాళ్లకు ఇచ్చుకుంటాం, ఏమి చేసుకుంటావో చేసుకో, first come first served basis మీద ఇస్తాను, నాకు నచ్చిన వాడికే ఇస్తాను, ★★ ఇది ఏ రకంగానూ సమర్థనీయం కాదు.

MR.SPEAKER: It will not go on record.

డాక్టర్ యన్. జయప్రకాశ్‌నారాయణ: అధ్యక్షా, నేను ఈ మాటలను ఆషామాషీగా అనడం లేదు. ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా ఈ కేటాయింపులను రద్దు చేసి competitive bidding పెట్టాలి. ఆ బిడ్డింగులో highest bidder కే కేటాయించండి. ఆవిధంగా చేయకపోతే ఇంతకంటె దారుణం లేదు. ప్రభుత్వ ఖజానా ఖాళీ అవుతోంది, ఆర్థికమంత్రి/ముఖ్యమంత్రి రోశయ్యగారి మీద భారం పడుతోంది. లక్ష కోట్లకు పైగా బడ్జెటు వుంది. వనరులను ఈ విధంగా వృధాగా పారబోసుకుంటే ప్రజలకు ఏవిధంగా న్యాయం చేయగలం? కాబట్టి ఇష్టమొచ్చినట్లుగా కేటాయిస్తామంటున్న ప్రభుత్వ మొండితనాన్ని, ఈ crash crony capitalism ను నిర్ద్వందంగా నిరశిస్తున్నాను. బయటకు వెళ్లను కాబట్టి నిర్ద్వందంగా నిరశిస్తూ సభలో కూర్చుంటున్నాను.

** Expunged as order by the Chair.

10.40
ఉ.

(అంతరాయం)

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పోరేఒన్‌కు గిరిజనుల ల్యాండ్ ఏజన్సీలోని ల్యాండ్ ఇవ్వవచ్చని గీతారెడ్డిగారు యాక్ట్ కోడ్ చేశారు. అది కూడా పర్సనల్ బెనిఫిట్ లేకపోతే ఇవ్వవచ్చని వారు చెప్పారు. ఈ రోజు మొదటి జి.ఒ. తే.1.7.2005 ప్రకారం జిందాల్‌తో ఎమ్.ఒ.యు. చేసుకున్నారు. మీరు రేట్లు ఫిక్స్ చేసింది మాత్రం తే.1.8.2007న జరిగింది. కాని ఎమ్.ఒ.యు మాత్రం రెండు సంవత్సరాల ముందే చేసుకుంటారు. మీరు అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇక్కడ అధికారంలో ఉంది. మీ పార్టీ కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్నారు. కేంద్రంపై గౌరవం ఉంటే ఒకసారి ఆలోచించండి. Mr. Ramesh has now demanded why the U.K. based Vedanta Resources was allowed to work...

MR. SPEAKER: - Are you on a protest?

SRI NARA CHANDRA BABU NAIDU :- No. చెప్పిన తరువాత ప్రొటెస్ట్ చేస్తాను. వినండి.

Mr. Ramesh has now demanded why the U.K. based Vedanta Resources was allotted to work on in violation of the MOU & F. Guidelines. Vedanta floats rules in Orissa, Central Government wants 'no' why? The Union Government is asking why private firm Vedanta had been allowed to start work in violation of the ministry guidelines.

MR. SPEAKER: Mr.Chandra Babu Naidu Garu, what is that letter you are reading?

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: రెండు నిమిషాలు చెప్పనివ్వండి.Mr. Jairam Ramesh has written a letter to all the State Governments. You have violated.

MR. SPEAKER :- Are you on a protest on this subject?

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: రెండు నిమిషాలు చెప్పనివ్వండి. మీ మంత్రి జైరామ్ రమేష్‌గారు వేదాంతం కంపెనీ గురించి కోడ్ చేస్తున్నారు. ఒరిస్సా గవర్నమెంట్ వేదాంతం

కంపెనీ మీద సిబిఐ ఎంక్వైరీ వేశారు. దానికి ఇవ్వడానికి వీలు లేదని చెప్పారు. అది ఫార్స్ కంపెనీ అని, ప్రపంచంలో చెడ్డపేరున్న కంపెనీ. దానిని ఆధారం చేసుకొని చేశామని అంటున్నారు. అందులో హై లెవెల్ కమిటీలో మెంబర్స్‌ని తప్పించారు. మంత్రిగారు మాట్లాడారు. మైనింగ్ గురించి చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఇదే హౌస్‌లో డిస్కస్ చేద్దాము. దీనివల్ల చాలా నష్టం జరుగుతుందని నా ఆరోపణ. మామూలు నష్టం కాదని సభకు చెబుతున్నాను. వేల కోట్ల రూపాయలు కాదు, లక్షల కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే ఆస్థులను ప్రయివేటు వ్యక్తులకు రహస్య ఒప్పందాలతో మీరు అప్పచెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వైజాగ్‌లో పూర్తిగా ఎన్విరాన్‌మెంట్ దెబ్బతింటుంది. కొస్తరు, సీలేరు, పాములేరు నదులు పూర్తిగా కలుషితం అయిపోతాయి. దీని వల్ల చాలా నష్టం జరుగుతుంది. దీనిపై హౌస్ కమిటీ వేయమని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వాస్తవాలు తీసుకువస్తాము. అంతవరకు ఈ జి.ఒ.లను పెండింగులో పెట్టమని కోరుతున్నాము. ఆ విధంగా చేయకపోతే కరెక్ట్ కాదు. ప్రజలందరూ ఎదురు చూస్తున్నారు. ఆ రెండు కంపెనీలతో రాత్రికి రాత్రే అగ్రిమెంట్ చేసుకున్నారు. ప్రజా ప్రయోజనాలు లేవు, ప్రభుత్వ ప్రయోజనాలు లేవు. దయచేసి అర్థం చేసుకోవాలని మంత్రిగారిని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస్ రెడ్డి: నేను చాలా క్లియర్‌గా చెప్పాను.

MR. SPEAKER:- The subject is over. Yes. You want to add anything? Yes. Minister Garu, if you want to add because some parties have walked out. Yes Mr. Akbaruddin.

SRI AKBARUDDIN OWAISI:- Hon'ble Speaker, Sir. I would like to bring to your notice the rule position.

Sub-Rule (1) of Rule 50 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly says—

"No discussion shall be permitted during the time for questions under Rule 38 in respect of any question or of any answer given to a question."

Sir, instead of question, we are having a discussion. I request you to please give a ruling in this regard. Let the Question Hour be specific and time bound, because the smaller parties are losing their time. I am not saying that the importance of this question is not there, I agree that the question is very important. At the same time, the importance of other questions of the smaller parties should be taken care of by the major parties in this House.

MR. SPEAKER: - I am trying my level best to control the Question Hour.

(Interruptions from TDP members)

If you want to add anything, you can do so because some parties have walked out, otherwise if you don't want to add anything, you leave it there, we will go to the next question.

(Some of the TDP Members rushed to the podium)

MR. SPEAKER: Please go back and resume your seats. You cannot make a habit like this. Please resume your seats.

(The TDP Members were still at the podium)

The House is adjourned for 15 minutes.

(At 10-46 a.m. the House adjourned for 15 minutes.)

11.10 ఉ. (సభ తిరిగి గం 11.10 నిమిషములకు సమావేశమైనది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

ప్రశ్న నెం.142(1629)కొనసాగింపు గురించి

(సభ తిరిగి సమావేశం అయిన వెంటనే తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు బాక్సైట్ త్రవ్వకాలపై హౌస్ కమిటీ వేయాలని కోరుతూ సభా కార్యక్రమములకు అంతరాయం కలుగజేయసాగారు. The Hon'ble Members were standing near the Well of the House.)

MR SPEAKER: I do not expect that the Members would come into the Well of the House every time. You cannot come into the Well five or six times a day. Next time is the last warning. Anyone who comes into the Well of the House will be sent outside the House.

డా.నాగం జనార్థన రెడ్డి (నాగర్‌కర్నూలు): ఆన్సర్ రాలేదు కదా సార్.

(దోపిడి రాజ్యం, దొంగల రాజ్యం అంటూ నినాదాలు చేస్తూ తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు సభా కార్యక్రమములకు అంతరాయం కలుగజేయసాగారు)

MR SPEAKER: What is this? You cannot make it a habit. We had discussion for more than one hour or one and a half an hour. It is closed. The subject is closed. Please resume

("బక్వెట్ త్రువ్వకాలకు సంబంధించిన భూమి కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించినది, దీనిపై హౌస్ కమిటీ వేయాలి" అని కోరుతూ తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు సభా కార్యక్రమాలకు అంతరాయం కలుగజేయసాగారు)

MR SPEAKER: The subject is closed. I am sorry. I have given opportunity to you to protest also. The subject is closed. Please resume your seats. Minister for Home.

(Interruptions)

Do not make it a habit. Q. No. 1758.

(Interruptions)

I have given opportunity for protest also. In spite of that I cannot do anything. Minister for Home.

(Interruptions)

Please resume your seats. Please resume your seats. Please resume your seats. Please resume your seat.

(Interruptions)

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు (కొనసాగింపు)

జంటనగరాలలో ట్రాఫిక్

ప్రశ్న నెం.143(1758)

సర్వశ్రీ అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీ, ముంతాజ్ అహ్మద్‌ఖాన్(యాకుత్‌పురా), మహ్మద్ ముక్తదా ఖాన్(కార్వాన్),

సయ్యద్ అహ్మద్ పాషా ఖాద్రి(చార్మినార్), మహ్మద్ మొజం ఖాన్ (బహదూర్‌పుర), అహ్మద్ బిన్ అబ్దుల్లా బలాల(మలక్‌పేట), మహ్మద్ విరాసత్ రసూల్‌ఖాన్ – గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంట నగరాలలో భారీ ట్రాఫిక్‌ను నియంత్రించడానికి ప్రస్తుత రోడ్డునెట్‌వర్క్ సరిపడినంతగా లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా:

(ఆ) అయితే, ప్రస్తుతం భారీ ట్రాఫిక్ గల రోడ్లు ఎన్ని, జంక్షన్‌లు ఉన్నాయా, ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ ఉన్న జంక్షన్‌లు ఎన్ని:

(ఇ) జంట నగరాలలో రిజిస్టరయిన ద్విచక్ర, నాలుగు చక్రాల వాహనాలు ఎన్ని, వాటిలో పది సంవత్సరాలకు మించి నడుస్తున్నవి ఎన్ని; గత ఐదు సంవత్సరాల నుండి ప్రతి నెల పెరుగుతున్న వాహనాలు ఎన్ని:

(ఈ) జంట నగరాలలో మొత్తం ప్రాంతానికి, రోడ్డు ఎడము దామాషా ఎంత వాహన సాంద్రత ఎంత, అత్యంత అవసరమెంత:

(ఉ) గత నాలుగు సంవత్సరాలలో ట్రాఫిక్ చలాన్ల ద్వారా వసూలు చేసిన మొత్తం ఎంత, సంవత్సర వారీ వివరాలేమిటి:

(ఊ) ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. సబిత):

(అ) అవునండి.

(ఆ) వివరాలు సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

(LAQ. No. 143 (1758) (S) ITEM (b))

Details of roads having heavy traffic at present are as follows:

1. **M.J. Market to Mehdipatnam via:** Taj Island, Ek Minar - Bazarghat - Asif Nagar.
2. **Charminar to Sanath Nagar via:** Madina - Afzalgunj - S.A. Bazar M. J. Market - Taj Island - A1 Singal - Lakdikapul - Khairatabad - Panjagutta - Ameerpet - S.R. Nagar - Erragadda.
3. **Panjagutta to Peddamma Temple via :** Jubbilee Hills Checkpost.
4. **Panjagutta to Secunderabad Railway Station via:** Greenlands - Begumpet - Patny.
5. **S. D. Road.**
6. **Sailing Club to Bowenpally via: Paradise - C.T.O.**
7. **Mehdipatnam to Pnajagutta via:** Masabtank - Road No. 1, Banjara Hills - NFCL.
8. **Koti to Ramanthapura via:** Putlibowli x Roads - Rangmahal - Chaderghat - Nimboliadda - Golnaka - Amberpet.
9. **Tankbund to Dilsukh Nagar via:** Liberty - Basheerbagh - Abids - Koti - DMHS - Chaderghat - Lalazar - Nalgonda X Roads - Moosarambagh.

10. **Basheerbagh to Vidya Nagar via:** Hyderguda - Himayath Nagar - Narayanguda - Chikkadpally - RTC X Roads - VST.
11. **Narayanduda to Secunderabad Railway Station via:** Narayanguda - Chikkadpally - RTC X Roads - Musheerabad - Chiklaguda.
12. **RTC X Roads to Secretariat via:** Ashok Nagar - Indira Park - Telugu Tali Flyover.
13. **Charminar to Chandrayangutta via:** Himmatpura - Nagulchinta - New Shamsheergunj Raod - Engine Bowi - Falaknuma Rly bridge.
14. **Afzalgunj to zoo Park via:** Madina X Roads -City College -Petlaburj- Puranapul - Bahadurpura X Roads.
15. **M.J.Market to City College via: Malakunta** - Goshamahal Road - Begum Bazar Chatri.
16. **Afzalgunj to Chaderghat via**: M.G.B.S.
17. **Kachiguda to Secunderabad via:** Barkatpura - Fever Hospital - Shankermutt - Vidya Nagar - VST - RTC X Roads - Musheerabad X Roads - Chilkalguda.
18. **Chandrayangutta to M.G.B.S. via**: DMRL - Chanchalguda X Roads- Nalgonda X Roads - Malkpet - Chaderghat Rotary.
19. **Secunderabad to Habsiguda via:** Mettuguda - Tarnaka.
20. **Afzalgunj to Puranapul via:** M.J. Bridge - Jumerat Bazar.
21. **Himmatpura to City College via:** Khilwath - Chowk Murgan - Moosa Bowli - City college.
22. **Golconda to Lunger House.**
23. **Mehdipatnam to Attapur Ring Road via:** Retibowli - Laxmi Nagar- Moghal Ka Nala.
24. **Abids to M.G.B.S. via:** Koti - Putlibowli - Rangmahal - Gowliguda.

i) No. of junctions : 342

ii) No. of junctions having signals : 154

(LAQ. No. (1758) (S) ITEM (f))

Steps taken by the Government to solve this problem:-

1. In the year 2007-2008, 2190 Home Guards were allotted to Traffic Branch.
2. Traffic Officers are instructed to concentrate more on the traffic regulation duty during peak hours.

3. For booking traffic violations, in addition to spot challaning, Surveillance Cameras, Digital Cameras, Laser Gun, etc., are put to use. Use of automated traffic red lights and speed violation enforcement system at (1) junctions to book signal jumping violations will be takeup within (3) months.
4. The Government constructed 20 flyovers and PVNR Express way to ease traffic.
5. Seiven Foot over bridges are erected.
6. 179 Signals were installed in the 3 years.
7. The GHMC and Police are taking necessary steps to provide required infrastructure where ever necessary to improve traffic regulations.

(ఇ) జంట నగరాలలో 16,12,463 ద్విచక్ర, 4,45,154 నాలుగు చక్రాల వాహనాలు రిజస్టరయినాయి.

వాటిలో 4,50,855 ద్విచక్ర, 1,17,680 నాలుగు చక్రాల వాహనాలు పది సంవత్సరాలు పైబడి నడుస్తున్నాయి. గత ఐదు సంవత్సరాలుగా ప్రతి నెల దాదాపు 10,000 వాహనాలు పెరుగుతున్నాయి.

(ఈ) జంట నగరాలలో మొత్తం ప్రాంతానికి, రోడ్డు ఎడము దామాషా 11 శాతంగా ఉంది. అయితే, 15

శాతం నుండి 18 శాతం రోడ్డు ఎడము దామాషా అత్యంత అవసరమవుతుంది. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంట నగరాలలో రోడ్డు పొడవు కిలోమీటరు ఒక్కింటికి వాహన సాంద్రత – 723 పిసియు (ప్రయాణికుని కారు యూనిటు)

(ఉ)

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం		మొత్తం(రూపాయలలో)
1.	2006	–	15,67,03,200/-
2.	2007	–	14,94,10,250/-
3.	2008	–	15,59,05,750/-
4.	2009	–	13,62,16,400/-
5.	2010 జనవరి వరకు	–	1,27,52,750/-

(ఊ) వివరాలు సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది. (అనుబంధం)

(Interruptions)

MR SPEAKER: Please resume your seats. Please resume your seats.

Q.No.144(1659)

Q.No.146(1609)

Q.Nos.144 and 146 are postponed. Except the postponed questions all other questions are deemed to have been answered. Now, let us go to the agenda.

PENSIONS TO HADICAPPED PERSONS

*1490-Q.- Sarvasri A. Revanth Reddy, K. Rama Krishna, Ch. Prabhakar, P. Abdul Ghani and P. Sairaj:- will the Minister for Rural Development be pleased to state:

(a) the number of handicapped persons being given pension in the State; whether it is a fact that large number of eligible persons are not getting pensions so far;

(b) the number of applications pending with the Government till now; and

(c) the time by which the same will be settled?

Minister for Panchayat Raj and Rural Development (Sri B. Satyanarayana):- (a) No sir, 8,46,432 pensions have been given to disabled persons as on 1st Ferbruary, 2010 in the State.

(b) No applications are pending at the State level.

(c) Does not arise.

PROJECT WORKS IN APIDC

*1879-Q.- Sri Surya Prakasa Rao:- will the Chief Minister be pelase to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that project works taken up by the A.P. Infrastructure Development Corporation are being carried out at snails pace; and

(b) the stage at which the Master Plan proposed to provide train link to several airports in the State, stand at present?

Minister for Law and Courts (on behalf of Chief Minister):-(a) The general slow doen in the economy not only in the Counrty but also all over the world has impacted development of infrastrucure projects in our State also. Despite the general slow down. Infrastructure Corporation of Andhra Pradesh carried out the projects for the departments of Education, Municipal Administration and Food Processing in the State. The fact that the Corporation is in the profits by Rs. 1.22 crores as on 31-12-2009 after recovering all the expenditure incurred since the formation of INCAP in 2005, indicates the sound health of the organization Govt. of A.P. has so far invested Rs. 17.35 crores into the Corporation. Infrastructure Corporation of Andhra Pradesh has 26% share in Hyderabad Growth Corridor Company Ltd. (HGCL) - a joint venture of Hyderabad Metropolitan Development Authority and Infrastructuren Corporation of Andhra Pradesh. This Company is executing the prestigious outer ring road project by investing Rs. 7000 Crores. The project is likely to the completed by 2012. No budgetary support is made for the establishment and salaries of the staff of Infrastructure Corporation of Andhra Pradesh. INCAP is also taking up several new projects whcih would be bidded out in the current year.

(b) There is no Master plan proposed to provide Train Link to several Airports in the State. However, Govt. has entrusted the development of Integrated Transport Plan for road and railway network in Hyderabad Metropolitan Development Authority (HMDA) Area of upto 2050 to INCAP. INCAP and HMDA together are planning to carry out this study under Unified Metropolitan Transport authority.

OPEN COST MINING BY SINGARENI COLLIERIES

*1842.-Q.- Sarvasri Suddala Devaiah, S. Venugopala Chary, Errabelli Dayakar Rao, S. Venkata Veeraiah and Smt. D. Anasuya:- will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that open cast mining system is opposed by public in Khammam, warangal, Adilabad etc., Districts;

(b) whether it disturbs the evironment and causes health hazardness;

(c) whether it is also a fact that Singareni Projects is planning to control pollution and provide rehabilitation and employment to the effected public; and

(d) if not, whether Government is contemplating to drop open cost mining system?

Minister for Major Irrigation (On Behalf of Chief Minister):- (a) Yes Sir.

(b) No Sir.

(c) Yes Sir.

(d) No Sri.

BUILDING FOR GOVERNMENT JR. COLLEGE AT BHOOPALAPALLI, WARANGAL DISTRICT

*1740.-Q.- Sri G. Venkata Ramana Reedy:- will the Minister for Secondary Education, Intermediate Education be pleased to state:

(a) the number of Government Junior College in the State;

(b) whether it is a fact that most of them are not having own buildings;

(c) if so, the steps being taken to construct own buildings to the; and

(d) the steps being taken to construct own buildings to Government Junior College in Bhoopalapalli, Warangal District?

Minister for Secondary Education & Intermediate Education (Sri. D. Manikya Varaprasada Rao):- (a) There are 816 Government Junior colleges in the State (including 12 exclusive Vocational junior Colleges started during the year 2008-09).

(b) Most of the Government Junior Colleges have their own buildings except for the Government Junior Colleges sanctioned since last 02 years and where the existing Junior Colleges are working along with High Schools.

(c) & (d) Concerned Collector and District Magistrates have been addressed to certify and alienate Government land. As for the old Colleges, all necessary steps are being taken to construct own buildings by sanctioning funds under various schemes like RIDF etc.

ELECTRICITY BILLS OF HOUSE HOLDS

*1618.-(S).-Q.- Sri Shaik Mastan Vali:- will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the ntice of the Government that current bills are being issued for higher amounts due to lapses in current meters fixed for house hold necessities;

(b) whether it is a fact that people are being subjected to hardships due to the same; and

(c) the steps being taken to control the same?

Minister for Major Irrigation (On Behalf of Chief Minister):- (a) No. Sir. The bills are being issued for actual consumption recorded or on the basis of average of previous three cycle periods whenever the meter is found defective.

(b) No sir.

(c) Monthly Vidyut Adalats are being conducted in every division wherein all complaints on electricity are being attended to and monitored by Divisional Engineers. There are also call centres at sub-division level wherein all complaints are being registered and attended to, and monitored by respective Assistant Divisional Engineers (Operation).

*1528.-V.-Q.- Sri K. Srinivasulu:- will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are proposals pending with Government for construction of By pass Road between Raghava Rajupuram to Mysooravari Palli Soap Factory in Railway Koduru Constrituency of Kadapa District; and

(b) if so, the details thereof?

Minister for Transport, Roads & Buildings (Smt. Galla Aruna Kumari):- (a) Yes, Sir.

(b) There is a proposal to take up the by-pass road as part of Renigunta-Kadapa road to 4 - lanes under PPP scheme. Proposals are under finalization.

Starting chainage of Koduru By-pass: 38.500 KM of Renigunta-Rayalacheruvu Road;

Ending chainage of Kodur By-pass :45,100 KM of Renigunta-Rayalacheruvu Road.

Configuration of By-pass: Four lanes with divided carriageway Lane width : 2x 7.27 m; Median : 1.5m

No. of bridges: 2 Major bridges at chainages 39,500 and 43,550 KMs.

Approximate by-pass cost : Rs. 40.00 crores.

*1529-O.-Q.- Sri S. Sathyanarayana:- will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the quantum of annual coal production in Ramagundam;

(b) what is the Coal allotted and power generated by A.P. Genco in Ramagundam; and

(c) whether there is any proposal for expansion or new power project by A.P. GENCO?

Minister for Major Irrigation (on behalf of Chief Minister):- (a) Singareni Collieries Company Limited produced 162.93 lakh tones from its mines located in Ramagundam, Karimnagar District during the year 2008-09. It is likely to produce 182.92 lakh tones in the current financial year.

(b) Coal allotted to APGENCO for Ramagundam Thermal Station-B is 3 lakh tones per annum and power generation per year @ 90% Plant Load Factor is 493 Million Units of energy.

(c) No, Sir.

(Interruptions)

Please resume your seats. We cannot go into that subject again. Yes, Zero-Hour. Today is Women's Day – 100 years. We give opportunities to women members.

(At this juncture some of the Hon'ble Members of the TDP rushed towards the Podium of the Hon'ble Speaker.)

MR. SPEAKER: The House is adjourned for half-an-hour.

(The House then adjourned at 11.14 A.M.)

12.00 మ.

(THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 12.01 PM WITH HON'BLE SPEAKER IN THE CHAIR)

2010-2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) (కొనసాగింపు)

Smt. GALLA ARUNAKUMARI (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS): Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3349,26,42,000/- under Demand No. XI (11) – Roads, Buildings and Ports."

SRI PONNALA LAKSHMAIAH: (MINISTER FOR MAJOR AND MEDIUM IRRIGATION): Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 20177,59,29,000/- under Demand No. XXXIII (33) – Major and Medium Irrigation."

SRI PONNALLA LAKSHMAIAH: (MINISTER FOR MAJOR AND MEDIUM IRRIGATION DEPUTISING SMT. V. SUNITA LAKSHMA REDDY (MINISTER FOR MINOR IRRIGATION): Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2061,03,15,000/- under Demand No. XXXIV (34) – Minor Irrigation."

SRI PONNALA LAKSHMAIAH: (MINISTER FOR MAJOR AND MEDIUM IRRIGATION DEPUTISING THE CHIEF MINISTER): Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5007,91,62,000/- under Demand No. XXXV (35) – Energy."

MR. SPEAKER: Demands moved.

Cut Motion Nos. 176 to 370 are deemed to have been moved.

DEMAND No. XI - ROADS, BUILDINGS AND PORTS

Sri K. Harishwar Reddy: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

పరిగి పట్టణ ప్రజల యొక్క కోరికను మరియు ధరఖాస్తులను మన్నించి పరిగిలోని పట్టణ రోడ్డును ముఖ్య వెడల్పు చేయడానికి నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ప్రజా దరఖాస్తును మన్నించి నియోజకవర్గంలోని పరిగి నుండి నంచర్ల ఆర్ అండ్ బి రోడ్‌ను వెడల్పు చేయనందుకు గాను నిరసనగా.

Sri D. Uma Maheswara Rao: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మచిలీపట్నం పోర్టుకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఆర్ అండ్ బి రోడ్డుకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri: G. Jaipal Yadav: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

హైదరాబాదు - నంద్యాల వయా కల్వకుర్తి - శ్రీశైలం రోడ్డును జాతీయ రహదారి రోడ్డుగా నియమించనందుకు నిరసనగా.

Sri S. Venkata Veeraiah: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, వేంసూరు, కల్లూరు మండలాలలో ఆర్ ఆండ్ బి రోడ్లను రెన్యువల్ చేయవలసి ఉన్నను చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, కల్లూరు, పోచారం రోడ్డులో వర్షాకాలంలో లో లెవెల్ కాజ్‌వే వలన - ప్రజల ఇబ్బంది నుండి హై లెవెల్ కాజ్‌వే - ముంపు గ్రామాలలో సైడ్ డ్రైనేజీను నిర్మాణం చేస్తానని చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా - మల్లెపాడు - కందుకూరు గ్రామాల మధ్య లెవెల్ కాజ్‌వే వల్ల వర్షా కాలంలో ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. హైలెవెల్ బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేస్తానని చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, పెనుబల్లిమండలం మొండిముడకు లంకసాగర్ క్రాస్ రోడ్డు నుండి ఆర్ అండ్ బి రోడ్డుకు శంకుస్థాపన చేసి రోడ్డు నిర్మాణం చేసట్టనందుకు నిరసనగా.

Sri Palle Raghunatha Reddy, Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

పుట్టపర్తి - నల్లమడ - కదిరి వరకు డబుల్ లేన్ రోడ్డు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Pulla Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

చిలుకలూరుపేట నియోజకవర్గంలో గంగన్నపాలెం వద్ద బ్రిడ్జి నిర్మాణానికి అనుమతి ఇచ్చి సంవత్సరం దాటినప్పటికి పనులు ప్రారంభించకపోవడంపై నిరసన.

Sri P. Abdul Ghani: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

హిందూపురంలో ఎన్.టి.ఆర్. సర్కిల్ నుండి కకూన్ మార్కెట్, మిల్క్ డైరీ వరకు రోడ్డును మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri B.K. Partha Sarathi: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

పెనుకొండ నియోజకవర్గంలో గొల్లపల్లి నుండి పైదేటి ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు, మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Ananda Babu: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

బ్రహ్మణ కోడూరు నుండి భట్టిప్రోలు రోడ్డు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

అమృతనూరు నుండి మాడవల్లి వరకు రహదారి నిర్మాణం చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా, వేమూరి మండలం, కోల్లూరు మండలం, పెసరలంక టూ కొత్తూరు లంక అరంధ వారధి బ్రిడ్జి నిర్మాణానికి నిధులు మంజూరు చేసి ఇప్పటి వరకు పనులు చేపట్టక పోవడానికి నిరసనగా.

Sri Chinnam Rama Kotaiah: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నూజీవీడు నియోజకవర్గంలోని రోడ్ల అభివృద్ధికి నిధులు కేటాయింపులో విపక్షత చూపుతున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నూజీవీడు నియోజకవర్గంలోని వివిధ రోడ్లను వెడల్పు చేయని కారణానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

గన్నవరం విమానాశ్రయంలో సైట్ లాండింగ్ సౌకర్యం అభివృద్ధిపరచటంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మచిలీపట్నం ఓడరేవు నిర్మాణం ఆలస్యమవుతున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నూజీవీడు నియోజకవర్గంలోని రోడ్ల నిర్వహణలో విఫలమై, ప్రమాదాలకు కారణమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నూజీవీడు నియోజకవర్గంలోని నుంచి రాష్ట్ర రాజధానికి కలిసే రహదారిని వెడల్పు చేయడంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

Sri Gavi Reddy Rama Naidu: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మాడుగుల నియోజకవర్గం చీదికాడ మండలం సిరిజామ్ వద్ద ఆర్ అండ్ బి బ్రిడ్జిని శంకుస్థాపన చేసి సంవత్సరమైనా స్టార్ట్ చేయకుండా పూర్తి చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నూజీవీడు నియోజకవర్గంలోని వివిధ రోడ్లను వెడల్పు చేయని కారణానికి నిరసనగా.

Sri V. Yadagiri Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా, గుర్రంపాడు – మాల్ రోడ్డు మరమ్మత్తులు చేయుటకు నిదులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Sambha Shiva Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

కొత్తగూడెం నియోజకవర్గంలోని పాండురంగాపురంలోని గ్రామంలో సగం నిర్మాణం పూర్తి అయి మధ్యలో నిర్మాణ ఆపివేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

దశాబ్దాలపాటు కొత్తగూడెం ప్రాంత ప్రజలు కోరుకుంటున్న బైపాస్ రోడ్డుకు శాంక్షన్ ఇచ్చి కూడా నిర్మాణం చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

Sri G. Kishan Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

జాతీయ రహదారుల పై రోజు పెరుగుతున్న ప్రమాదం నిరారించడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మియాపూర్ – మేడ్చల్ ఇంటర్ మీడియట్ రింగ్ రోడ్డును 4 లేన్ల రోడ్డుగా మార్చడానికి నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

హైదరాబాదు నగరంలో లకిడికాపూల్ బ్రిడ్జి వద్ద ఇరుకైన రోడ్డు వల్ల ప్రతిరోజు గంటల తరబడి ట్రాఫిక్ జాము అవుతున్నా పరిష్కరించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఆర్ అండ్ బి రోడ్లకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఎన్.హెచ్. 7 కామారెడ్డి – ఆరుమూరు మధ్య 4 లేన్ల రోడ్డు పనులు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఎన్.హెచ్. 7, కర్నూలు – బెంగళూరు మధ్య నిర్మల్ – అదిలాబాద్ మధ్య 4 లేన్ల రోడ్డు పనులలో జాప్యం జరుగుతున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఎన్.హెచ్. 9 హైదరాబాదు – విజయవాడ రోడ్డు వెడల్పు పనులు చేపట్టటంలో జరుగుతున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఎన్.హెచ్. 9 సంగారెడ్డి – జహీరాబాద్ రోడ్డు వెడల్పు పనులు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఎన్.హెచ్. 7 బోయన్‌పల్లి – కోపల్లి మధ్య సుచిత్ర కొంపల్లిల వద్ద బ్రిడ్జిల నిర్మాణంలో జరుగుతున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

రాష్ట్రం నుండి 5 రాష్ట్ర రహదారులను జాతీయరహదారులుగా మార్చాలని కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలను పంపిన ఒక రోడ్డును కూడ జాతీయరహదారిగా మార్పింప జేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ – బీజాపూర్ చేవెల్ల మీదుగా రోడ్డును జాతీయ రోడ్డుగా మార్చుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఐ.డి. ఎ. జీడిమెట్ల నుండి స్టీల్ సిటీ మీదుగా రూలపల్లి వరకు ఉన్న రోడ్డును మరమ్మత్తు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్ పరిధిలోన ఆర్‌అండ్‌బి రోడ్లను వెడల్పు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

జి.హెచ్.ఎమ్.సి. పరిధిలోని నర్సాపూర్ రోడ్డు నుండి సురారం గ్రామం మీదుగా ఉన్న రోడ్డును మరమ్మత్తు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, దుండిగల్ నుండి బొరంపేట మీదుగా నిజాంపేట వరకు వేసిన రోడ్డు నాసిరకంగా ఉన్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

హైదరాబాదు - కరీంనగర్ రాజీవ్ రహదారిలో ఎక్కువ సంఖ్యలో ప్రమాదాలు జరుగుతున్నా 4 లేన్ రోడ్డుగా మార్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, కుత్బుల్లాపూర్ మండలంలోని బొరంపేట నుండి శుబీపూర్ మల్లంపేట వరకు రోడ్డును మరమ్మత్తు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, బీచుపల్లి నుండి గండిమైసమ్మ నర్సాపూర్ రోడ్డు, బాసరాగడి, మీదుగా ఎన్. హెచ్ 7 మెదుల్‌చేక్‌పోస్ట్ వరకు ఉన్న ఇంటర్మీడియేట్ రింగ్ రోడ్డును డ్వైడ్ చేసి వెడల్పు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri J. Ranga Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని వివిధ గ్రామాలలోని రోడ్లను మరమ్మత్తులు చేయుటకు నిధులు మంజూరు చేయమని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడపట్టణంలో హనుమాన్‌పేట వద్ద బైపాస్‌లో ఫ్లై ఓవర్ మంజూరు చేయమని పలుమార్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చినా ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలో శెట్టిపాలెం వద్ద టేకుమట్ల బ్రిడ్జి వెడల్పు, పొడుగు పెంచాలని సి.ఆర్.ఎఫ్. ద్వారా నిధులు మంజూరు చేయాలని పలుమార్లు కోరినా ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని నార్కెట్‌పల్లి - అద్దంకి హైవే రోడ్డు గుంతలు మయంగా వుండడం వలన పలుప్రమాదాలు జరుగుతున్నామని, రోడ్డు మరమ్మత్తులు చేయుటకు నిధలు మంజూరు చేయగలరని ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చినా చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నార్కెట్‌పల్లి - అద్దంకి రోడ్డు అభివృద్ధి చేయుటకు ప్రపంచ బ్యాంక్ ఋణం క్రింద నిధులు మంజూరు అయినా పనులు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని దామరచర్ల మండలం/ వీర్లపాలెం రోడ్డు 7,4 కి.మీ వద్ద ఉన్న లోలెవెల్ కాజ్‌వే వలన నీరు పై నుండి పొర్లుతుండడం వలన ప్రజల రాకపోకలకు ఇబ్బంది ఉన్నదని, హై లెవెల్ బ్రిడ్జి నిర్మాణం కోసం ప్రతిపాదనలు పంపినా ఏలాంటి చర్యలు లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని హుజూర్‌నగర్ పి.డబ్ల్యు.డి. రోడ్డు నుండి నల్లగొండ పి.బ్ల్యు.డి. రోడ్డు వయా యద్గారపల్లి రోడ్డును నాబార్డు నిధుల నుండి అభివృద్ధి చేయాల పలుమార్లు ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి పంపినా ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలోని నల్లగొండ రోడ్డు పై వున్న వంతెన పాడవు మరియు ఎత్తు సరిపోనందున వర్షకాలము యందు నీరు ప్రవహించక ఈ ప్రాంతాలలో ఉన్న ఇండ్లలోనికి నీరు చేరుతున్నందున వంతెన ఎత్తు మరియు పొడవు పెంచుటకు నిధులు విడుదల

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలో వాహన రద్దికి ఎక్కువగా వుండడం వలన రోడ్డు వెడల్పునకు నిధుల కోసం ప్రతిపాదనలు పంపినప్పటికీ ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇ.డి. ఐ. స్కీంలో ఫ్లైఓవర్ నిర్మాణం కోసం అప్రూవల్‌చేసినప్పటికీ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

ఎన్.హెచ్. 9 విస్తరణలో భాగంగా చౌటుప్పల్ మరియు ఇతర మండలాల పరిధిలో భూములు, పొలాలు, స్థలాలు, ఇండ్లు నష్టపోతున్న వారికి నష్టపరిహారం ఇప్పించుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలం, వేములపల్లి గ్రామం రోడ్డు నిర్మాణం గూర్చి తగు విధంగా నిధులు నాబార్డులో చేయమని లేఖ సమర్పించినా చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని టేకుముట్ల శెట్టిపాలెం రోడ్డు వెడల్పు మరియు పటిష్టనిర్మాణం నిధులు మంజూరిపై వినతి ప్రభుత్వానికి సమర్పించినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని వేములపల్లి మండలం, మిర్యాలగూడ మండలం, దామరచ్ల మండలంలోని బ్రిడ్జిలు నిర్మాణం కాజ్ వేలపై నాబార్డు నుండి నిదులు మంజూరు చేయించకుండా ఉన్న ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యవైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకర్గంలోని రోడ్లు మరియు భవనాలు వంతెనలు అభివృద్ధి, గడువులోపు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ గూర్చి రోడ్ల వెడల్పు గూర్చి వినతి పత్రం అందించినా పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలో దామరచర్ల మండలం నందు పంచాయితీ రోడ్డు మరియు కల్వర్టులు లేక ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నా నూతనంగా మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3349,26,42,000/- for Roads, Buildings and Ports by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకర్గంలో దామరచర్ల మండలం నందు పంచాయతీ రోడ్డు మరియు కల్వర్టు లేక ఇబ్బంది పడుతున్న దానికి నిరసనగా.

DEMAND No. XXXIII MAJOR AND MEDIUM IRRIGTATION

Sri B. Gopala Krishna Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

Going slow on S.S.L.C. Somasila Link Canal.

Sri Tummala Nageswara Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

కిన్నెరసాని డ్యామ్ నీటిని ఆక్రమంగా వదిలి ఏడు ప్రాజెక్టుల ఉనికికి ప్రమాదం తెచ్చినందుకు నిరసనగా.

Sri D. Uma Maheswara Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఎన్.ఎస్.పి. కాల్వలను పూర్తిస్థాయిలో మరమ్మత్తు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

పోలవరం ప్రాజెక్టుకు పూర్తిస్థాయిలో నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మైలవరం నియోజకవర్గంలో తారకరామ ఎత్తిపోతల పథకం పూర్తిస్థాయిలో నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు పూర్తిస్థాయి నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

క్రిష్ణా జిల్లాలో III Zone 2.00 లక్షల ఎకరాలు మెట్ట పంటలకు నీరు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

Sri G. Jaipal Yadav: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

కల్వకుర్తి లిఫ్ట్ఇరిగేషనులో కల్వకుర్తి ప్రాంత రైతాంగానికి న్యాయం చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri S. Venkata Veeraiah: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, రైతాంగమునకు నష్టం చేకూర్చే గుమ్మగూడెం నాగార్జునసాగర్ అపవల్సి ఉన్ననూ ఆపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, ఇందిరాసాగర్, రాజీవ్‌సాగర్, నాగార్జునసాగర్ ఆధునీకరణకు బడ్జెట్‌లో నిధులు కేటాయింపు తగ్గించినందుకు నిరసనగా.

Sri M. Linga Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఈ ఏడాది బడ్జెట్ నందు నాన్‌ప్లాన్ కోటాలో తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టుకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ప్రొద్దుటూరు నియోజకవర్గ పరిధిలో మైలవరం ఉత్తర కాల్వ క్రింద పదివేలు ఆదనపు ఆయకట్టును కల్పిస్తానని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ స్వర్గీయ వై.ఎస్.ఆర్. గారు చేసిన సభా హామీని నెరవేర్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

సోమశిల బ్యాక్ వాటర్ నుండి కడప – ప్రొద్దుటూరు మున్సిపాలిటీలకు త్రాగు నీటి సరఫరా చేయటుకు ప్రభుత్వము జి. ఒ., విడుదల చేసినా తగు నిధులు లేకపోవుటకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

గాలేరు నగరి ప్రజెక్టుకు, గండికోట రిజర్వాయర్‌లకు తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టుకు తగు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri Chinnam Rama Kotaiah: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నూజివీడు మండలంలోని మీర్జాపురా గ్రామం రావీలేరు వాగు పై ఫ్లడ్ డ్యామేజి వర్క్స్ నిర్వహించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,5929,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నూజివీడు నియోజకవర్గంలోని పెంపాడు మేజర్ ద్వారా నీటి పరఫరాకు చేయవలసిన మరమ్మత్తులు దశాబ్దాల తరబడి జాప్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

Sri K. Kanna Babu: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

పోలవరం ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుకై క్రేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చి చేయనందుకు నిరసనగా.

Smt. B. Sobha Nagi Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వృధాగా సముద్రం పాలవుతున్న నది జలాలు ఉపయోగించడం కోసం జలయజ్ఞం పేరిటా సస్యశ్యామలం చేసి వారు ఆరంభించిన పని మధ్యలో ఆగిపోయినందుకు నిరసనగా.

Smt. V. Geetha: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

గోదావరి డెల్టా మోడరనైజేషన్ పనులు సత్తనడక జరుతున్న దానికి నిరసనగా.

Sri M. Sridhar Krishna Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో జలయజ్ఞం రైతుల జీవితాల్లో వెలుగు నింపుతుందని, ఉదారం కోరుతుందని చెబుతున్నా మూడేళ్ళుగా రెండవ పంటకు నీరు అందించటంలో పెన్నా నది నుండి విఫలమైన దానికి నిరసనగా.

Sri G. Mallesh: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని ప్రాణహిత – చెవెళ్ల లిఫ్ట ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా గుర్తింప చేయడంలో విఫలమైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా.

Sri V. Yadagiri Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాకు సాగునీరు అందించే శ్రీశైలం సొరంగ మార్గం పనులకు కావల్సిన నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Dr. B. Chandhravathi: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

కొత్తగూడెం నియోజకవర్గంలోని పాల్వంచ మండలం పేట చెరువు ప్రాజెక్టును అర్ధాంతరంగా నిలిపి వేయడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

కొత్తగూడెం నియోజకవర్గంలోని పాల్వంచ మండలంలో బూడిదవాగు ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని అర్ధాంతరంగా నిలిపి వేయడానికి నిరసనగా.

Sri G. Kishan Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని ఒక నీటిపారుదల ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజేక్టులుగా కేంద్ర ప్రభుత్వంచే గుర్తింపబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,5929,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ముంపునకు గురియైన బాధితులకు ఎలాంటి నష్టపరిహారం చెల్లించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

తెలంగాణ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో నిర్లక్ష్యం, జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో భూములు కోల్పోయి నిర్వాసితులపై తగు నష్టపరిహారాలను మంజూరు చేసి ఉపాధి కల్పించటంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

కృష్ణా, గోదావరి నదులపై పొరుగు రాష్ట్రాల ప్రాజెక్టుల అక్రమ నిర్మాణాలను నిలుపుదల చేయుటలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో జరిగిన అవకతవకలు, ఆక్రమాలపై నిర్మాణ లోపాలకు బాధ్యులపైన తగు చర్యలు తీసుకొని ప్రభుత్వ చర్యలను నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

బి.ఆర్. అంబేద్కర్ ప్రాణహిత - చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు తగినంత నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

గోదావరిపై మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాబ్లీతో సహా పలు ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తున్న ప్రభుత్వం నిరోధించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ప్రాణహిత – చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు 40 వేల కోట్ల రూపాయలు అంచనా వేసిన కేవలం 700 కోట్లే కేటాయించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

దేవాదుల మొదటి, రెండవ దశల పనులలో నాణ్యత లేక పోవడం నెమ్మదిగా నడుస్తుందినడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

భీమా, కల్వకుర్తి, నెట్టేంపాడు, కోయిలసాగర్, శ్రీరాంసాగర్ వరదకాలువ, ఎస్ ఎల్.బిసి, దుమ్ముగూడెం పనులు నత్తనడక నడుస్తున్నందుకు నిరసనగా.

Sri J. Ranga Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

జలయజ్ఞం కార్యక్రమాన్ని ప్రాధాన్యత క్రమంలో నిధులు కేటాయించి కాలపరిమితిలో పూర్తి చేయాలని సూచించిన ప్రభుత్వం 5 సంవత్సరాలు గడుస్తున్న ఒక ప్రాజెక్టుని పూర్తి చేయకుండా ఒక ఎకరాకు అదనంగా నీరు సరఫరా చేయకుండా నిధులు దుర్వినియోగం చేసిన దానికి నిసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లా పిలాయిపల్లి కాలువ తవ్వకాలను సంవత్సరాలు గడుస్తున్న నిధులు కేటాయించనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ప్రాజెక్టుల ఆయకట్టు కాలువల నీటి యాజమాన్యం సరిగా లేక వృధా అవుతున్న నీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కాలువ మరమ్మత్తులు పట్టించుకోకుండా నిర్లక్ష్యంచేసున్న ప్రభుత్వాపైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని నాగార్జునసాగర్ ఎడుమ కాలువ పరిధిలోని లిఫ్ట 18-19లకు పైపులైను మోటర్లు మంజూరు చేసి రైతులకు నీరు అందుటకు చర్యలు చేపట్టాలని పలుమార్లు రైతులకు దృష్టికి తెచ్చిన ఎలాంటి చర్యలుచేపట్టనంకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కాలువలకు నీటి మీటర్ బిగివంచి రైతులపై భారం పెంచాలని చూస్తున్న ప్రభుత్వానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని ముదిమాణిక్యం వద్ద కిష్ణా నదిపై లిఫ్టను మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని శాంతినగర్ తుంగపహాడ్ బంధంపై లిఫ్ట ఇరిగేషన్ స్కీమును మంజూరు చేయాలని ప్రభుత్వానికి పులమార్లు కోరిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని తెట్టెకుంట వద్ద మూసీనదిపై లిఫ్టు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

దామరచర్ల మండలం దామరచర్ల వద్ద వలలానదిపై లిఫ్టు ఏర్పాటు చేయలేకన పోయినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

దామర్లచెర్ల మండలం ఇర్కిగూడెం వద్ద లిఫ్టు ఇరిగేషన్ మంజూరు చేయలేని ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

దామర్లచెర్ల మండలం మచ్చతండా మూసీనదిపై లిఫ్టు కొరకు ప్రతిపాదనలను పంపిన ఏలాంటి చర్యలు చేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

దామర్లచెర్ల మండలం పుట్టలగడ్డ వద్ద తుంగపహాడ బంధం పై లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీము కొరకు ప్రతిపాదనలు పంపిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలం చింతపల్లి గ్రామంలోని ఎన్. ఎస్.పి. కెనాల్పై కల్వర్టు నిర్మాణం చేయాలని ప్రభుత్వానికి పలుమారుల తెలిపిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లా, మూసీ ప్రాజెక్టు చాలా క్రితం నుండి మరమ్మత్తులకు నోచుకోలేక శిథిలావస్థ స్థితిలో వున్నది ప్రాజెక్టు మరమ్మత్తులకు నిధులు మంజూరు చేయాలని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి చర్య చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మూసీలో పేరుకుపోయిన పూడికను తీసి ఎస్.ఎల్.బిసి.ఎ.ఎమ్.ఆర్పి నుండి మూసీలోకి నీరు సరఫరా చేసి వేలాది ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు అందించే అవకాపం ఉన్న ప్రభుత్వం పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

డెల్టా ఆధునీకరణకు సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరిన ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తూ జాప్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

సాగర్ ఆధునీకరణలో భాగంగా ఎల్ 18 అండ్ 19 రెండవ స్టేజీ నుండి వేములపల్లి మండంలోని కొన్ని గ్రామాలకు ప్రత్యేక పైపు లైను, మోటారు, ట్రాన్స్ఫార్మర్లకు నిధులు మంజూరు చేయించి నీరు అందే విధంగా వినతి పత్రం సమర్పించిన తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ దామర్లచర్ల మండలం పరిధిలోని ఫీడర్ ఛనల్ గైడ్ వాల్స్ కాలువలు పూడిక తీయుట, పిక్అవియర్ మంజూరి ఎస్.సి, ఎస్.టి. రైతులు బడుగు బలహీన వర్గాల ప్రయోజనం గూర్చి లేఖ సమర్పించిన తగు చర్యలు తీసుకొని ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యవైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఏ.ఎమ్.ఆర్పి. ఎస్.ఎల్.బిసి. ప్రాజెట్ల డిస్ట్రిబ్యూటకీ పద్ధతిలో 13000 వేల ఎకరాలకు, ఆయకట్టుకు లోయల్ లెవల్ కెనాల్స్ ద్వారా 22000 వేల ఎకరాలకు ఎన్.ఎస్.ఎల్సి లిఫ్టు ద్వారా సాగునీటి ప్రయోజనం కలిగే విధంగా వినతి లేఖ సమర్పించిన తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువకు సంబంధించి దాదాపు 10,38,000 ఆల ఎకరాలకు ప్రయోజనం కలిగే విధంగా తగిన చర్యల పై వినతి లేఖ సమర్పించిన తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఎల్ – 18 స్కీంనకు సర్వేలు చేయించి, నిధులు కేటాయించి ఖరీఫ్ పంటలకు నీరు అందే విధంగా దాదాపు 16 వందల ఎకరాలకు సేద్యంలోకి వచ్చి రైతాంగ ప్రయోజనానికి తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20177,59,29,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లాలో మూసి ప్రాజెక్టు డ్యామ్ మరమ్మత్తులు, కాలువల ఆధునీకరణకు నిధులు మంజూరు చేయ్యని ప్రభుత్వ నిరక్ష్యవైఖరికి నిరసనగా.

Sri K. Harishwar Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

పరిగి మండలం రైతుల యొక్క దరఖాస్తులను మన్నించి లఖ్నాపూర్ ప్రాజెక్టుకు మరమ్మతులకు నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri B. Gopala Krishna Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

M.I. Schemes going slow.

Sri Tummala Nageswara Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లాలోని నీటి ప్రాజెక్టులకు తగిన నిధులు బడ్జెట్ యందు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri D. Uma Maheswara Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లాలో బుడమేరు ఆధునీకరణకు పూర్తిస్థాయిలో నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri S. Venkata Veeraiah: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, పెనుబల్లి మండలం మండలపాడు గ్రామంలో ఎన్.సి.సబ్‌పాన్ నిధులనుండి ఇరిగేషన్ శాఖ ద్వారా రావల్సిన వాటిల్లో చెక్ డ్యాంలు నిర్మాణం చేయవల్సి ఉన్నను మంజూరీ చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Anand Babu: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

పోతర్లంక లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీం మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Pllua Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

చిలకలూరిపేట నియోజకవర్గంలో బొప్పుదిగారాసదరం లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ శాంక్షన్ అయినప్పటికి పనులు ప్రారంబించనందుకు నిరసనగా.

Sri Gavi Reddy Rama Naidu: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మాడుగుల నియోజకవర్గం రైవాడ కోసం ప్రాజెక్టు కాలువ లైనింగ్ పనులు పూర్తి చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri Yadagiri Rao: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మునుగోడు నియోజకవర్గంలోని చిన్నకుంట ఐ.బి/పి.ఆర్ వనరుల చెరువులను మరమ్మత్తులు చేయుటకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri G. Kishan Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని చాదర్‌ఘట్ నుండి ఉప్పల్ వరకు వయా అంబర్‌పేట నుండి ఉప్పల్ వరకు ప్రవహించే నాలాలో చెత్తచెదారం నిండి పోయి చుట్టూ ప్రక్కల ప్రజలు అనేక రకాల అనారోగ్యం గురికావరడం, దోమలు, దుర్గంధంలో ఆ ప్రక్కన ప్రజలు బ్రతకలేని పరిస్థితి ఏర్పడిన కాలువలో ఉన్న చెట్లు మొలచిన గడ్డి పెరుకుపోయిన సాగు నీటి అధికారులు పట్టించుకోకపోవడం వలన నిరసనగా.

Sri J. Ranga Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలం , చెంతపల్లి గ్రామంలోని చాటచెరువు వాగుపై కల్వర్టు నిర్మాణం చేయాలని ప్రభుత్వానికి పలుమార్లు ప్రతిపాదనలను పంపినప్పటికి ప్రభుత్వం ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

తుని గ్రామానికి ఇందిరమ్మ పేరుతో ఒక చెరువుని నిర్మాణం చేస్తానని చేసే వాగ్దానలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

ప్రాజెక్టు నిర్వాస్యులకు నష్టపరిహారం నేటికి ఆందించటానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలంలోని మూసీ కాలువ పై సుబ్బారెడ్డి గూడెం వద్ద కల్వర్టు నిర్మాణం చేసి రైతుల ధాన్యం తరలించుకొనుటకు నిధులు మంజూరు చేయగలరని చెప్పి ఏలాంటి చర్యలు చెపట్టనందకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలంలోని మూసీ కాలువ పై కొల్యపల్లి గ్రామం వద్ద కల్వర్టు నిర్మాణం చేసి రైతులు భూములకు వెళ్లేటట్టు చూడాలని పలుమార్లు అదికారుల దృష్టికి తీసుకు వెళ్లిన ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గలోని దామర్లచర్ల మండలంలోని వివిధ గ్రామాలలోని ఫీడర్ ఛానల్స్ మరియు జాలుకాలువలకు పూడికి మరియు గైడ్‌వాల్సును ఏర్పాటు చేయుటకు నిధులు మంజూరు చేయమని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని వేములపల్లి మండలంలో మైనరు ఇరిగేషన్‌కు సంబంధించిన కాలువలకు మరమ్మత్తులు చేయించుటకు అవసరమైన నిధులు మజూంరు చేయాలని కోరినప్పటికి ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడమండలం అలగడప రాయిపలెం కాలువవలన చుట్టూ ప్రక్క గ్రామాలలోని చెరువులు నింపటం వలన పుమారు 700 ఎకరాలు సేద్యం అవుతున్నాయి కాబట్టి కాలువ పూడిక కాంక్రిటు లైను వేయుటకు అవసరమైన అవసరమైన నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

దామర్లచర్ల మండలంలోని పుట్టగడ్డ గ్రామం వద్ద తుంగపాడు బంధం పై చెక్‌డ్యాం నిర్మాణం చేయాలని పలుమార్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చిన ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాగూడ నియోజకవర్గంలోని దామర్లచెర్ల మండలం వేర్లపాలెం సాల్‌తండా వద్ద చెక్ డ్యాంలు నిర్మించుటకు అవసరమైన నిధులు మంజూరు చెయాలని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 150/-

మిర్యాలగూడ మండలంలోని ఉరచెరువు తడకమళ్ల అలుగు క్రింది భాగంలో కాజ్‌వే నిర్మాణం చేసి రైతుల కష్టాలు తీర్చాలని అధికారులను పలుసార్లు కోరినప్పటికీ ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 150/-

మిర్యాలగూడ మండలంలోని తక్కెలపాడు గ్రామం వద్ద ఆలేరు వాగు పై చెక్ డ్యాం నిర్మాణం చేసి సుమారు 400 ఎకరాల సాగుకు కృషి చేయాలని కోరిన ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని నర్సాపురం గ్రామం వద్ద చెక్‌డ్యాం నిర్మాణం చేసి గిరిజన రైతుల భూములకు నీరు అందించాలని పలుమార్లు ప్రభుత్వం, అధికారుల దృష్టికి తెచ్చిన ఎలాంటి చర్యలు లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని అప్పలమ్మగూడెం వద్ద తుంగపాడు బంధం వాగు పై చెక్ డ్యాం ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలంలోని మహేశపురం ఈదుకుంట చెరువు మరమ్మత్తులు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడలోని మూసీ కాలువ పూడిక తీయుటకు నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని మూసీ కాలువ లైనింగ్‌కు ప్రిపాదనలు పంపిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందూకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

మందపాడు బంధంపై రాగడప వద్ద చెక్‌డ్యాం నిర్మాణం కొరకు నిధులు మంజూర్ చేయాలని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని రాగ్యనాయక్ సాల్‌తండా కుంట వద్దచెక్‌డ్యాం నిర్మాణ చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలోని పాలేరు వాగుపై ఆగమోత్కూరు చిరుకుర్తి, కల్వలపాలెం గ్రామాల వద్ద చెక్ డాం నిర్మాణం చేసి భూగర్భ జలాలు జరుగుటకు కృషిచేయాలని కోరిన ఏలాంటా చర్యలు లేనందున .

To reduce the allotment of Rs. 2061,03,15,000/- for Major & Medium Irrigation by Rs. 100/-

వేములపల్లి మండలం చిన్న నీటి వనరు నిర్మాణం శిథిలావస్థలో ఉన్నవాటికి పాలేరు వాగుపైవికెవియర్ నిర్మాణాలు చేపట్టుటకు నిధులు కేటాయింపుకు 100ల ఎకరాల భూమి సేద్యం రైతాంగ ప్రయోజనానికై వినతి లేఖ సమర్పించిన తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

Sri Palle Raghunatha Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

భువనగిరి నియోజకవర్గంలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ సరిగ ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

Sri S. Venkata Veeraiah: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, సత్తుపల్లి నియోజకవర్గంలో లోవోల్టేజీ సమస్య తీర్చడం కోసం రైతాంగమునకు అవసరం మేరకు ఇవ్వలసి ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా, తల్లాడలో 132 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ నిర్మాణ చేయవల్సి ఉన్నను చేయనందుకు విరసనగా.

Sri N. Anand Babu: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

వేమూరు నియోజకవర్గంలో 220 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri Chinnam Rama Kotaiah: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

నియోజకవర్గంలో వ్యవసాయ విద్యుత్తు కనెక్షన్లు 2000 వేలకు పైగా 3 సంవత్సరాలుగా పెండింగ్‌లో పెట్టినందుకు ప్రాణాంతకంగా విద్యుత్తువైర్లు వేలాడుతున్నప్పటికి ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

Smt. Sobha Nagi Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో రైతులకు ఉచిత కరెంటు 9 గంటలు హామీ ఇచ్చిన దానికి విరుద్దంగా కనీసం 7 గంటలు కూడ ఇవ్వలేని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

నాలుగు ప్రైవేటు విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు నీటి విద్యుత్తు కొనుగోలు ఒప్పందం సామర్థ్యంతో 20 శాతం మేరకు తృతీయపక్ష విక్రయాలు చేసేందుకు ప్రభుత్వం అంద చేసింది. అయిన ప్రభుత్వం విద్యుత్తు కోతలు రైతులకు ఉచిత కరెంటు విఘాతం కలిగిన పట్టించుకోనందుకు నిరసనగా.

Sri G. Mallesh: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లా చెందూరు మండలం దోనిపాములలో నాంపల్లి మండలం టి.పి. గౌరారంలో నారాయణపురం మండలం బోదిమేది తండా గుడ్డిమల్కాపురంలో సబ్‌స్టేషన్‌లో 33/11 కె.వి. మంజూరి చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లాలో పూర్తిగా బోరు బావులపై ఆధారపడిన వ్యవసాయం చేస్తున్న మునుగోడు నియోజకవర్గంలో వున్న లోవోల్టేజీ, ఒవర్‌లోడ్ సమస్యలను పిరష్కరించుటకు ఆదనపు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ ఏర్పాటుకు నిధులు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

నల్గొండజిల్లాలో ముఖ్యంగా మునుగోడు నియోజకవర్గంలోని గ్రామాలలో ఆసంపూర్తిగా మిగిలిపోయిన విద్యుద్దీకరణ పనులకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు విద్యుత్తు ఉత్పత్తి సంస్థలు తమ ఉత్పత్తులకు 20 శాతం బహిరంగ మార్కెట్‌లలో అమ్ముకోనెందుకు అనుమతి ఇచ్చిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

Sri G. Krishan Reddy: Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

హైదరాబాదు నగరంలో ఫీవర్ హస్పటల్ ప్రక్కన 132 కె.వి. సభ్‌స్టేషన్ నిర్మాణానికి స్థలం కేటాయించి 4 సంవత్సరాలు కావస్తున్న ఇంతవరకు 132 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ నిర్మాణానికి చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

అంబర్‌పేట అసెంబ్లీ పరిధిలోని వివిధ బస్తీలలో విద్యుత్తు స్థంభాలు తప్పు పట్టటం, ఇండ్లపైకి ఒరిగిపోవటం, విద్యుత్తు వైర్లు ఇండ్లకు ఆనుకుని ఉండటం వలన ప్రమాదాలు జరుగుచున్నప్పటికి వాటిని మార్చుటకు ఏలాంటి చర్యలు తీసుకోనందు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

రైతులకు నిరాటకంగా 9 గంటలపాటు ఉచిత విద్యుత్తు సరఫరా చేయటంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వ్యవసాయరంగానికి ఉచితంగా 9 గంటలు విద్యుత్తు సరఫరా చేస్తామని విద్యుత్ కొరత వలన పంటలు పండిపోవుచున్నని ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

పట్టణ ప్రాంతాలలో విద్యుత్తు కొరత తీర్చలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

రైతులకు 7 గంటలు విద్యుత్తును నిరంతరాయంగా సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri J. Ranga Reddy: Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలంలోని నందిపాడు బైపాస్ రోడ్డు నుండి 33/11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ వరకు శెట్టిపాలెం వరకు 33 కె.వి. లైను 6 కి.మీ. ఏర్పాటు చేయాలని పలుమార్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చిన ఏలాంటి చర్యలు లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని మేములపల్లి 33/11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ ఆగమొతుకూరు నుండి 33/11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ అక్కిదేవిగూడెం వరకు 33 కె.వి. లైను 8 కి.మీ. ఏర్పాటు చేయాలని కోరిన ఏలాంటి ప్రయోజంన లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడు నియోజకవర్గంలో చాలా గ్రామాలలో వీధి లైట్లు లేకపోవడం వల్ల ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారని అధికారుల దృష్టికి పలుమార్లు తెచ్చిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని 33/11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ కొత్తగూడెం నుండి 33/11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ దామర్లచర్ల వరకు 33 కె.వి. లైను 8.0 కి.మీ. మీటర్స్‌వస లైను ఏర్పాటు చేయాలని పలుమార్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలో హౌసింగ్ బోర్డు కాలనీ మీదుగా 33 కె.వి. లైను ఉన్నది ఇట్టి లైను ప్రజల ఇండ్ల మీదు నుండి వెళ్ళడంతో చాలా మంది ప్రమాదాలకుగురైనారు ఇట్టి లైనును మార్చాలని అధికారుల దృష్టికి తెచ్చిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని నునరత్ తండాలో సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని దామర్లచర్ల మండలం తిమ్మపురం గ్రామంలోని సబ్‌స్టేషన్‌కు నిధులు మంజూరు అయినప్పటికి పనులు ప్రారంభంకానందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలోని హైదరాపూర్ కాలనీ ఇందిరమ్మ కాలనీలో ఇందిరమ్మ ఇండ్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది కానీ కరెంట్ సప్లయి లేక ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారని అట్టికాలనిని సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు చేయాలని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గం తాళ్లవీరప్పగూడెం గ్రామంలో సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు చేసి లోవోల్టేజి నందు రైతులను కాపాడాలని ప్రభుత్వం దృష్టికి పలుమారుల్లు తెచ్చిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలం ఉట్లపల్లి గ్రామంలో సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు చెసినప్పికి పనులు పూర్తి కానందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని అవంతిపురం గ్రామంలో Augmentation & Additional PTRs 33/11 K.V. Sub Stations ఏర్పాటుకు ప్రతిపాదనలను పంపిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని వేములపల్లి మండలం మొల్కాపట్టణం గ్రామంలో సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు కొరకు పలుమార్లు ప్రభుత్వం అధికాల దృష్టికి తెచ్చిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలో రైతులు లోవోల్టేజీ వలన ఇబ్బంది పడుతున్నారు నివారిచడం కోసం మెటీరియల్ మరియు తత్కాల్ సర్వేసులను మంజూరు చేయాలని పలుమార్లు తెలిపిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని 33/11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ Matoor నుండి 33/11 కె.వి. ఉలసాయపాలెం వరకు 33 కె.వి. ఇంటర్‌లింకింగ్ లైనును 7 కి.మీ. ఏర్పాటు చేయాలని పలు కోరిన ఏలాంటి ప్రయోజనం లేనందుకు నిరసనగా.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) (కొనసాగింపు).

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లాలో లోవోల్టేజీ వలన రైతుల పొలాలు, పంపుసెట్లు కాలుతున్నాయని అందులకు 400 ట్రాన్స్‌పార్మర్స్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలో చాలా ప్రాంతాలలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ చాలా సంవత్సరాల క్రితం ఏర్పాలు చేసినవి కావడంతో ఇటీవల కొన్నిసార్లు పెలి ప్రజలపైన పడటం వలన చాలా మంది చనిపోయారు వీటి అన్నిటిని మార్చాలని అధికారుల దృష్టికి తీసుకుని వెళ్ళిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలోని లోవేల్టేజిని పరిష్కరించాలంటే 45 ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కావాలని ప్రభుత్వం తీసుకుని వెళ్లితే 16 ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ మాత్రమే మంజూరు చేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ మండలంలోని నందిపాడు గ్రామంలో 11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు అయి చాలా రోజులు అయిన పనులు నేటివరకు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలోని ఈదులగూడ సంటర్ సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు అయినప్పటికిని సబ్‌స్టేషన్ ఏర్పాటు నిర్మాణం పనులు ప్రారంభం కానందుకు నిరసనగా. నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని దామర్లచర్ల మండలంలో లోవోల్టేజీని పరిష్కరించడం కోసం వాడపల్లి గ్రామంలో సబ్‌స్టేషన్ ఏర్పాటు 11 కె.వి. చేయమని పలుమార్లు కోరిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకుని నిరసనగా.

సందర్భంగా మహిళా సభ్యులందరికీ జీరో అవర్‌లో
మాట్లాడే అవకాశం గురించి.

నియోజకవర్గంలోని వివిధ గ్రామాలలో 33 కె.వి. ఇంటర్ లింకింగ్ లైసెన్సు విద్యుత్తు సమస్య తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలోని నివాస గృహాలపై నుండి పోవు 33 కె.వి. లైను మార్పు గూర్చి లేక సమర్పించిన పటించుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని మండలాలలో ఆగ్‌మేంటేషన్ లో అడిషనల్ పిటి ఆర్‌లు 33/11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ మెటీరియల్స్ మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker : Cut Motions moved.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు (కొనసాగింపు)

ప్రశ్న నెం.142(1629)

MR. SPEAKER: Regarding Question No. 1629, we have had enough of discussion. If you are still desirous of having further discussion, you may please come in some other form. I will definitely allow.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్: ఈ సెషన్‌లో వచ్చేటట్లు చూడండి.

MR. SPEAKER: OK..

సభా కార్యక్రమము

అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవ సందర్భంగా మహిళా సభ్యులందరికీ జీరో అవర్‌లో మాట్లాడే అవకాశం గురించి

డా.జె.గీత : అధ్యక్షా, ఈరోజు మహిళాదినోత్సవం సందర్భంగా పార్టీలకు అతీతంగా నేను కోరేది ఏమిటంటే, మీరు మంచి మనస్సుతో జీరో అవర్‌లో మహిళలకు మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పిస్తానని అన్నారు, అందరికీ అవకాశం ఇవ్వాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఈ రోజు సంవత్సరానికి ఒకసారి వస్తుంది. ఇది ముఖ్యంగా ఒక పండుగ రోజు మాకు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూడా మహిళామణులకు ఇది పండుగరోజు. ఈ మహిళాదినోత్సవానికి

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలోని వేములపల్లి మండలంలోని లోవోల్టేజి సమస్యను పరిష్కరించడం కోసం అదనపు సబ్‌స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని అధికారుల దృష్టికి తెచ్చిన ఏలాంటి చర్యలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలో హనుమాన్‌పేట పరిధిలోని 33 కె.వి. లైను వలన ప్రజలు చాలా మంది చనిపోయారని వెంటనే అట్టి 33 కె.వి. లైనును పట్టణంలోని బైపాస్ వెంట మార్చాలని ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చిన ఏలాంటి చర్యలు లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడ పట్టణంలోని సీతారాంపురంలోని 33 కె.వి. లైను వలన ప్రజలు ఇబ్బందులు ఎదుర్కుంటున్నారని ప్రభుత్వం మరియు అధికారుల దృష్టికి తెచ్చిన ఏలాంటి చర్యలు లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

వ్యవసాయరంగంలో ప్రభుత్వ నిర్ణయం ప్రకారం సంవత్సరానికి 50 వెల కనెక్షన్లు మంజూరుచేయాలి. తత్కాల్, సాధారణ కనెక్షన్ల క్రింద 38 వేలే కనెక్షన్లు యుచ్చారు. కాని ఉచిత కనెక్షన్లు విస్మరించిన దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

దామర్లచర్ల మండలం వాడపల్లి గ్రామంలో 11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు చేయకుండా జాప్యం చేస్తున్నా ప్రభుత్వ జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

మిర్యాలగూడనియోజకవర్గంలోని వివిధ గ్రామాలలో 33 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్లు మంజూరు చేయని ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యవైఖరికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 5007,91,62,000/- for Enegy by Rs. 100/-

చదువురాదు, చట్టంలోని సెక్షన్లు తెలియకపోవడం వల్ల, అవగాహన లేకపోవడంవల్ల వారెవరూ కూడా కోర్టులకు వెళ్లలేదు. వారెవరూ నియమిత కాలంలో దరఖాస్తు చేసుకొనకపోవడం వల్ల వారికి తగినంత నష్టపరిహారం రాలేదు. జనాభాలో సుమారు ముప్పై అయిదు శాతం చదువురాని వారు ఎవరున్నారో అటువంటివారికి ఈ విషయాలన్నీ తెలియవు. కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ద్వారా కర్నూలు జిల్లాలో నిర్వాసితులైనవారు, భూములు, ఇళ్లు కోల్పోయి నష్టపోయినవారికి కొంత చేయూత నిచ్చేందుకు ప్రత్యేకంగా ఒక జీఓ విడుదల చేశారు. ఆ విధంగా కర్నూలు జిల్లాలో నిర్వాసితులకు పర్తింపజేసిన చట్టాన్ని నిజామాబాద్ జిల్లాలో కూడా వర్తింపజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతం నేను ప్రస్తావిస్తున్న ప్రాజెక్టులో బాధితులు తక్కువ మంది ఉన్నారు కాబట్టి, చెల్లించవలసిన మొత్తం కూడా తక్కువే కాబట్టి జిల్లాలోని నిర్వాసితులను కూడా ఆదుకోవాల్సిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడమైనది. సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియజేయడమవుతుంది.

**శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారి : అధ్యక్షా, ఈరోజు అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం కావడంతో మహిళలందరూ చాలా సంతోషంగా పండుగగా జరుపుకుంటున్నారు. నిజంగా ఆలోచిస్తే మహిళలు ఈరోజు అన్ని రంగాలలో ముందుకు వెళుతున్నారు గానీ సమాజంలో మాత్రం ఆశించినంతగా మార్పు రాలేదు. ఎందుకంటే ఈరోజు మహిళలందరూ కూడా పండుగ ఉత్సాహమని అనుకుంటున్నారు గానీ ఆ చివర కొన అంచులదాకా రాలేదని నేను నమ్ముతున్నాను. ఈరోజు మహిళలు ఎక్కడికి వెళ్లినా కూడా ఆయా ప్రాంతాలలోని పాఠశాలలు, కళాశాలను సందర్శించినపుడు బాలికలు, మహిళలు చాలా ముందంజలో ఉన్నారు. ఏ పాఠశాలకు, కళాశాలకు వెళ్లినా బాలురు ఎంత మంది, బాలికలు ఎంత మంది అని అడుగుతుంటాను. వారిలో బాలికలే ఎక్కువగా కనిపిస్తుంటారు. ఎవరు బాగా చదువుతున్నారంటే బాలికలే బాగా చదువుతున్నారని అక్కడి ఉపాధ్యాయులు, లెక్చరర్లు చెబుతున్నారు. ఇటువంటి సమయంలో ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా గానీ, టెక్నోక్రాట్స్, ఇంజనీరింగ్ చదివినవారు ఒకరిద్దరు ఆయా గ్రామ ప్రాంతాల్లో కనిపిస్తున్నారు. కానీ ఈరోజు మహిళలకు తగినంతగా ఆదరణ లభించడంలేదు. ఉదాహరణకు ఇందిరా గాంధీగారిని తీసుకుంటే 15 సంవత్సరాలు మకుటం లేని మహారాణిగా దేశాన్ని పరిపాలించి దేశంలో సుస్థిర ప్రభుత్వాన్ని ఇచ్చిన ఘనత ఒక మహిళగా వారికే దక్కింది. అదే విధంగా ప్రస్తుతం సోనియా గాంధీగారిని తీసుకొంటే ఆవిడగారు కూడా సుస్థిర ప్రభుత్వాన్ని కేంద్రంలో ఏర్పాటుచేశారు. భారతదేశ ప్రథమ పౌరురాలిగా శ్రీమతి ప్రతిభా పాటిల్‌గారు ఉన్నారు. ఇంతకు ముందు మిత్రులు చెప్పినట్లు లోక్‌సభ స్పీకర్‌గా ఒక మహిళ ఉన్నారు. మన శాసనసభలో శాసనసభా పక్ష నాయకురాలిగా ఒక మహిళ ఉన్నారు, హోం మంత్రిగా కూడా మహిళ ఉన్నారు. ఏ పదవి మహిళలకు ఇచ్చినా కానీ సమర్థవంతంగా చేయగల విద్య మహిళలకు ముందు నుంచి సహజంగా వచ్చిన విద్య. నిజానికి చెప్పాలంటే మహిళ పుట్టుకతోనే నాయకురాలిగా తయారవుతున్నది. పుట్టుకతోనే లీడర్‌షిప్ లక్షణాలు వచ్చిన వ్యక్తి మహిళ. ఇల్లాలు ఉన్న ఇల్లు, ఇల్లాలు లేని ఇల్లును చూసినట్లయితే, ఇల్లాలు లేని ఇల్లును చూసినట్లయితే దారం తెగిన దండలోని పూసలలాగ ఎటు అంటే అటు పడిపోతుంటాయి. అదే ఇల్లాలు ఉండే ఇల్లు అయితే ఆమె ఎవరికి ఏమేమి చేయాలో అవన్నీ చేసి ఇంటిని తీర్చి దిద్దగల శక్తి మహిళకు ఉంది. మహిళలకు అవన్నీ కష్టం కాదని నా నమ్మకం. ఈరోజు రాజకీయ రంగాన్ని తీసుకొన్నా గానీ మహిళలకు ఇంత శాతం సీట్లు ఇస్తున్నామని అన్ని పార్టీలవారు చెబుతుంటారు. ఆ పార్టీ, ఈ పార్టీ అనే తేడా లేకుండా అన్ని పార్టీలు చెబుతుంటాయి. కానీ మహిళలకు ఎటువంటి నియోజకవర్గాలు ఇస్తున్నారంటే గెలుపు కష్టమైనటువంటి, గెలవలేనటువంటి సీట్లను ఏరి కోరి మహిళలకు సీట్లు ఇస్తూ, మేం ఎక్కువ సీట్లు ఇచ్చామని చెప్పుకుంటున్నారు. మహిళలకు సీట్లు ఇచ్చామని చెప్పి చేతులు దులుపుకుంటున్నారు కానీ మహిళలు చేయలేనిదంటూ ఏదీ లేదు. మా అమ్మగారి టైంలో బాలికలు ఆ ఊరిలోనే చదువుకొనే పరిస్థితి ఉండేది, పక్క ఊరికి వెళ్లే పరిస్థితి లేదు. తరువాత నా టైంలో పక్క గ్రామాలకు వెళ్లి చదువుకొనే పరిస్థితి ఉండేది. ప్రస్తుతం మహిలలు ఖండాంతరాలకు, విదేశాలకు వెళ్లి చదువుకొనే పరిస్థితి వచ్చింది.

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మహిళల్లో ఎంతో మార్పు వచ్చింది గానీ సమాజంలో ఇంకా ఎంతో మార్పు రావాలని, అందరూ అర్థం చేసుకోవాలని, మహిళలకు తగినంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను. అదే విధంగా ఈ బిల్లు గురించి ఇరవై సంవత్సరాలనుంచి మనం ఎదురు చూస్తున్నాం.

** An aserisk before the name indicates confirmation by the Member..

వాజపేయి ప్రధానిగా ఉన్న కాలంలోనే మహిళా బిల్లు వస్తుందని ఆశించాం. కానీ ఈరోజు అయినా బిల్లు పార్లమెంటుకు వచ్చినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. భారతదేశంలోని మహిళా లోకం పార్లమెంటులో ఈ బిల్లు ఆమోదం పొందుతుందని చాలా ఆశగా ఎదురు చూస్తున్నారు. ఈ బిల్లు రాకుండా ఉంటే మహిళలందరూ కూడా ఎవరికీ అన్నం పెట్టకుండా ఉండాలని నేను కోరుతున్నాను. అదే కాకుండా రాబోయే శాసనసభ ఎన్నికల్లో 294 నియోజకవర్గాలనుంచి స్వతంత్ర అభ్యర్థులుగా మహిళలను నిలబెడతామని తెలుపుతున్నాను. ఈ రోజు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీమతి కె.సీతా దయాకర్‌రెడ్డి (దేవరకద్ర): అధ్యక్షా, ఒక మహిళ నిలబడినప్పుడు మీరు కూర్చొని కొంతసేపు గొడవ చేయకుండా ఉంటే బాగుంటుంది. తరువాత చేసేది మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేద్దురు గానీ కనీసం నేను చెప్పేది అయినా వినండి. అధ్యక్షా, నాకు ఈ సందర్భంగా మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఈరోజు అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ఈ సభలో నాతోబాటు ఉన్న మహిళలకు, రాష్ట్రంలోని మహిళలందరకూ అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు తెలుపుతున్నాను. చట్ట సభల్లో ముప్పై మూడు శాతం సీట్లు కేటాయించేందుకు వీలుగా ఈరోజు రాజ్యసభలో మహిళా బిల్లును ప్రవేశపెట్టబోతున్నందుకు, ఈ బిల్లు ద్వారా వీలు కల్పిస్తున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. మహిళలను కేవలం బ్యాలెట్ బాక్స్‌లో ఓటు వేసేటప్పుడు మాత్రమే కాకుండా జనాభాలో సగ భాగంగా ఉన్న వారిని ప్రప్రథమంగా గుర్తించింది తెలుగుదేశం పార్టీయేనని చెబుతున్నాను. ఆ పార్టీ నుండి.....

(కాంగ్రెస్ సభ్యులు శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డినుంచి అంతరాయం)

వివేకానందరెడ్డిగారూ, మీరు ఈ రోజైనా కాసేపు ఊరుకుంటే బాగుంటుందండీ దయచేసి ఊరుకుంటే బాగుంటుంది. కనీసం ఈ రోజైనా ఊరుకుంటే బాగుంటుంది.

(అంతరాయం)

వివేకానందరెడ్డిగారి సీటు ఉంటుందో, లేదో అని నేను అనుకుంటున్నాను. అందుకే సభలో ఇపుడే మాట్లాడుతున్నారు. నెక్స్ట్ టైం ఛాన్స్ వస్తుందో, లేదో నాకు తెలియదు. తెలుగుదేశం పార్టీనుంచి నేను ఎన్నికైనందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. 1996లో తెలుగుదేశం పార్టీ మహిళా బిల్లును ప్రవేశపెట్టాలని ఆలోచన చేసింది. అన్నా అని పదానికి అర్థం తీసుకొచ్చి, ఎంతో అభిమానంతో పిలిపించుకొనే ఎన్టీ రామారావుగారు మహిళలను కేవలం ఓటు బ్యాంక్‌గానే కాకుండా వారిని గుర్తించింది, గుర్తింపు ఇచ్చింది మా పార్టీ నాయకులు అయినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. నాకు జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్‌గా మా పార్టీనుంచి గతంలో అవకాశం ఇచ్చినందుకు నేను చాలా సంతోషపడుతున్నాను. యూపీఏ ప్రభుత్వం గత అయిదు సంవత్సరాలనుంచి కేంద్రంలో పాలనలో ఉంది. అప్పుడే ఈ బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టి ఉంటే ఇప్పుడు ఈ సభ కలర్‌ఫుల్‌గా కనిపించేది. మా గురించి మాట్లాడుతుంటే అడ్డం పడుతున్నవారు ఈ సభకు రాకుండా ఉండేవారు. అటువంటి అవకాశం మాకు ఇంకొకటి కలుగుతుంది. చట్టసభల్లో మహిళలకు రిజర్వేషన్ కల్పించేందుకు బిల్లు ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఈ బిల్లును పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెడుతున్నందుకు మా పార్టీ తరపున ఏకీభవిస్తూ, ఇంకొక సవరణ కూడా చేయాలని కోరుతున్నాను. మహిళలకు ఎన్నిచేసినా కూడా వారు అభివృద్ధి సాధించలేకపోతున్నారు. కాబట్టి మహిళాభివృద్ధికి ఇంకా బాగా ఆలోచన చేయాలని నేను ఈ సభా ముఖంగా కోరుతున్నాను. మహిళల గురించి ఇంతకు ముందు కూడా ఈ సభలో చాలా సార్లు చర్చించాం. మధ్యాహ్న భోజన పథకం క్షేత్ర స్థాయిలో అమలుచేస్తున్న మహిళలు పడుతున్న బాధలను ప్రభుత్వం గుర్తించి, కనీసం ఈ రోజైనా ముఖ్యమంత్రిగారు వారి బాధలను, ఇబ్బందులను తీర్చే విధంగా సంబంధిత ఫైలు మీద సంతకం పెట్టి గానీ లేక తగిన ఉత్తర్వులు జారీ కానీ ఈరోజే చేయాలని వారందరి తరపున కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12.20 మ.

శ్రీమతి సత్యవతీ రాథోడ్ : అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా రాష్ట్ర మహిళలకు, ఈ సభలోని మహిళలందరికీ నా శుభాకాంక్షలు. ఈరోజు ఒక సుదినం. ఎన్నో ఏళ్లుగా ఎదురు చూస్తున్న మహిళా రిజర్వేషన్ చట్టసభల్లో 33 శాతం రిజర్వేషన్ బిల్లు ఉభయ సభల్లో ఆమోదం పొందాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ మహిళలను అన్ని రంగాల్లో ముందుకు తీసుకు రావాలనే విధానానికి కట్టుబడి ఉంది. 1987 లో స్వర్గీయ ఎన్‌టి రామారావు గారు మహిళలకు 9 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించి స్థానిక సంస్థల్లో వారిని ప్రోత్సహించడం జరిగింది. ఆ స్ఫూర్తిగా ఈరోజు అనేక రాజకీయ పార్టీలు, అనేక మంది మహిళలు రాజకీయాల్లో ఉన్నారు. ఆస్తిలో సమాన హక్కు గానీ, మహిళా యూనివర్సిటీ గానీ తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు నారా చంద్రబాబు నాయుడు

గారి నాయకత్వంలో విద్యలో, ఉద్యోగాల్లో 33 శాతం రిజర్వేషన్ ఇవడంగానీ మహిళా కమీషన్ ఏర్పాటు చేయడంగానీ జరిగింది. ఈరోజు ఈ బిల్లుకు అన్ని రాజకీయ పార్టీలు సహకరించి ఆమోదం పొందే విధంగా కృషి చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడే తోటి సభ్యురాలు మధ్యాహ్న భోజన పధకం మహిళల బిల్లు పెండింగులో ఉందని చెప్పారు. దానితోపాటు గ్రామాల్లో గ్రూపుల్లో ఉండే మహిళలు ఎక్కడన్నా వంట చేస్తే మిగతా కులాల పిల్లలు తినకుండా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. కుల వివక్షత ఇంకా కొనసాగుతున్నది. దాన్ని అరికట్టాలని మీ ద్వారా సభా దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

ఈ రాష్ట్రంలో ఆరోజు మేము మహిళా కమీషన్ ఏర్పాటు చేశాము. సరియైన వాళ్లను మీరు నియమించక మహిళా కమీషన్ కూడా వేయలేకపోతున్నారు. దయచేసి మహిళా కమీషన్‌ను కూడా వెంటనే ఏర్పాటు చేయాలి. మీరు ప్రవేశ పెట్టిన అభయహస్తంలో అనేక అనుమానాలున్నాయి. 60 సంవత్సరాలు నిండిన మహిళలకే పెన్షన్లు ఇస్తామంటున్నారు గానీ గ్రూపులో 18, 19 సంవత్సరాల వయస్సుగల వాళ్లు 40 సంవత్సరాల పాటు ఏ విధంగా కట్టాలి? ఎప్పుడు ఇస్తారనే అనేక అనుమానాలతో చాలా మంది వాళ్లకు అర్హత ఉండి కూడా ఈ స్కీములో లాభం పొందలేక పోతున్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : డిమాండ్సులో మాట్లాడదాం.

శ్రీమతి సత్యవతీ రాథోడ్ : మహిళలు చాలా మంది ఉన్నారు కాబట్టి వారికి సరియైన అవగాహన కల్పించాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను. మహిళా బిల్లు ఇక్కడ పెట్టినప్పుడు ముస్లిమ్ సోదరులు వారి రిజర్వేషన్ కోసం పట్టుబట్టటం జరిగింది. మేము దానికి వ్యతిరేకం కాదు. మొదటి నుంచి కూడా మేము సపోర్ట్ చేస్తున్నాం. రేపు 33 శాతం రిజర్వేషన్ చట్ట సభల్లో కూడా వస్తే ముస్లిమ్ మహిళా సోదరీమణులు మాతోపాటు వస్తారని ఆశిస్తూ ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి టి.వనిత (గోపాలపురం): మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా సభలో మాట్లాడటానికి అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, నా తోటి మహిళా శాసన సభ్యులందరికీ, రాష్ట్రంలో ఉన్న మహిళలందరికీ శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. నా నియోజక వర్గంలో ఉన్న సమస్య గురించి మాట్లాడాలనుకుంటున్నాను.

గోపాలపురం నియోజకవర్గంలో ఉన్న దుద్దుకూరు, లక్ష్మీపురం, గౌరీపట్నం గ్రామాల్లో 80 క్వారీలు, 70 క్రషర్లు ఉన్నాయి. వాటిల్లో పనిచేసే కార్మికులు 7200 మంది ఉన్నారు. వాళ్లందరూ దాదాపు 15 సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్నారు. వాళ్లందరూ ఇప్పటి వరకూ పూరి గుడిసెల్లోనే నివసిస్తున్నారు. వాళ్లకు సరియైన గృహాలు లేవు. సరియైన రోడ్ల వసతి లేదు. అట్లానే వీధి దీపాలు కూడా లేక వాళ్లందరూ కలిసి ఉండటం వలన అంటువ్యాధులు కూడా ఎక్కువగా ప్రబలుతున్నాయి. వాళ్లకు సరియైన వైద్యం అందడం లేదు కాబట్టి ESI హాస్పిటల్ ఒకటి ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ వాటర్‌లో ఫ్లోరైడ్ సమస్య కూడా ఉంది. ఫ్లోరైడ్ ఎక్కువగా ఉన్నందువలన కిడ్నీ సమస్యతో బాధ పడుతున్నారు. వారికి R.O. వాటర్ ప్లాంటు ఒకటి ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దీని వలన డ్రింకింగ్ వాటర్ సమస్య తప్పకుండా తీరుతుంది. ఈ క్వారీల వల్ల ఎయిర్ పొల్యూషన్, సౌండ్ పొల్యూషన్ ఎక్కువగా ఉంటున్నది. అక్కడ క్వారీలను పగల గొట్టడానికి డైనమైట్లను ఉపయోగిస్తున్నారు. వాటి వలన దగ్గరలో ఉన్న గృహాల్లోకి ఈ రాళ్లు వెళ్లి ప్రాణహాని కూడా జరుగుతున్నది. కనుక ఈ సౌండ్ పొల్యూషన్‌కి, ప్రమాదాలు జరుగకుండా ఉండటానికి ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఈ క్వారీలు ఉన్న ఏరియాను ఇండస్ట్రియల్ జోన్‌గా పరిగణించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి డి.పద్మాజ్యోతి (తిరువూరు): అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ప్రపంచ మహిళలందరికీ మా తిరువూరు నియోజకవర్గ మహిళలందరి తరపున, ఇక్కడ ఉన్న మహిళలందరికీ నా శుభాకాంక్షలను తెలియచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈరోజు నేను మహిళల్లో ఉన్న అక్షరాస్యత గురించి మాట్లాడాలనుకొంటున్నాను. మహాత్మాగాంధీ గారు చెప్పినట్లు ఒక పురుషుడు విద్యావంతుడైతే అతనికి మాత్రమే ప్రయోజనం ఉంటుంది. అదే ఒక స్త్రీ విద్యావంతురాలైతే ఆమెకూ, ఆమెతో పాటుగా ఆమె కుటుంబానికి, తద్వారా సమాజానికి మేలు కలుగుతుంది అన్న సూక్తి అక్షరాలా సత్యం కాబట్టి ప్రతీ మహిళా విద్యావంతురాలు కావడానికి మన ప్రభుత్వాలు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

సాక్షరభారతి మిషన్, 2012 అనే పధకం ద్వారా గ్రామీణ స్త్రీలలో కూడా అక్షరాస్యత పెంచడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషిని మీద్వారా నేను అభినందిస్తున్నాను. ప్రపంచమంతా అన్ని రంగాల్లో మహిళలు ఎంతో అభివృద్ధి సాధించినప్పటికీ ఇంకా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అక్షరాస్యత సరిగా లేని కారణంగా, నేడు సమాజంలో అనేక సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు.

అక్షరాస్యులైతే వీటన్నింటినీ ఎదుర్కోవడానికి వీలవుతుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇంకా ప్రత్యేక కృషిద్వారా, సర్వశిక్షా అభియాన్ కానివ్వండి, దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా.రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారి ప్రభుత్వ హయాం నుంచి అందిస్తున్న స్కాలర్‌షిప్పులు కానివ్వండి, మరింత మెరుగ్గా ఈ పథకాలను అమలు చేసినట్లైతే, మహిళలు ఇంకా విద్యావంతులై ఈ సమాజ అభివృద్ధికీ, దేశాభివృద్ధికి పాటుపడగలరని ఈ సభ ద్వారా, మీ ద్వారా అందరికీ తెలియచేసుకుంటూ ఇంకా ఈ ప్రభుత్వం కృషిచేయవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ (పరకాల): అధ్యక్షా, ఈరోజు వందవ అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని మహిళలే కాకుండా ప్రపంచంలోని అందరి మహిళలకు ఈ సందర్భంగా శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈరోజు నేను గర్వపడుతున్నాను. ఎందుకంటే కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఒక మహిళా శాసన సభ్యురాలిగా మూడు సార్లు ఎన్నికై, మంత్రి వర్గంలో కూడా పనిచేసి ఈరోజు మహిళా దినోత్సవ సందర్భంగా మాట్లాడే అవకాశం వచ్చినందుకు గర్విస్తున్నాను. ముందుగా కాంగ్రెస్ పార్టీలో మహిళలకు ఇచ్చిన ప్రాధాన్యత గురించి చెప్పాలంటే ప్రధానమంత్రిగా ఇందిరాగాంధీ గారు పనిచేసి ఒక సక్సెస్‌ఫుల్ ప్రధానమంత్రిగా పేరు తెచ్చుకోగలిగారు. ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రిగా మూడు సార్లు షీలాదీక్షిత్ గారు ఎన్నికై ఆమె ప్రతిభను చాటుకోగలిగారు. అదే విధంగా ఈ శాసనసభలో దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా.రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారు ఆరుగురికి మహిళా మంత్రులుగా పదవులు ఇచ్చి ఉన్నత స్థానంలో నిలబెట్టి అందులోనూ ముఖ్యంగా దేశంలో ఎక్కడా ఇవ్వనటువంటి కీలకమైన హోం శాఖను కూడా ఇచ్చి ఆయన మహిళల యొక్క ప్రాధాన్యతను చాటి చెప్పడం జరిగింది. ఛీఫ్‌విప్‌గా గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున రాజకుమారి గారిని కూడా నియమించడం జరిగింది. ప్రస్తుత కౌన్సిల్‌లో కూడా రాగ్యా నాయక్ గారి సతీమణి శ్రీమతి భారతీ రాగ్యానాయక్ గారిని ఛీఫ్‌విప్‌గా రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో నియమించడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఫ్లోర్ లీడర్‌గా సోదరీమణి గీతారెడ్డి గారిని ఈ సభలో ఒక మహిళగా చూడటం గర్వంగా ఉంది. ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ ఇండియా శ్రీమతి ప్రతిభాపాటిల్ గారిని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం యుపిఏ ఛైర్‌పర్సన్ సోనియా గాంధీ గారి నాయకత్వంలో నియమింపబడటం నిజంగా గర్వించదగిన విషయం. లోక్‌సభ స్పీకర్‌గా మీరా కుమార్ గారు ఎన్నిక అవడం కూడా గర్వ కారణం. వీటిని బట్టి కాంగ్రెస్ పార్టీ మహిళలకు ఎంత ఉన్నత స్థానాన్ని కల్పిస్తున్నదో అర్థమవుతున్నది. గత శాసన సభలో డిప్యూటీ స్పీకర్‌గా సోదరీమణి కుతూహలమ్మ గారిని నియమించిన విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. మహిళా సిఎం కావాలని కూడా కుతూహలమ్మ గారు నేను సభలోకి రాకముందు మాట్లాడారట. ఈరోజు ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహిళలందరూ ఎదురు చూస్తున్నారు, తప్పకుండా మహిళా సిఎంని నియమించినట్లైతే మహిళ సిఎంగా కూడా పూర్తి స్థాయిలో బాధ్యతలు నిర్వహించగలరని ఒక నమ్మకం మాకుంది.

గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కూడా ప్రతిభా భారతి గారిని స్పీకర్‌గా నియమించారు. అదేవిధంగా ప్రతిపక్ష నాయకురాలిగా ఒక మహిళను పెడితే బాగుంటుందని నాయొక్క సూచన. రాజీవ్ గాంధీ గారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు లోకల్‌బాడీస్‌కు 33 శాతం రిజర్వేషన్ తీసుకు వచ్చి చాలా మంది ఎంపీపీలుగా, జడ్పిటీసీలుగా, జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్లుగా, మునిసిపల్ ఛైర్మన్లుగా ఉండేటువంటి అవకాశాన్ని కల్పించిన ఘనత రాజీవ్ గాంధీ గారిదైతే, ఈరోజు ఆయన సతీమణి సోనియా గాంధీ గారి నాయకత్వంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఎదురు చూస్తున్నాం, తప్పకుండా చట్ట సభల్లో 33.3 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించే మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు అమలవుతుందనే నమ్మకంతో మేము ఎదురు చూస్తున్న సమయం ఈరోజు రానే వచ్చింది.

12.30 మ. ఈరోజు తప్పనిసరిగా మహిళా బిల్లు రాజ్యసభలో పాస్ అవుతుంది. రాబోయే ఎన్నికలలో తప్పనిసరిగా 33.3 శాతం రిజర్వేషన్ అంటే దాదాపుగా 97, 98 మంది మహిళలు శాసనసభలో అడుగుపట్టే అవకాశం ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. అందుకే నేను కాంగ్రెస్‌పార్టీలో ఉన్నందుకు గర్వపడుతున్నాను. రాబోయే కాలంలో సోనియాగాంధీ గారి నాయకత్వంలో బిల్లు పాస్ అయి శాసనసభకు 33.3 శాతం మంది మహిళలు రాగలరు. అదే విధంగా యు.పి.ఏ ఛైర్‌పర్సన్‌గా కూడా ఆమె ఎన్నో బాధ్యతలను నిర్వహిస్తూ సక్సెస్ అవుతున్నారు కాబట్టి భవిష్యత్తులో ఆమెను కూడా మేం ప్రధానిగా చూడాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

SMT. CHRISTINE LAZAROUS (NOMINATED): Mr. Speaker sir, through you, I would like to congratulate all the Lady Members in this House, in other Houses and also in the Parliament on this historic occasion, the occasion being the International Women's Day. Sir, this occasion coincides with the efforts being made at the Central Level to bring in 33% of reservation for Women in various Legislative Bodies.

Sir, I very well remember that for the last 15 years various women organizations used to go to Delhi umpteen times and used to come back disappointed because the much publicized Bill meant for reservation for women in legislative bodies was never transformed into an act. But Sir, today we sincerely feel that it would certainly find a place under the sun. I am sure the credit for this goes to everyone, particularly the women activists, who put every ounce of energy behind this. Sir, I sincerely hope and trust that the young women legislators would conveniently take this opportunity and get elected to the Legislatures and effectively voice the concerns of women in the present day society.

Sir, Late Sri Rajiv Gandi's vision, which transformed in the shape of 73rd and 74th amendments to the Constitution had greatly helped women in getting elected to different panchayats and other local bodies. His vision had brought the women to the forefront of society. Sir, the proposed Bill would not only make the assemblies colourful but also contribute to more meaningful debates and would greatly help to remove the gender bias.

Sir, I also would like to appreciate the views put forward by Sri Akbaruddin Owaisi recently for the reservation for BCs and Minorities within the said reservation for Women, because their representation is very much required in this august House for a more inclusive development in the society. The success would depend upon all the political parties coming together supporting The Bill so that the women from different sections would come and represent in this august House.

Sir, we are all contributing our efforts for a beautiful change, which I certainly think would result in a great future tomorrow.

Sir, I thank you for giving me this opportunity.

కుమారి బి. చంద్రావతి (వైరా)ః థ్యాంక్యూ స్పీకర్ సార్. ముందుగా అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవ శత వసంతాలు జరుపుకుంటున్న సందర్భంగా నా తరపున మరియు సిపిఐ పార్టీ తరపున శుభాకాంక్షలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. సిపిఐ పార్టీ మొదటి నుంచి కూడా మహిళలకు సపోర్టివ్‌గానే ఉన్నది. దాదాపు పద్నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం గీతా ముఖర్జీ గారి ఆధ్వర్యంలో కూడా కమిటి వేయడం జరిగింది. అనాటి నుంచి ఈనాటి వరకు ఎన్నో సార్లు మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు ఆమోదం పలుకుతుందని ఎదురు చూశాం

కాని ఇప్పటివరకు రిజర్వేషన్ బిల్లు ఆమోదం కాలేదు. అది ఇప్పుడు రాజ్యసభలో టేబుల్ మీదకు వచ్చింది కాబట్టి రాజకీయాలకు అతీతంగా అందరు దీనికి సపోర్టు చేస్తారని మేం ఆశిస్తున్నాము. ఎందుకంటే ఇక్కడ వున్న మెంబర్లందరికీ కౌంట్‌డౌన్‌లాగే వుంది. I hope that women will get better opportunity.

33 శాతం రిజర్వేషన్ రాకముందే మా ఖమ్మం జిల్లాలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ రిజర్వేషన్‌ను ఇంప్లిమెంట్‌చేయడం జరిగింది. మా పార్టీకి ఉన్న స్థానాలలో ఒకసీటును మహిళా రిజర్వేషన్ లేకపోయినప్పటికీ మహిళకు కేటాయించాలనే ఉద్దేశ్యంతో నన్ను ప్రతిపాదించారు. నేను రాజకీయాలలో కొత్త అయినప్పటికీ నియోజకవర్గ ప్రజలు నాకెంతో సపోర్టునిచ్చి నన్ను ఈ స్థానంలో కూర్చోబెట్టారు. కాబట్టి, కమ్యూనిస్టు పార్టీకి, మా నియోజకవర్గ ప్రజలందరికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అంతేకాకుండా, మనం మొదటి మహిళా దినోత్సవం దేని గురించి పోరాటం చేశామంటే మహిళలకు సమాన న్యాయం జరగాలని, అధిక శ్రమ దోపిడీ జరుగుతుంది, సమాన వేతనం ఇవ్వడం లేదనే ఉద్దేశ్యంతో మొదట మహిళ గొంతు విప్పడం జరిగింది. క్లారాజెట్‌కిన్ అనే మహిళ మూలంగా మనందరం ఈరోజు మహిళా దినోత్సవాన్ని జరుపుకుంటున్నాం. కాని ఇప్పటికి కూడా సమాజంలో మార్పు రావల్సి ఉంది. ఎందుకంటే, మహిళలు ఇప్పటికి కూడా మాకు ఫుడ్ కావాలి, సోషల్ సెక్యూరిటీ కావాలి, ఎడ్యుకేషన్ కావాలనే "లోగో" తో ఫైట్‌చేస్తూనే ఉన్నారు. కాబట్టి సమాజంలో ఈ మార్పు వస్తే కనుక మంచి నాంది పలుకుతుందని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఇక నేను ముఖ్యంగా మహిళలకు సంబంధించిన ఇష్యూల గురించి మాట్లాడాలనుకుంటున్నాను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో మహిళా కమిషన్‌లు దాదాపుగా రెండు సంవత్సరాల నుంచి పని చేయడం లేదు. కాబట్టి ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం దాని మీద దృష్టి పెట్టి మహిళలకు సంబంధించిన సమస్యల మీద వారికి అవగాహన కలిగి, 'లా' గురించి కూడా తెలిసుంటే రాజకీయ పార్టీలకు అతీతంగా ఏర్పాటు చేస్తే మహిళలకు చక్కటి న్యాయం దొరుకుతుంది.

మహిళల మీద యాసిడ్ దాడుల గురించి మొట్ట మొదట అనూరాధ కేసులోనే సోషల్ జస్టిస్, ఫైనాన్షియల్ అసిస్టెన్స్ రావడానికి పదిహేడు సంవత్సరాలు పట్టింది. కాబట్టి, మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమిటంటే 326 ఐపిసి అమెండమెంటును సెపన్స్ కేసు

క్రింద నాన్ బెయిలబుల్ అమెండ్‌మెంట్ క్రిందకు తీసుకొస్తే, అదే విధంగా పది సంవత్సరాల ఇంప్రిజన్‌మెంటు విత్‌అవుట్ బెయిల్ ఇస్తే మహిళలకు చాలా సపోర్టు ఇచ్చినట్లుగా ఉంటుంది.

ఇంకొక సజెషన్ ఏమిటంటే, మనకు పోలీసు యంత్రాంగం కూడా చాలా తక్కువగా ఉన్నారు కాబట్టి ఉన్నటువంటి పోలీసు స్ట్రెంతులో మల్టీపర్పస్ డ్యూటీస్‌ని డిటాచ్ చేసి క్రైం డిటాచ్‌మెంట్ ఇచ్చి పర్టిక్యులర్ క్రైం మీద concentrate చేసే విధంగా ఒక సెక్షన్ పెడితే చాలా బాగుంటుంది. I want to suggest these things on behalf of CPI party. ముఖ్యంగా, నేను ఒక విషయం చెప్పాలనుకుంటున్నాను, ఎందుకంటే, ఇక్కడ చాలా మంది సభ్యులు పార్టీలకు అతీతంగా నన్ను సపోర్టు చేశారు. నేను కొత్త శాసనసభ్యురాలిని కనుకమొదటిసారి నేను సభలో మాట్లాడినప్పుడు I was very much in tense. Now, I am getting improved with all the support of members. I want to thank them all. Specially, Sambasiva Rao Garu, he always guides me. కాబట్టి వారికి కూడా స్పెషల్‌గా ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, నాకు ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

MR.DY.SPEAKER: Not only behind every man is a successful woman, behind every woman also is a successful man.

శ్రీమతి డి. అనసూయ (ములుగు): అధ్యక్షా, ఈరోజు ఒక పోరాట దినం. మహిళా అంతర్జాతీయ దినోత్సవం అంటే అనేక మంది మహిళల మీద జరుగుతున్న అణచివేత గాని పని భారం గాని వాటికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన పోరాటంలో చారిత్రాత్మకంగా సక్సెస్ అయిన దినం. మార్చి ఎనిమిదో తేదీని అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవంగా జరుపుకోవాలని కమ్యూనిస్టు నాయకురాలైన క్లారాజెట్‌కిన్ గారి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సభలో తీర్మానం చేయడం జరిగింది. మహిళల హక్కుల కోసం మరణించిన వారిలో క్లారాజెట్‌కిన్ గారు ఒకరు. అదే విధంగా, రాష్ట్రంలో మహిళలకు రాజకీయాధికారం, ఆస్తిలో వాటా, విద్య, ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించాలని ముఖ్యంగా బడుగు బలహీన వర్గాల మహిళలను ముందుకు తీసుకొచ్చిన ఎన్.టి.రామారావు గార్కి, క్లారాజెట్‌కిన్ గార్కి జోహారులు తెలియజేస్తున్నాను. సమాజంలో సగభాగంగా మహిళలు ఉన్నా ఇంకా అణచివేత విధానాలు మాత్రం మారలేదు. 1857 సంవత్సరంలో పని హక్కు కోసం, వేతనాల పెంపు కోసం పోరాడితే ఇప్పటికి కూడా అణచివేత అన్నది కొనసాగుతూనే ఉన్నది. అభివృద్ధితోపాటు మహిళల మీద జరుగుతున్న వివిధ రకాల దాడులు కూడా విస్తృతమవుతున్న నేపథ్యంలో వీటిని తగ్గించడం కోసం ప్రభుత్వం

ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరముంది. విద్యార్థి దశ నుంచే వారికి మానసికంగా పరివర్తన తీసుకురావాలంటే పాఠ్యాంశాలలో కూడా మహిళల మీద జరిగే దాడులు సరైనవి కావు, హేయమైన చర్య అనే భావనను చిన్నతనం నుంచే పెంపొందించాల్సిన అవసరమున్నదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

12.40 మ. ఇవాళ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆరోజునమహిళలకు పనిగంటలకు తగ్గించాలని ఏ విధంగా పోరాటం చేశారో, ఈరోజున మగవాళ్లతోపాటు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉదయాన్నే పనికివెళ్లుతూ, పని నుంచి సాయంకాలం ఇంటికి వచ్చిన తరువాత గంటల తరబడి మంచి నీటికోసం ముఖ్యంగా మా గిరిజన గూడెంలలో అయితే, వాగుల వద్ద, చెలిమల వద్ద వుంటూ, ప్రొద్దున, రాత్రంతా కాపలాకాయాల్సినటువంటి దుస్థితి ఈనాడు నెలకొంది. దేశంలో ఈరోజును మహిళలందరం కూడా ఒక శుభదినంగా భావిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం నిధులను ఏ విధంగా మంజూరు చేసిందో, అంటే స్లాట్ పద్ధతిన కానివ్వండి లేదా ఇతరత్రా కానివ్వండి, అవన్నీ కూడా గ్రామీణ స్థాయికి వచ్చే సరికి అవి ఇంప్లిమెంటేషన్‌లోకి రాలేదు కాబట్టి వెంటనే, మంచినీటి కోసం పెద్ద యెత్తున, పప్రథమ ప్రాథమిక అవసరంగా, ప్రభుత్వం గుర్తించాల్సినటువంటి అవసరం వుంది.

సార్, ఇవాళ ప్రభుత్వాలు ప్రజలకు సౌకర్యాలు కల్పించకున్నా పర్వాలేదు కానీ, కనీసావసరాలు తీర్చడంలో ప్రభుత్వాలు మరియు ప్రజాప్రతినిధులమైన మనం ఎప్పుడూ వెనకడుగువేయకూడదనేదే నా యొక్క వ్యక్తిగత విన్నపం.

ఇవాళ మహిళల కన్నీటి గాథలను వార్తా పత్రికల్లో రోజూ మనం చూస్తూనే వున్నాం. కొన్ని ప్రాంతాల్లో, ఆడపిల్లలకు వయస్సు పైబడుతున్నాగానీ, పెళ్లి సంబంధాలు కుదరలేనటువంటి పరిస్థితి. అలాగే మా గిరిజన గూడెంలలో ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి సమస్య వుంది. ఈరోజున ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలోని మిగితా నియోజకవర్గాల మాదిరిగానే మా గిరిజన నియోజకవర్గాలకు కూడా నిధులను విడుదల చేస్తోంది. గిరిజన ప్రాంతాల్లో ముష్టె ఇళ్లు ఒకచోట వుంటాయి, మరో ఇరవై ఇళ్లు ఇంకోచోట వుంటాయి. మిగిలిన ప్లైన్ ఏరియాల్లో ఒకొచోట మరో వెయ్యి మంది జనాభా వుంటారు. అక్కడ మంచినీటి కోసం ఒక బోర్ వేసినా సరిపోతుంది కానీ, గిరిజన ప్రాంతాల్లో అదే ఖర్చుతో పది బోర్లు వేసినా అన్ని గూడెంలకు నీళ్లు ఇవ్వలేనటువంటి పరిస్థితి. కాబట్టి గిరిజన ప్రాంతాల్లో మంచినీటి కొరతను అధిగమించేందుకు అధికమొత్తంలో నిధులను కేటాయించాల్సిన అవసరాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వా

నికి మీద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా బోర్‌వెల్స్‌కు వచ్చే చిన్న, చిన్న మైనర్ రిపేర్స్ వల్ల కూడా బోర్లు పనిచేయక మంచినీటి కొరతతో గిరిజన ప్రాంత ప్రజలు అల్లాడుతున్నారు కాబట్టి ఈ సందర్భంగా నేను సభ దృష్టికి, మీద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. సమయం వచ్చినప్పుడే బోర్లను రిపేర్ చేయడమే గాకుండా, రాబోయే కాలం ఇంకా తీవ్రంగా కరువుతో కూడా ప్రజలు అల్లాడుతున్నటువంటి పరిస్థితి రాష్ట్రంలో దాపురించింది. ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతాల్లో అయితే ఇప్పటికే భూగర్భజలాలు అడుగంటిపోయాయి. కనీసం కన్నీళ్లైనా వస్తున్నాయి గానీ, బోర్లల్లో గానీ, వాగుల్లో గానీ, అలాగే చివరకు చెలిమల్లో కూడా నీళ్లు రానటువంటి పరిస్థితి వుంది. వెంటనే మంచినీటికై ప్రభుత్వం నిధులను పెంచాలని, ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఈ నిధులను మిగితా ప్రాంతాల్లో కంటే ఎక్కువగా కేటాయించి ప్రజలకు రక్షిత మంచినీటిని అందించాలని కోరుకుంటున్నాను, అదేవిధంగా నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి, తలాపున గోదావరి నది వున్నా కూడా త్రాగడానికి మంచినీళ్లు లేక ప్రజలు తల్లడిల్లుతున్నటువంటి పరిస్థితి నా నియోజకవర్గానిది అధ్యక్షా. దేవాదుల ప్రాజెక్టు దగ్గర్లో వున్నా కూడా త్రాగునీటి కొరకు దేవులాడుకోవాల్సిన (వెతుకులాడుకోవాల్సినటువంటి) పరిస్థితి వస్తోంది. అంతేగాకుండా రేపు కాంతనపల్లి ప్రాజెక్టు పూర్తి అయినా, మా కష్టాలు తీరే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి వెంటనే సమీకృతంగా వున్నటువంటి మంచినీటి పథకాన్ని గోదావరి ఒడ్డున వున్నటువంటి ఏటూరు-నాగారం వద్ద ఏర్పాటు చేసి, మూడు మండలాలకు రక్షిత మంచినీటిని ప్రజలకు అందించాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకందరికి నాయొక్క ప్రత్యేక మహిళా దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తూ, శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి బంగారు ఉషారాణి(పాలకొల్లు): అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ శత సంవత్సరం మహిళా దినోత్సవ వేడుక సందర్భంగా ఈరోజు శాసనసభలో మహిళలందరికి కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చిన స్పీకర్‌గారికి, అలాగే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, డా.కె.రోశయ్య గారికి, నాతోటి గౌరవ శాసనసభ్యులందరికి కూడా నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు. మన వేద పురాణ కాలం నుంచి కూడా మహిళలకంటూ ఒక ప్రత్యేకమైన స్థానం వుంది. మనం ముందుగా ఏ పని ప్రారంభించినా కూడా "మాతృదేవోభవ" అని చెప్పి ముందుగా తల్లియొక్క ఆశీర్వాదం తీసుకుని ఏ పనైనా కూడా చేయడమనేది మన సత్ సాంప్రదాయం.

ఇటువంటి ఈరోజున అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం రోజున మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు మూడవ వంతు ఇవ్వడమనేది, ఇస్తున్నారు, చాలా సంతోషమండి. అట్లాగే, 1908, 1909 మరియు 1910వ సంవత్సరాల్లో మహిళల్ని శ్రామిక మహిళలు, సోషలిస్ట్ భావాలు కల్గిన మహిళలు, శ్రామిక కార్మికులు బూర్జువా పెత్తనాలతో, పురుషాధిక్యత సమాజంలో వస్త్ర పరిశ్రమల్లో, గృహ సంబంధాలకు సంబంధించిన పరిశ్రమల్లో కూడా రాత్రి, పగలు అనుకోకుండా వాళ్లతో వెట్టిచాకిరి చేయించుకుంటుంటే మహిళలంతా కూడా చాలా అసహనంతో బాధ పడి అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల్లో సోషలిస్ట్ మహిళ యొక్క ఆధ్వర్యంలో మొదటి సారి జరుపుకోవడం జరిగింది.

అలాగే, 1990వ సంవత్సరంలో న్యూయార్క్‌లో 2,000 మందితో ద్వితీయ అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం జరుపుకున్నారు. 2010వ సంవత్సరంలో జర్మనీలోని" కొపెన్‌హగన్" అనే చోట ఇరవై లక్షల మంది సోషలిస్ట్ మహిళలు, మహిళా శ్రామికులందరు కూడా, మహిళలకు కావల్సిన ఓటు హక్కుకోసం గానీ, లేకపోతే వారికి పనిదినాలు తగ్గించి వేతనాలు పెంచాలని గానీ, ప్రసూతి శెలవులు కావాలని ఈరకమైన ఉద్యమాలు చేస్తూ, అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవంగా జరుపుకుంటే, మన ఐక్యరాజ్యసమితి నుంచి "మార్చి 8వ తేదిని" ప్రతి సంవత్సరం కూడా అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవంగా ప్రకటించడం జరిగింది.

అట్లాగే, ఎంతో మంది వీరనారీమణులను కన్న దేశం మన దేశం. మన ఝాన్సీ లక్ష్మీ బాయ్‌గారు బ్రిటిష్‌వారిని గడగడలాడించి సమరం సాగించారు. అట్లాగే మన మొదటి భారత ప్రధాని, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు కూడా మహిళలకోసం చాలా కో ఆపరేషన్‌గా వుండి, మహిళలకు మంచి జరగాలని, అట్టడుగు వర్గాల మహిళాభివృద్ధికొరకు మంచి ఆలోచనచేయాలనే ఉద్దేశంతో,"గరీభీ హఠావో" అనే నినాదంతో, దేశంలో పేదరికాన్ని పారద్రోలాలనే ఉద్దేశంతో దేశంలో బ్యాంకుల్ని జాతీయం చేసి, ప్రతి పేదవానికి కూడా బ్యాంకుల ద్వారా తక్కువ వడ్డీ రేట్లకే రుణాలు మంజూరు చేయడంవంటి కార్యక్రమాల్ని చేశారు.

అట్లాగే, ఎంతో మంది గొప్ప మహిళలు, సరోజినీనాయుడు, దుర్గాభాయ్‌దేశ్‌ముఖ్ లాంటి వాళ్లు దేశ స్వాతంత్ర్యసమరంలో కూడా పాల్గొనడం జరిగింది. అట్లాగే మన దేశంలో బచేంద్రపాల్ అనే మహిళ ఎవరెస్ట్ శిఖరాన్ని కూడా అధిరోహించారు. అలాగే సునితావిలియమ్స్ అనే మహిళ స్పేస్‌కు వెళ్లి రావడం జరిగింది. ఎలీజబెత్ రాణి రవి అస్తమించని

సామ్రాజ్యానికి ఒక మహారాణికి వెలుగొందారు. మార్గరెట్‌థాచర్ ఉక్కుమనిషిగా పేరొంది, ప్రపంచంలోనే ఒక గొప్ప స్థానాన్ని పొందగలిగారు. అలాగే, శ్రీలంక ప్రధానిగా ఒక మహిళ అయినటువంటి, సిరిమావో బండారునాయకె, ఈ నలుగురు కూడా ప్రపంచంలో ఒక పేరు సృష్టించేవిధంగా పేరు పొందారు.

అలాగే, ఈ పురుషాధిక్య సమాజంలో మహిళలను చైతన్యవంతం చేయాలని, మహిళలు ఎట్లైతే కుటుంబ బాధ్యతలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించగల్గుతున్నారో, ఆ రకంగానే రాజకీయంగా కూడా రాణించగల్గుతారనే ఉద్దేశంతో, మన భారత దేశపు మాజీ ప్రధాని అయినటువంటి స్వర్గీయ, రాజీవ్‌గాంధీ గారు రాజ్యాంగాంలోని 73వ, మరియు 74వ సవరణల ద్వారా 33.33 శాతం చట్టసభల్లో రిజర్వేషన్‌ను కల్పిస్తే, ఈరోజుల్లో నగర మేయర్లుగా, మునిసిపల్ ఛైర్మన్లుగా, జెడ్.పి.టి.సి.లు, ఎం.పి.టి.సి.లుగా, సర్పంచ్‌లుగా, మునిసిపల్‌కౌన్సిలర్‌లుగా ఎంతో మంది మహిళలు రాజకీయాల్లో రాణించడం జరుగుతోంది. ఈరోజు కనుక ఈ మహిళా బిల్లు పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టడం వలన మన దేశంలోని పదహారు లక్షల మంది మహిళలు రాజకీయాల్లో రాణిస్తారని పెద్దలు చెబుతున్నారు. అలాగే ఈనాడు పార్లమెంటులో లోక్‌సభస్పీకర్‌గా, మన రాష్ట్రపతిగా అలాగే ఇంకో ఎంతో మంది మహిళలు ఉన్నత స్థానాల్లో వున్నారనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. అలాగే ఎంతోమంది మహిళలు కూడా రాష్ట్రాల్లో ముఖ్యమంత్రులుగా పనిచేశారు. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి, మన హౌస్ ఆఫ్ ది లీడర్‌గా కూడా డా.జె.గీతారెడ్డిగారు, రాష్ట్రహోం శాఖ మంత్రిగా శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారున్నారు. వారు ఇప్పటి వరకు మహిళలకు సంబంధించిన మహిళా శాసనాల్లో, ఎవరు కూడా చేయనటువంటి మంచి శాసనాలను కూడా ప్రవేశపెట్టారు. ఇట్లాగే, మన ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటి అధ్యక్షురాలైనటువంటి శ్రీమతి సోనియాగాంధీ గారు, ప్రధానమంత్రి డా.మన్మోహన్‌సింగ్ గారి సారథ్యంలో ఈరోజున పార్లమెంట్‌లో మహిళలకు సంబంధించిన బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం, కేవలం బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలనే ఉద్దేశంతో ఈరోజు వరకు ఆ బిల్లును ప్రవేశపెట్టకపోవడం జరిగింది. కాని, ఈరోజున ఆ బిల్లు తప్పనిసరిగా మహిళలకు వందో సంవత్సరపు కానుకగా పార్లమెంటుచే ఆమోదింపబడుతోందని మనమంతా అనుకుంటున్నాం. ఈ సందర్భంగా నేను మీద్వారా సభాముఖంగా, అన్ని రాజకీయపార్టీలకు చెందిన ప్రజాప్రతినిధులందరికి కూడా ఈ బిల్లు ఆమోదంపొందేందుకు సహకరించాలని మనవి చేస్తూ, మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12:50 మ. శ్రీమతి బి. శోభా నాగిరెడ్డి (ఆళ్లగడ్డ): అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సం సందర్భంగా ఈ శాసనసభద్వారా రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి మహిళలకు, దేశములో ఉన్నటువంటి మహిళలందరికీ శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ రోజు మనకు కొత్తగా వచ్చినటువంటి వికృత నామ సంవత్సరం ఈ దేశంలో ఉన్న మహిళలందరూ కూడా సువర్ణాక్షరాలతో గుర్తించదగిన సంవత్సరం. మహిళలు ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి ఎదురు చూస్తున్నారు. చట్ట సభలలో మహిళలకు రిజర్వేషన్‌లు కావాలన్న ఎన్నో సంవత్సరాల పోరాటం ఈ రోజు ఫలించబోతున్నది. దానికి ఏ పార్టీ అయినా కానివ్వండీ ఈ సందర్భంగా సోనియా గాంధీ గారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. కేవలం ఇది పార్లమెంట్‌లో బిల్లు పెట్టడడం వరకు కాకుండా, ఈ బిల్లు ఆమోదించే బాధ్యత కూడా తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. గతంలో కూడా క్యాబినేట్‌లో మూడుసార్లు బిల్లు పెట్టారు. పార్లమెంట్ వరకు వచ్చి, మరల వెనుకకుపోయింది. ఆ విధంగా కాకుండా ఈ బిల్లు పార్లమెంట్‌లో, రాజ్యసభలో అమలు అయ్యే విధంగా చర్యలు తీసుకోవల్సిన బాధ్యత కూడా సోనియా గాంధీ గారికి ఉందని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. అదేకాకుండా ఈ రోజు చిత్తశుద్ధి ఉంటే ఈ బిల్లు తప్పకుండా అమలు అవుతుంది. గతములో మనం చూశాం, అణు ఒప్పందం బిల్లును పాసు చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం పడిపోతుందనే పరిస్థితులలో కూడా అణు ఒప్పందం బిల్లు పార్లమెంట్‌లో పాసు అయిపోయింది. శాసన మండలి బిల్లును అందరూ వ్యతిరేకించినా కూడా పార్లమెంట్‌లో శాసన మండలి బిల్లును ఆమోదం పొందించుకోగలిగారు. కాని, కేవలం మహిళా బిల్లు వచ్చేసరికి రకరకాల కారణాలు చెప్పి ప్రతిసంవత్సరం కూడా బిల్లును ఏదో విధంగా వెనుకకు పంపిస్తున్నారు. ఈ రోజు ఏదైనా ఒక కులానికి కాని, ఒక మతానికి సంబంధించిన ఒక ఇస్యూ చట్ట సభలలో వచ్చిందంటే అన్ని పార్టీలు ఐక్యమతంగా ఉండి వాటి మీద ఏకాభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే దాంట్లో మేము వెనుకకు పోతే మా ఓట్లు పోతాయనే భయంతో రాజకీయ పార్టీలన్ని ముందుకు వస్తున్నాయి. కాని, మహిళా బిల్లుకు వచ్చేసరికి సీట్లు పోతాయి అనే భయంతో రకరకాల కారణాలు సాకుగా కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు చూపిస్తున్నాయి. నేను అన్ని రాజకీయ పార్టీలను కోరుతున్నాను ముందు అందరూ ఈ బిల్లు ఆమోదింప చేయండి. బిల్లు ఆమోదం అయిన తర్వాత ఈ

రోజు అన్ని కులాలలో ముస్లిం సోదరిమణులలో కానివ్వండీ, బీసీ లలో కానివ్వండీ అందరికి కూడా సమానమైనటువంటి ప్రాధాన్యత ఇవ్వవల్సిన అవసరం ఉంది. దానిని ఎవరము కూడా వ్యతిరేకించడం లేదు. కాని, ముందు బిల్లు పాసు అయిన తర్వాత మనం పార్టీల పరంగా చర్చించుకుంటే బాగుంటుంది. తప్పు, బిల్లు ఆమోదం పొందే దిశలోనే వీటన్నింటిని ఆటంకంగా చూపించవద్దని అన్ని రాజకీయ పార్టీలను మనస్ఫూర్తిగా నేను కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా మహిళలకు అవకాశం ఇస్తే ఎవరికంటే తీసిపోరని ఈ రోజు కాటి కాపరులనుంచి విమానాలు నడిపే వాళ్ల వరకే కాదు అధ్యక్షా, చట్ట సభలలో కూడా ఎంతో సమర్థవంతంగా నిరూపించుకుంటున్నారు. ఎన్నో కంపెనీలకు ఈ రోజు సి.ఈ.ఓ.,లుగా ఉన్నారు. ఈ రోజు చదువులు వున్నాయి, ధైర్యంగా మహిళలు ముందుకు వస్తున్నారని అంటున్నారు. గతంలో స్వాతంత్ర్యం రాకమునుపు కూడా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ఎంతో మంది పాల్గొన్నారు. తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో కూడా మహిళలు ఉన్నటువంటి చరిత్ర కూడా మనకు తెలుసు. కాబట్టి అటువంటి మహిళలకు అవకాశం ఇస్తే అందరి కంటే బాగా నిరూపించుకోగలరని ఎన్నో సందర్భలలో బుజువయింది. అదేవిధంగా ఈ బిల్లును అందరూ కూడా ఆమోదించే దానికి ప్రయత్నం చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఈ బిల్లు పాసు కాకుంటే ఎప్పటికి పాసు కాదు. ఎందుకంటే ఈ రోజు యూపీఏ ఛైర్‌పర్సన్‌గా సోనియా గాంధీ గారు ఉన్నారు. స్పీకర్‌గా ఈ దేశానికి మహిళ ఉన్నారు. కాబట్టి ఈ టైమ్‌లో బిల్లు పాసు కాకపోతే భవిష్యత్తులో ఎప్పుడు వచ్చే అవకాశమే లేదు. కాబట్టి, దయచేసి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఈ బిల్లు అమలు అయ్యే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

SMT.JAYASUDHA KAPOOR (SECUNDERABAD): I wish everybody in the House a very happy International Womens' Day. Speaker Sir, thank you for giving me this opportunity to speak on the occasion of the International Womens' Day. It is all the more significant since the Women's Reservation Bill brought to the Rajya Sabha today. The Congress President Smt. Sonia Gandhi said that she attached the highest importance to the Bill, which seeks to reserve 33% seats for women in the Parliament and in the State Assembly. For India the International Womens' Day of 8th March 2010 will be historic, if the bill becomes law. It will set into motion as one of the largest exercises in Women Empowerment anywhere

in the world. But, how important is International Womens' Day for a ordinary women? There are still as many cases of rape as before, domestic violence still goes largely unreported. Women continued to be tortured, burnt, or murdered for dowry. Women alone cannot reasonable travel around most at nights. It remains hard to find accommodation, if you are a single women or single mother. All these issues addressed above and more are covered by the laws of a country, but the key is implementation. So let us pledge to implement Womens' empowerment. We should educate the girl child to know her rights and exercise them and so should be the boys on the rights of women and how to treat a girl. Only this will bring about the much needed change in the thoughts for a nation that has so deeply entrenched in submissive and lesser notion of women and red out the deeply rooted gender in equality from the minds of the people.

I would also like to say that we need to give women social support something critically important if they have to stand up for their rights and their own choices. Only one man understood this, that is our beloved leader and great visionary, the late Chief Minister of Andhra Pradesh Dr. Y.S. Rajasekhar Reddy. His schemes for empowerment of women like Pavula vaddi, the Scheme became a boon for women and self help groups. Abhayahastam and Fee Reimbursement Schemes help parents dreams come true by arising the economic disparity between poor and rich in the educational system. The Andhra Pradesh is the first and only State in India having a women as Home Minister, the Hon'ble Smt. Sabita Indira Reddy garu and the legacy of women empowerment continues with our Hon'ble Chief Minister Sri Rosaiah garu by making Hon'ble Minister Dr. Geetha Reddy garu as Leader of the House of Andhra Pradesh Assembly. This shows that we are on the right path towards empowerment of women towards a brighter future . Finally, instead of this one day, if women are treated with more respect throughout their life time, the world would be a better place for all of us regard less of gender.

శ్రీమతి మేకతోటి సుచరిత (ప్రత్తిపాడు): అధ్యక్షా, ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు ముందుగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా ఈ రోజు మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా తోటి మహిళా శాసన సభ్యులకు, భారత దేశములో ఉన్నటువంటి

తోటి మహిళా సోదరిమణులందరికీ కూడా అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. మహిళలు సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా స్వశక్తితో, స్వతంత్రంగా వ్యవహరించగలిగినప్పుడే మహిళల యొక్క సాధికారికత సాధ్యం అవుతుంది. అదేవిధంగా భారత ప్రభుత్వం మహిళలు ఆర్థికంగా సాధికారకత సాధించడం కోసం స్వశక్తి, స్వయం సిద్ధ, స్త్రీ శక్తి, బాలిక సంవృద్ధి యోజన వంటి రెండు వేల ప్రాజెక్టులను ప్రవేశపెట్టి మహిళల యొక్క స్థితిగతులను మార్చడానికి చాలా కృషి చేస్తోంది. అదేవిధంగా దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ప్రతి మహిళను లక్షాధికారిని చేసే కార్యక్రమములో భాగంగా ఇందిరాక్రాంతి పథం ద్వారా పావలా వడ్డీ రుణాలు అందజేసి వారి జీవన ప్రమాణాలను పెంపొందించడానికి ప్రతి మహిళను లక్షాధికారిగా చేసే దిశగా ప్రభుత్వం పని చేస్తుందని సగర్వంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా 2001 02

శ్రీమతి సుమన్ రాథోడ్ (Smt.Suman Rathod): డిప్టీ స్పీకర్ صاحب! آج خواتین کے بین الاقوامی دن کے موقع پر میں ہماری تلگودیشم پارٹی کی جانب سے ہر خاتون کو مبارکبادی دیتے ہوئے یہ کہنا چاہتی ہوں کہ خواتین کو پارلیمنٹ اور ریاستی اسمبلیوں میں آج جو تحفظات دئے جارہے ہیں، یہ بہت خوشی کی بات ہے۔ لیکن یہ تحفظات اس سے پہلی این۔ٹی۔ راماراؤ صاحب کے زمانے میں سب سے پہلے ایس سی، ایس ٹی کی خواتین کو آگے لانے اور ان کو Local Body Elections میں فوقیت تحفظات دینے کے لئے گئے گئے تھے۔ اسی طرح ہماری پارٹی کے صدر، جناب چندرابابو نائیڈو صاحب نے ڈوا کرا گروپ قائم کرکے ہماری خواتین کو اچھا response دیا تھا۔ اسی طرح خواتین کے تمام مسائل کا حل نکالنے کے لئے جب ان کو آگے لایا گیا تو اس وقت اپوزیشن پارٹیوں نے ایک issue اٹھایا تھا کہ جناب چندرابابو نائیڈو خواتین کو دھوکہ دے کر ان کو کھانا پکانے پر مجبور کردیں گے۔ لیکن ہماری تلگودیشم پارٹی ہر وقت خواتین کے ساتھ ہے، اور خواتین کے تمام مسائل کا حل نکالنے کے لئے سب سے پہلے ہماری ہی پارٹی آگے آتی ہے۔ اس سے پہلے جب خواتین کا یہ بل لایا گیا تھا، اسی وقت سے تلگودیشم پارٹی اس بل کی تائید کرتی آرہی ہے، اور آئندہ بھی اس کی تائید کرتی رہے گی۔ لیکن اس وقت بھی یہ جو بل لایا گیا ہے، اس پر جلد سے جلد عمل آوری ہو، ہم ہماری پارٹی کی جانب سے، آپ سب سے اور مرکزی حکومت سے اس بات کی توقع کرتے ہیں۔ صاحب! آج ہر گاؤں میں پانی کا مسئلہ بہت زیادہ بڑھ رہا ہے، میں نے دیکھا ہے کہ ہر گاؤں میں جہاں تلگودیشم دور حکومت میں پانی کے ٹینک تعمیر کئے گئے تھے، وہاں ابھی تک پانی کا کنکشن نہیں دیا گیا۔ اس لئے میں آپ کے ذریعہ ہماری حکومت سے یہ کہنا چاہتی ہوں کہ وہ جلد سے جلد ہر گاؤں میں پینے کے پانی کا مسئلہ حل کرے۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت سے کہنا چاہتی ہوں کہ پانی کا یہ مسئلہ بہت پریشانی کا مسئلہ ہے، اور اب موسم گرما کی آمد ہے، اس لئے بورویل کے ذریعہ یا پھر پانی کے ان ٹینکوں کو کنکشن دے کر پانی کی سربراہی کا انتظام کیا جائے۔

వ సంవత్సరములో రూ.197.79 కోట్లు ప్రపంచ బ్యాంకు రుణాలుగా అందజేసింది. అది గణనీయంగా పెరిగి 2008 09 వ సంవత్సరము నాటికి రూ.6,649 కోట్లు ఇవ్వడం ద్వారా డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారి కల సాకారం అయ్యే రోజులు చాలా దగ్గరలోనే ఉన్నాయని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా అపార అనుభవం కలిగినటువంటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి పెద్దలు రోశయ్య గారు 2010 11 వ సంవత్సరము బడ్జెటులో స్వయం సహాయక బృందాల కోసం వడ్డీ సబ్సిడీ నిమిత్తం రూ. 200 కోట్లు కేటాయించినందుకు వారికి మహిళల తరుపున ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా నిజమైన సాధికారకత ఎప్పుడు సాధ్యమవుతుందంటే మహిళలు దేశ విధాన నిర్ణయాలలో క్రియాశీలక పాత్ర పోషించే స్థితికి చేరుకున్నప్పుడు నిజమైన సాధికారకత సాధించినట్లు అవుతుంది. స్వర్గీయ మాజీ ప్రధాన మంత్రి రాజీవ్ గాంధీ గారు 73,74వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా స్థానిక సంస్థలలో మహిళలకు 33 శాతం రిజర్వేషన్‌లను కల్పించడం జరిగింది.

1.00 మ. అదే విధంగా శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారి నేతృత్వంలో యుపిఎ ప్రభుత్వం 100వ అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవంలో మహిళలకు చట్ట సభలలో 33 శాతం రిజర్వేషను కల్పించే చారిత్రాత్మకమైన మహిళా రిజర్వేషను బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టడం భారతదేశంలో మహిళాలోకమంతా గర్వించదగ్గవిషయమని తెలియజేస్తున్నాను. 2010వ సంవత్సరం Equal rights, equal opportunities progress for all అనే థీమ్‌తో పని చేస్తున్న ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ మహిళా బిల్లు వన్నె తెస్తుందనడంలో ఎటువంటి అతిశయోక్తి లేదు. అదే విధంగా స్వామీ వివేకానంద చెప్పినట్లుగా " That country and that nation which doesn't respect women will never become great now and or in the future."అని తెలియజేసుకుంటూ ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను

అధ్యక్షా:

శ్రీమతి పి. రాజేశ్వరీ దేవి (గన్నవరం): అధ్యక్షా, ఈ రోజు చాలా సుదినం. అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం రోజున మహిళలందరికీ మీరు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు రాష్ట్రంలోను, యావత్తు భారత దేశంలోనూ మహిళలందరూ ఈ మహిళా బిల్లు కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. మన ప్రియతమ నాయకురాలు సోనియా గాంధీ గారు మహిళలకు చట్ట సభలలో రిజర్వేషను ద్వారా భద్రత కల్పించాలనే ఒక మంచి ఆలోచనతో రాజ్యసభలో ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నందుకు

మహిళలందరి తరపున నేను ప్రియతమ నాయకురాలు సోనియా గాంధీ గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజున స్థానిక సంస్థలలో అనేకమంది మహిళలు పదవులు అలంకరిస్తున్నారంటే దానికి కారణం రాజీవ్ గాంధీ గారు కల్పించిన అవకాశమే. అదే విధంగా ఈ రోజు చట్ట సభలలో మహిళలకు అవకాశం కల్పిస్తున్నారంటే అది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషే. అన్ని పార్టీల వారు కూడా ఈ బిల్లును ఆమోదించేలా చేస్తారని మహిళా లోకం ఎదురు చూస్తోంది. తప్పనిసరిగా జరుగుతుందన్న నమ్మకం కూడా నాకు కలుగుతోంది.

అదే విధంగా స్వర్గీయ రాజశేఖర రెడ్డి గారు ప్రవేశ పెట్టిన 'అభయ హస్తం' ద్వారా గ్రామాలలో గాని, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పావలా వడ్డీకి రుణాలు తీసుకుని అనేకమంది మహిళలు లక్షాధికారులు అవుతున్నారు అధ్యక్షా. అలాగే అభయహస్తంలో వృద్ధులైన మహిళలు నెలకు రూ.500 చొప్పున పెన్షన్లు తీసుకుంటున్నారు. అదే విధంగా అర్హులైన మహిళలకు రేషన్ కార్డులు ఇచ్చారు. కాని వాటిల్లో కొందరు వయసు తక్కువ వేయించుకోవడం వల్ల వారు ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రి గారు మహిళల పట్ల పెద్ద మనసు చేసుకుని రేషను కార్డులలో వయసును సవరించేలా చర్యలు తీసుకుంటే అర్హులైన మహిళలు పెన్షను తీసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా చేయాలని కోరుకుంటూ నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవ సందర్భంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పి.ఎం. కమలమ్మ (బద్వేలు): ధన్యవాదాలు. ఈ రోజు మార్చి 8వ తేదీన అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవ శతాబ్ది ఉత్సవం సందర్భంగా దేశ వ్యాప్తంగా వున్న మహిళ లందరికీ నా హృదయపూర్వక శుభాభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా. ఆకాశంలో స్త్రీ సగం అనే నానుడి వుంది. ఆ నానుడి ప్రకారం జనాభా మొత్తంలో 50 శాతం మహిళల కోసం చట్ట సభలలో 33 శాతం రిజర్వేషనును కల్పించడం ద్వారా మహిళలు అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి సమాజం అభివృద్ధి చెందడం కోసం బిల్లును పార్లమెంటులో పెట్టడానికి కృషి చేసిన యుపిఎ ఛైర్‌పర్సన్ శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారికి ప్రప్రథమంగా నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా. అలాగే ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ గారికి, యుపిఎ ప్రభుత్వానికి, బలపరుస్తున్న ప్రతిపక్షాలకు నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా. దాదాపు 14 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ పోరాటం తర్వాత ఎన్నో అడ్డంకులను అధిగమించి, ఈ మహిళా సాధికారత బిల్లును 96వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా పార్ల

మెంటులో ఆమోదం పొందుతున్న విషయం చరిత్రలో మరచిపోలేని ఒక ప్రధాన ఘట్టం. ఇది దేశ మహిళా లోకం ఎంతో ఆనందించదగ్గ విషయంగా దీనిని అభివర్ణించవచ్చు. కేంద్ర రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలకు మహిళల పట్ల గల కమిట్‌మెంటును మరోసారి రుజువు పరుస్తూ వున్నందుకు ఈ సందర్భంగా నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా. ఈ సందర్భంలో మన దివంగత ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారిని తప్పకుండా స్మరించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. వారు మహిళా సాధికారత కోసం కృషి చేసి, దేశంలోనే మొదటిసారిగా మహిళలకు పావలా వడ్డీ పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టి రాష్ట్రంలోని ప్రతి మహిళా లక్షాధికారిణి కావాలనే దృఢ సంకల్పంతో ఈ పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టడమే కాకుండా, వృద్ధాప్యంలో ఆసరాగా వుండటానికి అభయ హస్తం పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈ పథకాన్ని గౌరవనీయులైన మన ముఖ్యమంత్రి రోశయ్య గారు చిత్తశుద్ధితో ముందుకు తీసుకువెడుతున్నారు. అంతేకాకుండా, వారి చొరవతో మహిళా సంఘాలకు వ్యవసాయ భూములను లీజుకు ఇచ్చేందుకు ముసాయిదా బిల్లు కూడా మంత్రి వర్గంలో ఆమోదం పొందింది.

1.10 మ. ఈ సందర్భంగా వారికి కూడా నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. బలహీనవర్గాల వారికి సమానహక్కులు, అవకాశాలు కల్పించడం రాజ్యాంగలక్ష్యంగా డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ గారి సారధ్యంలో రాజ్యాంగ కమిటి స్పష్టం చేసినప్పటికీ, అవి ఎలా ఉంటాయో ఈ స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 63 సంవత్సరాలలో అనేకమంది మహిళలకు తెలియని పరిస్థితుల్లో ఈ బిల్‌ని ప్రవేశపెట్టడం, చట్ట సభల్లో సమాన అవకాశం కల్గిస్తున్నందుకు చాలా ఆనందంగా ఉంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ చాలా బలహీనంగా ఉన్న పరిస్థితుల్లో ఒక మహిళగా శ్రీమతి సోనియా గాంధీ పార్టీ పగ్గాలు చేపట్టిన తరువాత, పార్టీ ఏ విధంగా దినదినాభివృద్ధి చెందిందో మనందరికి తెలుసు. ఈ రోజు యు.పి.ఏ. ఛైర్‌పర్సన్‌గా సోనియాగాంధీ గారు బాధ్యతలను నిర్వహిస్తూ, దేశాన్ని పురోభివృద్ధి దిశలో తీసుకువెళుతున్నారో మనందరం గమనించవచ్చు. మన జన హృదయ నేతగా అందరి హృదయాల్లో నిలిచిపోయిన దివంగత నేత డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు మహిళల హృదయాల్లో నిలిచిపోవడానికి ప్రధానమైన కారణం, తన తల్లి అయిన దివంగత నేత శ్రీ మతి జయమ్మగారి పెంపకం మరియు వారి సతీమణి శ్రీమతి విజయలక్ష్మి గారి సహచర్యమే కారణమని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. భారతదేశ మొట్ట మొదటి పౌరురాలిగా, ప్రతిభా పాటిల్, యు.పి.ఏ. ఛైర్ పర్సన్‌గా శ్రీమతి సోనియా

గాంధీ గారు, లోక్‌సభ స్పీకర్‌గా శ్రీమతి మీరా కుమార్ గారు, ఇక రాష్ట్రానికి వస్తే, అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైన కాంగ్రెస్ పార్టీ ద్వారా ఫ్లోర్ లీడర్‌గా శ్రీమతి గీతారెడ్డి గారు, హోం శాఖ మంత్రిగా శ్రీమతి సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారు, మంత్రులు శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారి గారు, శ్రీమతి సునితా లక్ష్మారెడ్డి గారు, శ్రీమతి డి.కె. అరుణ గారు, ఆయా శాఖల మంత్రులుగా సమర్ధవంతంగా నిర్వహిస్తున్న విషయం మనందరకు తెలిసిందే. చివరగా 'జ్ఞాన వంతురాలు తన ఇల్లుని కట్టును' అన్న నానుడిగా స్త్రీలు ఎంతో జ్ఞానం కలిగి సహనంతో తన విద్యుక్త ధర్మాన్ని నిర్వర్తించగలరని, ఈ బిల్లు ద్వారా ఎంతో మంది మట్టిలో మాణిక్యంగా ఉన్న మహిళలు ముందుకు వచ్చి తమ శక్తి సామర్థ్యాలు నిరూపించుకోవడమే కాక, రాష్ట్ర దేశ పురోభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడగలరని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మహిళా బిల్‌ని ప్రవేశపెట్టినందుకు గాను యు.పి.ఏ. ఛైర్మన్, శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గార్ని, ప్రధాని మన్‌మోహన్ సింగ్ గార్ని, బలపరుస్తున్న ఇతర పక్షాలకు, అందరికి నా హృదయపూర్వక నమస్సుమాంజలులు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కుంజా సత్యవతి(భద్రాచలం): అధ్యక్షా, వంద సంవత్సరాల ప్రపంచ మాహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా నా తోటి మహిళలందరికీ కుడా నా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలను తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ రోజు మహిళా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని శాసనసభలో మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించిన మన లీడర్ ఆఫ్ ది హౌజ్ డా. జె. గీతారెడ్డి గార్కి, ఛీఫ్ విప్ గార్కి, విప్ గార్కి, ఆమెదించిన స్పీకర్ గార్కి నా ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. వంద సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకొని సంబరాలు చేసుకొంటున్న శుభ సందర్భంలో పార్లమెంట్‌లో 33% రిజర్వేషన్ మహిళలకు ఇచ్చే బిల్‌ని ప్రవేశపెట్టిన యు.పి.ఏ. ఛైర్‌పర్సన్, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి సోనియాగాంధీ గార్కి, ప్రధాన మంత్రి శ్రీ మన్‌మోహన్ సింగ్ గార్కి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని కేంద్ర క్యాబినెట్‌లో చర్చించి, పార్లమెంట్‌లో బిల్ పెట్టే విషయమై మన రాష్ట్ర శాసనసభలో రిజొల్యూషన్‌ని ప్రవేశపెట్టిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ రోశయ్య గారు చూపిన చొరవకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మహిళల పట్ల ఎంతో అభిమానం చూపుతూ, తన అక్కలు, చెల్లెళ్ల కోసం అహర్నిశలు తపిస్తూ, వారికి సముచిత స్థానం ఇవ్వాలని, వారికి సాధికారికత ఇవ్వాలని, ఆర్థిక సాధికారత ఇవ్వాలని కోరుతూ, దైవం దగ్గర ఉన్నత స్థానాన్ని చేరిన మన దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఈ రోజు తన చిరునవ్వులతో మా అందర్నీ ఆశీర్వదిస్తున్నారు. వీరందరికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మహిళల కోసం ఏది చేసినా అది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే చేయాలి. దానికి ఉదాహరణ, దేశంలోనే అత్యున్నత స్థానమైన ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్‌ఇండియా మహిళ, స్పీకర్ మహిళ, రాష్ట్రానికి సంబంధించిన విషయానికి వస్తే, డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు, గౌరవమైన హోం శాఖని మహిళలకు ఇస్తూ, మహిళా లోకాన్ని ఆయన గౌరవించారు. అలాగే ఆరుగురు మహిళలు ఈనాడు మంత్రి పదవులను నిర్వర్తిస్తున్నారు. మన ముఖ్యమంత్రి డా.కె. రోశయ్య గారు లీడర్ ఆఫ్ ది హౌజ్‌గా మహిళను నియమించడం జరిగింది. గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మేయర్‌గా మహిళకే ఇవ్వడం జరిగింది. ఎక్కడ మహిళలు గౌరవించబడితారో అక్కడ దేవతలు నివశిస్తారని ఉంది. దానికి అనుగుణంగానే ఈనాడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నడుచుకొంటోంది. ఇవన్నీ ఉదాహరణలు. దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు మహిళల ఉన్నతి కోసం పావలా వడ్డీ, బాలికా సంరక్షణ, అభయ హస్తం, ఫీజు రీ ఇంబర్స్‌మెంట్ వంటి కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టారు. ముదితలు నేర్వగరానిది లేదే ముద్దార నేర్వగన్ అన్నట్లు ఈ రోజు మహిళలకు సముచిత స్థానం ఇచ్చి ప్రోత్సహిస్తే, వారు ముందుకు వెళతారన్న సత్యాన్ని వారు రుజువు చేస్తున్నారు. ఈ రోజు నేను కోరేదేమంటే, సమర్థత సిన్సియారిటి ఉన్న మరి కొంత మంది మహిళలకు సముచిత స్థానం కల్పిస్తే వారి సమర్థతను నిరూపించుకొని, ప్రోత్సాహకరంగా, మరింత ఆదర్శవంతంగ ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

MR.DY.SPEAKER : Very strong message.

శ్రీమతి బి.ముత్యాలపాప (నర్సీపట్నం): అధ్యక్షా, మీద్వారా సభకు నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు సభలో, నా నియోజకవర్గంలో, దేశంలో ఉన్న నా తోటి మహిళలకు వందమహిళా దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎక్కడ స్త్రీలు పూజింపబడతారో అక్కడదేవతలు వుంటారని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు భారతదేశ చరిత్రలోనే చిరస్థాయిగా నిలిచే రోజు. మార్చి 8, ప్ర పంచ మహిళ దినోత్సవ సందర్భంలో ఒక మహిళా భారత రాష్ట్ర పతిగా వున్న తరుణంలో ఒక మహిళ లోక్‌సభ స్పీకర్‌గా వున్న ఈ తరుణంలో, ఒ క మహిళ యు.పి.ఏ. అధ్యక్షురాలిగా వున్న ఈ తరుణంలో, ఈ మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టడం అంటే, ఒక దశాబ్దంలో ప్రపంచంలో అభివృద్ధి చెందిన దేశాల సరసన, మన దేశాన్ని సగర్వంగా చేర్చడమన్నమాట. శాంతి, సహనం, ఓర్పు, నేర్పు గల మగువలు ఎందరో

ఈ జాతి ధత్నాలుగా రాబోతున్నందుకు నాకు చాలా ఆనందంగా వున్నది. Millennium women of the world మరియు ఉక్కు మనిషి, ధైర్యానికి పరిపాలనకు మారుపేరు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ. ఇందిరయే ఇండియాఅన్న నానుడి ఉండేది. అమ్మ 'ఇందిరమ్మ' గురించి తెలియని వారు వుండరు. శాంతికి, సేవకు తన జీవితాన్నే త్యాగం చేసి, ప్రపంచ ప్రజల ప్రశంసలు అందుకున్న నోబుల్ గ్రహీత భారతరత్న మధర్ థెరిసా ఒక ఆదర్శం. ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని అధిరోహించిన సోదరి బచేంద్రీపాల్. అంతరిక్షాన్ని వీక్షించి, తిరిగి భూమికి అతి చేరువలోకి వచ్చి ధృవతారగా మనందరి హృదయాల్లో నిండి వున్న మన సోదరి కల్పనా చావ్లా, మొట్ట మొదటి ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసర్‌గా సెలక్టై పోలీస్ వ్యవస్థలోను, జైళ్ల శాఖలోనూ ఎన్నో సంస్కరణలు తీసుకువచ్చిన కిరణ్ బేడీ పవర్ మనకు తెలుసు. అలా మన మహిళలందరూ, ఇంటి ఆలనా పాలనతోబాటు తమ బిడ్డలను సమర్ధవంతమైన పౌరులుగా చేయుటలో సూత్రధారులు. అలాంటి మహిళలు ఉన్న మన దేశంలో అధిక మహిళా ప్రాతినిధ్యం లభించేలాగా అన్ని రంగాల్లోప్రభుత్వం కృషిచేయాలని మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కొర్ల భారతి(టెక్కలి): అధ్యక్షా, ఈ రోజు అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా, సభలో ఉన్న మహిళా శాసనసభ్యులందరికి మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చిన ముఖ్యమంత్రి డా. కె. రోశయ్య గార్కి, గౌరవ సభాపతి గార్కి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు, ఆనాడు హోం శాఖ మంత్రిగా మహిళను నియమించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే మంత్రులందరికి, సోనియాగాంధీ గార్కి, పార్లమెంట్ సభ్యులకు నాతోటి మహిళా శాసనసభ్యురాండ్లకు, సోదర సోదరీమణులకు నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన పెద్దలందరికి కూడా నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎస్. జయమణి(పార్వతీపురం): అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా మా మహిళలకు నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. నాలుగు గోడల మధ్య ఉంటూ వంటింటికే పరిమితమైన మహిళలను గుర్తించి మహిళ అబల కాదు సబల అని మొట్టమొదట నిరూపించింది. మహిళలకు చట్ట సభల్లో పేదల సమస్యల కోసం, ప్రజా సమస్యల కోసం మాట్లాడే అవకాశాన్ని మొట్టమొదటగా మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే కల్పించిందని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

1.20 మ. ఇటువంటి గొప్ప కాంగ్రెస్ పార్టీలో నేను మహిళా శాసనసభ్యురాలిగా ఉన్నందుకు గర్వపడుతున్నాను. అయితే, పార్లమెంటులో మహిళా రిజర్వేషనును బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులందరికీ, ముఖ్యంగా శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారికి మనస్ఫూర్తిగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి హెచ్.హేమలత(సత్యవేడు): మహిళా దినోత్సవం నూరు సంవత్సరాలయిన ఈ రోజు పార్లమెంటులో మహిళా రిజర్వేషను బిల్లు పాస్ అవుతుందన్న విషయాన్ని తెలుసుకుని, యిక్కడ మనం ఒక పండుగవాతావరణాన్ని చూశాము. పదకొండు గంటల టీ బ్రేక్ సందర్భంలో కూడా అందరూ స్వీట్లు పంచుకుని, పూలు పంచుకుని ఒక్కొక్కరు తమ ఆనందాన్ని ఎక్స్ఛేంజ్ చేసుకున్న విషయం మనం చూశాము. ఈ రోజు చాలా చారిత్రాత్మకమైన రోజు. ఈ రోజు సమాజంలో మహిళ ఒక శక్తిగా నిలబడిందన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. అదే మహిళలో వున్న ఆ శక్తి సామర్థ్యాలను సమాజం సేవలో వినియోగించబడినట్లైతే సమాజం బాగుంటుంది. మన దేశం కూడా చాలా అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఇది మాటలలోనే కాకుండా క్రియలలో కూడా చూపించినట్లైతే బాగుంటుంది. ఏ కార్యక్రమాన్ని సాధించాలనుకున్నా కూడా మహిళ తాను అనుకుంటే తప్పకుండా సాధించగలదు. అటువంటి మహిళను మన ప్రభుత్వం గుర్తించి వారికి అనేక కార్యక్రమాలను, అందులో అవకాశాలను యిచ్చినట్లైతే మహిళ అన్ని రంగాలలోనూ ముందుకు పోగలదని తమకు మనవి చేసుకుంటున్నాను.

ముఖ్యంగా గౌ. ఎన్.టి. రామా రావు గారు మహిళలను గుర్తించి, వారిలోని శక్తిని గుర్తించారు. ఆ రోజులలోనే వారికి లోకల్ బాడీస్‌లో కూడా పోటీ చేయడానికి అర్హతను కల్పించారు. అంతేగాకుండా, మహిళ బాగుంటే ఆ సంసారం బాగుంటుంది, సమాజం బాగుంటుందని కూడా చెప్పి మన ఎన్.టి. రామా రావు గారు వారికి హక్కులు యివ్వాలని ఆనాడు పోరాడారు. అదే బాటలో వెడుతున్న నారా చంద్ర బాబు నాయుడు గారు కూడా ఈ బడుగు బలహీన వర్గాల మహిళలను గుర్తించి, వారి సంఖ్యను గుర్తించి, అన్ని రంగాలలోనూ వారిని ముందుకు తీసుకు వెళ్లాలనుకున్నారు. కాబట్టి నాకు కూడా ఒక అవకాశాన్ని యిచ్చారు. అందుచేతనే ఈ రోజు నేను మహిళా శాసన సభ్యురాలిగా వచ్చి యిక్కడ ఈ రోజు మాట్లాడే అవకాశం కలిగింది. ఆ విధంగా నాకు అవకాశం

కలిగించినటువంటి మా ప్రియతమ నాయకుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారికి నా హృదయ పూర్వక నమస్కారాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా,నా నియోజకవర్గం రిజర్వుడ్ కాన్స్టిట్యుయెన్సీ, బ్యాక్‌వర్డ్ కాన్స్టిట్యుయెన్సీ. నా నియోజకవర్గం సత్యవీడు. నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి రెండు మూడు విషయాలు చెప్పి నేను ముగిస్తాను అధ్యక్షా.

నా నియోజకవర్గంలో కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్ ఒకటి వుంది. గత 6 సంవత్సరాలుగా అక్కడ లేడీ డాక్టరు ఒక్కరు కూడా లేరు అధ్యక్షా. అక్కడ ఐదుగురు డాక్టర్సు వున్నారు. అందరూ కూడా మగవారే. అయితే, ఆ సెంటర్‌కు రోజుకు దాదాపు 400 నుంచి 500 వరకూ రోగులు వస్తూ వుంటారు. అందులో 150 లేక 200 మంది మహిళా పేషెంట్స్ వైద్యం కోసం వస్తూ వుంటారు. అయితే, అక్కడున్న డాక్టర్సు అంతా మగవారే కాబట్టి, మహిళా పేషెంట్స్ చాలా మంది చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆ ప్రక్కన వుంటున్న చిన్న చిన్న డాక్టర్సు దగ్గరకు వెళ్లి చూపించుకోవడం, వారి అనేక యిబ్బందుల పాలవడం, కొన్ని సందర్భాలలో చనిపోవడం కూడా జరుగుతున్నది అధ్యక్షా. కాబట్టి, ఈ సందర్భంలో నేను హెల్త్ మినిస్టరు గారిని మా నియోజకవర్గంలో ఈ కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్‌కి ఇమీడియట్‌గా ఒక లేడీ డాక్టరును అపాయింట్ చేయమని నేను రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

మరో విషయం అధ్యక్షా, మా సత్యవీడు నియోజకవర్గంలో అనేక గ్రామాలున్నాయి. చాలా చోట్ల రోడ్సు లేక యిక్కడకు రావడానికి కనెక్టివిటీ లేక బస్ సౌకర్యాలు లేకుండా పోతున్నది. అంతేగాకుండా దూరంలో వున్న ఎస్‌సి,ఎస్‌టి కాలనీలలో నివసించే వారు హాస్పటల్స్‌కు వెళ్లడంలో అనేక యిబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వస్తున్నది. అందువల్ల హెల్త్ మినిస్టరు గారిని ఈ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ఒక రిక్వెస్ట్ చేసి అడిగేదేమంటే 104 యాంబులెన్సు సర్వీసును మాకు వెంటనే శాంక్షన్ చేయమని కోరుకుంటున్నాను.

మరొక విషయం ఏమంటే, పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల వారికి నిత్యావసర వస్తువులు అందాలన్న సదుద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం రేషన్స్ కార్డులను యిచ్చి, రేషన్ షాపును పెట్టింది. అయితే, ఈ నాడు మా సత్యవీడు నియోజకవర్గంలో రేషన్ షాప్స్ అన్నీ కూడా డీలర్స్ లేకుండా ఇన్‌చార్జ్ డీలర్సుతో నడుస్తున్నాయి. అక్కడ షాపు రెండు రోజులు తెరిస్తే మూడు రోజున మూసి వేస్తున్నారు. కిరసనాయిలు, బియ్యం ఉండటం లేదు. ఈ మధ్యలో

కార్డులను తీసివేయడం జరుగుతోంది. కాబట్టి అక్కడి ప్రజలు చాలా బాధలు పడుతున్నారధ్యక్షా. నేను రెవిన్యూ మినిస్టరు గారికి అడ్రెజ్ చేస్తున్నాను, ఇంతకు ముందు కూడా ఈ విషయాన్ని చీఫ్ మినిస్టరు గారి దృష్టికి తీసుకు పోవడం జరిగింది. బెస్ట్ ఫ్యాకా గ్రూప్స్ ఎక్కడెక్కడైతే వున్నాయో వాటికి ఈ రెస్పాన్సిబిలిటీ యిచ్చినట్లైతే, బాధ్యతలను వారు బాగా నిర్వహించి, నిత్యావసర వస్తువులన్నింటినీ కూడా అందరికీ అందేలా చేయగలుగుతారని, ఈ మహిళా దినోత్సవ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు మన శాసన సభలో మహిళా హోం మంత్రి గారున్నారు, ఫ్లోర్ లీడర్‌గా గీతా రెడ్డి గారున్నారు. ఇది మేము చాలా గర్వించదగిన విషయం .

అధ్యక్షా, మనం ఈ మధ్యకాలంలో వార్తా పత్రికలలో చాలా వార్తలు చూస్తున్నాము. తనను ప్రేమించమంటూ ఒక ఆడపిల్లను ఒక విద్యార్థి వేధించడం, ప్రేమించలేదంటూ యాసిడ్ పోయడం, చంపేయడం, లేదూ నన్ను ప్రేమించు అని ఒక ఆడపిల్లను రోజూ వెంబడిస్తూ, ఆమె కాదన్నదని, నన్ను కాదంటే నిన్ను చంపేస్తానంటూ బెదిరించడము, బెదిరించడమే కాదు చంపేయడం వంటి సంఘటనలు చాలా వున్నాయి. ఇలాంటి కార్యక్రమాలు జరగకుండా, హోం మినిస్టరు గారికి తమరు ఇంకా ఎక్స్‌ట్రా పవర్స్ యిచ్చినట్లైతే ఈ విధంగా ప్రవర్తించిన వారందరిపైనా వెంటనే చర్యలు తీసుకోవడానికి బాగుంటుందని, వీలుంటుందని తమకు మనవి చేస్తూ, అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు వందనాలు చెల్లిస్తున్నాను.

**డా. జయప్రకాష్ నారాయణ : అధ్యక్షా, మహాత్మా గాంధీ ఒకప్పుడన్నారు. " నాకే కనుక మరు జన్మ వుంటే, నేను ఒక మహిళగా పుడ్తాను"అని. నిజానికి నేను ఈ రోజు మాట్లాడేందుకు అవకాశం యివ్వమని కోరింది వేరే అంశం గురించి అయినప్పటికీ, కానీ నన్ను ఒక ఆనరరీ మహిళగా గుర్తించి, మహిళా సభ్యులు గుర్తించి ఇవ్వాళ ఈ అవకాశం యిచ్చారు. అందుకు ధన్యవాదాలు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : స్పెషల్ అకేషన్.

డా. జయ ప్రకాష్ నారాయణ : వారందరికీ అదే అనుమానం వచ్చిందిట. కానీ నేను ఈరోజు సగర్వంగా నిలబడి మీ అనుమతితో మాట్లాడుతున్నాను. కాబట్టి అధ్యక్షా, నేను

** An aserisk before the name indicates confirmation by the Member..

మిమ్మల్ని అనుమతి కోరిన అంశం మీద కాకుండా , ఇవ్వాళ చర్చలో వున్న అంశం మీద క్లుప్తంగా ప్రస్తావిస్తాను.

దాదాపు 215 సంవత్సరాల క్రితం అమెరికాలో రాజ్యాంగం వచ్చాక మహిళల ఓటు హక్కు కోసం పోరాడటం జరిగింది. అంటే 130 సంవత్సరాలపాటు పోరాటం జరిగి, చివరకు 1920 వ సంవత్సరంలో మహిళలకు ఓటు హక్కు వచ్చింది. ఆ రాజ్యాంగం రాస్తున్నప్పుడు అ బిగెయిల్ యాడమ్స్ అని , జాన్ యాడమ్స్ గారి భార్య , ఆ దేశంలో రాజ్యాంగనిర్మాణంలో కీలకమైన వారిలో ఒకరాయన. ఆ దేశానికి రెండవ రాష్ట్రపతి ఆయన.

ఆమె భర్తకు ఉత్తరం రాస్తూ, ' మీరు గొప్ప రాజ్యాంగాన్ని మొట్టమొదటిసారిగా ప్రపంచంలో రాస్తున్నారు. దయచేసి మా మహిళల సంగతి మరచిపోకండి' అని రాసింది. అయినా వాళ్లు మరచిపోయారు. అలాగే, బ్రిటన్‌లో 500 సంవత్సరాల పోరాటంలో 1928 సంవత్సరంలో మహిళలకు ఓటు హక్కు వచ్చింది. అట్లాంటిది మన దేశంలో రాజ్యాంగం వచ్చిన తొలి రోజునే , కులం, మతం, భాష, ప్రాంతం, లింగవివక్షయివన్నీ విస్మరించి వయోజన ఓటు హక్కు యిస్తూ , మహిళలకు ఓటు హక్కు యిచ్చారు. ప్రపంచ రాజ్యాంగాలలో మహిళలకు రాజ్యాంగం వచ్చిన తొలి రోజునే ఓటు హక్కు యిచ్చినటువంటి తొలి రాజ్యాంగం భారత రాజ్యాంగం .

ఇన్నేళ్లకు మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం కోసం ఏర్పాట్లు చేయాలని పార్లమెంటులో చట్టం కోసం గట్టి పోరాటం జరుగుతోంది. విజయం సాధిస్తారని నాకు విశ్వాసం వుంది. తర్వాత రాష్ట్రశాసన సభలకు వస్తంది. మన రాష్ట్రచట్ట సభలకు వస్తుంది. సగం రాష్ట్రాలకు పైగా దానిని మనం ఆమోదించాలి. ఈ బిల్లు విషయంలో మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం ఖచ్చితంగా రావాలని అందరం కోరుకుంటున్నాం . అందరం కోరుకుంటున్నా కూడా ఈ రొటేషన్లు మూలంగా కొంత గందరగోళం వుంటుందని ఆందోళన చాలా మందికి వున్న మాట వాస్తవం . దానికి ప్రత్యామ్నాయాలు కూడా వున్నాయి. 1998 సంవత్సరంలోనే లోక్‌సత్తా తరపున నేనూ, మరి కొందరు మిత్రులు యితర ప్రాంతాల నుంి, మంచి ప్రత్యామ్నాయాలను తయారు చేసి యిచ్చాము గాని, ఏవో కారణాల వల్ల వాటిని ముందుకు తీసుకు వెళ్లలేదు. ఒక సామెత వున్నది. 'The impossible best is the enemy of possible good' అని. అసాధ్యమైన అద్భుతం, సుసాధ్యమైన మంచికి శత్రువు అవుతుంది కాబట్టి, ఏదో ఒకరూపంలో మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం అవసరం . దానిని మనసారా ఆహ్వానిస్తున్నాను.

అయితే, నేను మీ ద్వారా ఈ సభను, అన్ని పార్టీలనూ, ఈ రాష్ట్ర ప్రజలను కోరేది కేవలం మగవాళ్ల స్థానంలో మహిళలు వచ్చేసి రాజకీయాలలో పాత్ర తీసుకుంటే చాలదు.

1.30 మ. కేవలం మగవారి స్థానంలో మహిళలు వచ్చేసి రాజకీయంలో పాత్ర తీసుకుంటే చాలదు. మూడు కారణాలుగా మనం ఈ మార్పు రావాలని కోరుకుంటున్నాము. మొట్టమొదటిది, మహిళలు పెద్దయెత్తున రాజకీయంలోకి ప్రవేశించి రాజకీయ నాయకత్వం తీసుకున్నట్లయితే నేర ప్రవృత్తి, అవినీతి రాజకీయానికి ఈనాడు పర్యాయపదం అయిపోయింది. ఒకరకంగా రాజకీయం అంటే నేర ప్రవృత్తి, అవినీతి అనే భావన ప్రజల హృదయాల్లో బాగా చొరబడిపోయింది. దానినుండి బయటకు తీయటం కోసమని మహిళలు వస్తే అవకాశం ఉంటుందనే ఆశ మొట్టమొదటిది. రెండవది, సభల లోపలగాని, ప్రభుత్వంలోగాని, రాజకీయంలోగాని, బహిరంగ చర్చల్లోగాని ప్రమాణాలు పెరుగుపడతాయి. కేవలం తిట్టుకోవటం, అరచుకోవటం, గందరగోళంకాకుండా హేతుబద్ధమైన వాదనలతో, వాస్తవాలతో ప్రజా సంక్షేమానికి అనుగుణంగా చర్చలు జరుగుతాయి, ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణం వస్తుందన్న ఆశ రెండవది. మూడవది, అధికారానికి అర్థం మారుతుందని. ఈరోజు అధికారం అంటే పోలీసు అధికారం, అధికారం అంటే భూమి మీద అధికారం. అధికారం అంటే ఎక్సెజ్ కుర్షియల్‌టాక్సెస్. కాని నిజంగా అధికారం అంటే విద్య అందించటం కావాలి, ఆరోగ్యం అందటం కావాలి, నైపుణ్యం పెరగటం కావాలి, ప్రతి వ్యక్తి ఎదగటం కావాలి. అందుకోసం మహిళల సాధికారత అనేది, నిజంగా సమాజంలో ఈ సాధికారత రూపుదాలుస్తుందని ఆశిస్తూ ఇక్కడున్నటువంటి సభ్యులందరికీ ఈ మహిళా దినోత్సవం నూరవ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా మనసారా అభినందనలు తెలియచేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు నమస్కారం తెలియచేస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Hon'ble Deputy Speaker, Sir, on behalf of my Party and 11 Muslim M.L.As in this House, I congratulate all the 36 women Members of this House on the Women's Day.

With a congratulatory note, I would also like to request the Government to please move a resolution in this House. I do not want to debate at the nobility of the profession of a politician. Everybody knows; at the same time, the real empowerment for women is needed in I.A.S., I,P.S., I.R.S., I.F.S. in education and in Govt. jobs. If you really want to celebrate the Women's Day, let this

House pass a unanimous resolution requesting Government of India to provide 50% reservation to women in Government jobs and also in education. This would bring in empowerment. At the same time, I would also like to bring to the kind notice of this House, and in particular women legislators that without reservation Andhra Pradesh Legislative Assembly has the honour of having 36 women Legislators. We can also see what the percentage is. That means, we are having 13% of women in this Legislative Assembly. When we see the representation of Muslim reservation in this House, 7 from M.I.M. 1 from T.D.P. and 3 from Congress, total 11. This is 3%. The basic concept behind the reservation and the definition of reservation is that giving our representation to that community or to that representative of any walk of life who are not part of governance and who are not part of the system of this nation. So, I think, this House should also move a resolution that the 3% minorities existing in this House should also be given a reservation at least as to what their population is – 9.2% of Muslims are living in the state of Andhra Pradesh. At least 9.2% of reservation should be provided to Muslims so that Muslims also feel that they are also part of the building up the nation, building up the Country and the State.

I once again congratulate all my women legislators in this House on this Women's Day and I hope that all the women legislators would support my demand for moving a resolution requesting the Central Government to give 50% reservation to women in education and in jobs. This would be a real Women's Day Celebrations.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ఈ హౌస్‌లో ఉన్నటువంటి మహిళా సోదరీమణులందరికీ, హౌస్ బయట ఉన్నటువంటి సోదరీమణులందరికీ ఈ హౌస్‌ద్వారా ప్రత్యేకంగా పేరుపేరునా శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. వంద సంవత్సరాలనుండి అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం జరుపుకుంటున్నాము. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 63 సంవత్సరాలు అవుతున్నప్పటికీ ఇంకా మహిళలు అన్యాయాలకు, అక్రమాలకు, మానసిక వేధింపులకు, అత్యాచారాలకు, విపరీతమైన అన్యాయాలకు మహిళలు గురికావటం జరుగుతోంది. మహిళా రిజర్వేషన్‌కు సంబంధించిన బిల్లు తీసుకురావాలని ప్రారంభించి ఇప్పటికి 15 సంవత్సరాలు అవుతున్నప్పటికీ, ఈ 15 సంవత్సరాల కాలంలో మూడుసార్లు ప్రయత్నం చేశారు.

మూడుసార్లు కూడా ఈ బిల్లుకు ఆమోదం తీసుకురాలేకపోయారు. కొన్ని బిల్లులు మాత్రం, అది అణు ఒప్పందం కానీయండి, కౌన్సిల్ ఏర్పాటుకానీయండి, అటువంటి బిల్లులు పాస్ అయిపోయాయి. కాని ఈ బిల్లు వాయిదాల మీద వాయిదాలు పడుతూ వస్తోంది. రెండు, మూడు పార్టీలకు సంబంధించిన వారు వ్యతిరేకించిన మాత్రాన, ఆ పేరుతో వాయిదాలుపడుతూ రావటం జరుగుతోంది. మా పార్టీ సి.పి.ఐ.(ఎమ్) పార్టీ తరపును ఈ బిల్లును సంపూర్ణంగా బలపరుస్తూ వచ్చాము. ఈరోజు కూడా అన్ని పార్టీలకు సంబంధించినవారు యునానిమస్‌గా ఈ బిల్లు ఆమోదింపచేయటం, ఆమోదించటం అవసరం, ఆరకంగా ఆమోదిస్తారని మనం ఆశిస్తున్నాము. స్త్రీలయొక్క పాత్రను ఒక్కసారి చూస్తే, దేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటంలోగాని, తెలంగాణా సాయుధ పోరాటంలోగాని, చాకలి ఐలమ్మ చదువురాని పేదరాలు, వీరోచితమైన పోరాటం నడిపించిన చరిత్ర, దేశ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో, తరువాత అనేక పోరాటాలలో కూడా ఆ స్త్రీలయొక్క పాత్ర ఉన్నది. అలాంటి త్యాగమూర్తులు, అలాంటి త్యాగాలుచేసే వీరనారీమణులు చాలామంది మన దేశంలో, మన రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. వారికి అవకాశం కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నది. అదేవిధంగా ప్రజాప్రతినిధులుగా రిజర్వేషన్స్‌తో ఎన్నికైన తరువాత ఏమి జరుగుతుందో స్థానికసంస్థలలో చూస్తున్నాము. ఎమ్.పి.పి.లుగా, జడ్.పి.టి.సి.లుగా, సర్పంచ్‌లుగా ఎన్నికైన సోదరీమణులు రారు, భర్తలు వచ్చి సమావేశాల్లో కూర్చుంటారు. మన అసెంబ్లీలో కూడా అవకాశం ఉంటే వచ్చి కూర్చుండేవారేమో. అవకాశం లేదు కాబట్టి రావటం లేదు.

MR. DEPUTY SPEAKER: That is not correct, that is not proper.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: ప్రజాప్రతినిధులుగా మహిళలకు రిజర్వేషన్‌ద్వారా ఒక అవకాశం కల్పించినప్పుడు భర్తలయొక్క పెత్తనం కూడా వారిమీద లేకుండా, స్వేచ్ఛగా, వారి పనులు వారు చేసుకునేట్లుగా, స్వేచ్ఛగా ఉండాలి. స్వేచ్ఛాయుతమైన అవకాశాలు కల్పించాలి. మరలా భర్తలే పెత్తనం చేసే పరిస్థితి లేకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది. సమాజంలో మహిళలను రెండవ తరగతి పౌరులుగా చూస్తున్నారు. అది చాలా అన్యాయం. ఆ రకమైన పరిస్థితులు లేకుండా తగినటువంటి, చట్టపరమైన జాగ్రత్తలు కూడా తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఏదిఏమైనప్పటికీ ఈరోజైనా ఈ మహిళా బిల్లు యునానిమస్‌గా ఆమోదం పొందే విధంగా అక్కడ అందరూ సహకరించాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క: అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. ఈ సభలో ఉన్నటువంటి మహిళా ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు, మహిళా మంత్రులకు ముందుగా శుభాకాంక్షలు తెలియచేస్తున్నాను. మహిళల ఎంపవర్‌మెంట్‌గురించి ఈ దేశంలో మొదటనుండి కూడా, కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఎప్పుడూ ముందంజలో ఉందని చెప్పటానికి మేము చాలా గర్విస్తున్నాము. రెండు దశాబ్దాల క్రితమే ఈ దేశానికి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారిని ప్రధానమంత్రిగా చేసింది కాంగ్రెస్ పార్టీ. అట్లాగే దేశంలో ప్రథమ పౌరురాలిగా, భారత రాష్ట్రపతిగా ఒక మహిళను కాంగ్రెస్‌పార్టీ ప్రతిపాదించినది. కాంగ్రెస్‌పార్టీ మహిళలకోసం ఎప్పుడూ ముందంజలో ఉందని చెప్పటానికి ఇది మరొక ఉదాహరణ. ఈ ప్రజాస్వామ్య దేశంలో అత్యున్నత చట్టసభగా పేరొందిన లోక్‌సభకు స్పీకర్‌గా ఈరోజు కాంగ్రెస్‌పార్టీ మీరాకుమారిగారిని నియమించి మహిళలకోసం కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఎప్పుడూ ముందంజలో ఉందని చెప్పుకోవటానికి మరొక తార్కాణం మనం ఈరోజు చూస్తున్నాము.

1.40 మ. అలాగే స్వర్గీయ రాజీవ్‌గాంధీ గారు రాజ్యాంగానికి 73,74 సవరణల గ్రామస్థాయి నుండి మహిళలకు మహిళా ఎంపవర్‌మెంట్‌కు ప్రాతినిధ్యమివ్వాలనే ఉద్దేశంతో తీసుకురావడం జరిగింది. అలాగే దివంగత ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు మహిళలకు రాజకీయంగా అవకాశాలు కల్పించడమే కాకుండా ఆర్థికంగా వారిని లక్షాధికారులుగా చేసి తద్వారా వారు సామాజికంగా, ఆరోగ్యపరంగా ఎదగటానికి పావలా వడ్డీ రుణాలు అందించారు. ఆ విధంగా గ్రామస్థాయి నుండి ప్రతి మహిళకు ఎకనమిక్ ఎంపవర్‌మెంటు కల్పించటం తో పాటు ప్రతి మహిళ ఐకెపి సమావేశాల్లో పాల్గొని ప్రసంగించే విధానాన్ని నేడు మనం చూస్తున్నాము. అలాగే ఈ రోజున యుపిఎ చైర్‌పర్సన్ శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారు కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షురాలిగా ప్రతి చోటా మహిళలకు ముందంజ వేసే అవకాశాల్ని కల్పిస్తున్నారు. అందువల్ల సోనియా గాంధీ గారి నాయకత్వంలోని యుపిఎ ప్రభుత్వం ఈ నాడు చట్టసభల్లో మహిళలకు 33 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించాలన్న ఆలోచనతో బిల్లు తీసుకువస్తున్న సందర్భంగా మరొకసారి కాంగ్రెస్ పార్టీకి, యుపిఎ చైర్‌పర్సన్ మరియు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షురాలైన శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారికి మీ ద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ఈ రోజు ఎవరైతే ఇక్కడ ఎమ్మెల్యేలుగా, మంత్రులుగా ఉన్నారో వారందరినీ తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. వీరే కాకుండా రాష్ట్రంలో, దేశంలో, ప్రపంచంలోని మహిళలకు కూడా ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున నేను అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. అయితే ఇక్కడ కొన్ని వాస్తవాలు చెప్పాలి. చాలా మంది మహిళలు మాట్లాడారు. కాని మగవాళ్లు కొంతముందే మాట్లాడారు. అయితే అందర్లో ఒక భయం కూడా ఉన్నట్లు కనపడుతున్నది. ఈ బిల్లు వస్తే మాకు సీటు వస్తుందో రాదో, మేం ఈ అసెంబ్లీకి మళ్లీ వస్తామో రామో అన్న ఆవేదన కనపడుతున్నది. గీతా రెడ్డి గారేమో ఫ్లవర్స్ తీసుకొచ్చి డిస్టిబ్యూట్ చేశారు. మా తెలుగుదేశం సభ్యురాళ్లయితే మీ సీట్లు పోతున్నాయి కాబట్టి ఈ స్వీటుతో సరిపెట్టుకోండని స్వీట్లు తీసుకొచ్చి పంచారు. మేము మహిళా సాధికారతకు కట్టుబడి వున్నాము. ఇప్పుడే కాదు తెలుగుదేశం పార్టీని పెట్టినప్పటి నుంచి కూడా మహిళల అభివృద్ధికోసం, అన్ని రంగాల్లో వారిని పైకి తేవడం కోసం తెలుగుదేశం పార్టీ ముందుకు పోవడం జరిగింది. ఆరోజున దేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా స్థానికసంస్థల్లో తొమ్మిది శాతం రిజర్వేషన్లను తీసుకుపచ్చింది గౌరవనీయులైన డా.ఎన్.టి.రామారావు గారు. ఆ తరువాత రాజీవ్‌గాంధీగారు ప్రధాన మంత్రిగా వున్నప్పుడు స్థానిక సంస్థలకు 33 శాతం రిజర్వేషన్స్ తీసుకువచ్చారు. దాన్ని మేము స్వాగతిస్తున్నాము. అదేమాదిరిగా స్థానిక సంస్థలకు 50 శాతం రిజర్వేషన్స్ తీసుకువస్తామని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దాన్ని కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ స్వాగతిస్తోంది. అన్ని విధాల మేము సహకరిస్తాము. ఆరోజున తెలుగుదేశం పార్టీ మహిళలకు ఆస్థిలో సమానహక్కు కల్పించింది. తెలుగుదేశం పార్టీ తీసుకువచ్చిన పది సంవత్సరాల తరువాత జాతీయస్థాయిలో పార్లమెంటులో బిల్లు తీసుకువచ్చారు. ఇక్కడ వుండే తండ్రులు తమ ఆడపిల్లలకు ఆస్థిలో సమానహక్కులు కల్పిస్తే చాలా బాగుంటుంది. అలా ఇస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. మీరు ఇవ్వకపోయినా మీ ఆడపిల్లలకు డిమాండ్ చేసే హక్కు వుంది కాబట్టి మీ ఆడపిల్లలందరూ తప్పకుండా డిమాండ్ చేసే విధంగా వారిని మేము ప్రోత్సహిస్తాము. అదేవిధంగా తెలుగుదేశం పార్టీ మహిళల కోసం అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. 19992004 లో ఇక్కడ శ్రీమతి ప్రతిభా భారతిని మహిళా స్పీకర్‌గా నియమించడం జరిగింది. అదేవిధంగా మహిళలకు సబ్ ప్లాన్‌ను పెట్టడం కూడా జరిగింది. ఇంకో ప్రక్క మేము మహిళా కమీషన్‌ను తీసుకువస్తే రెండేళ్ల నుంచి మీరు వాటికి

సంబంధించిన నియామకాలు చేయలేకపోయారు. దానిని వెంటనే చేయాల్సిన అవసరం వుంది. ఇంకో ప్రక్క మహిళలకు ఇళ్లు గానీ, ఇంటి స్థలాలు గానీ, ఇంటి పట్టాలు గానీ అలాగే ఫేర్ ప్రైస్ షాప్స్ గానీ వాళ్ల పేరు మీద వుండేలా గౌరవనీయులైన ఎన్.టి.రామారావు గారు నిర్ణయం తీసుకోగా మేము వాటిని కొనసాగిస్తూ వచ్చాము. అదేవిధంగా అనాటికి మహిళా అక్షరాస్యత 32.71 శాతం వుండగా దానిని 51.07 శాతానికి పెంచిన ఘనత తెలుగుదేశంపార్టీదే. మహిళలు కూడా ఆర్థికంగా పైకి రావాలి. వారు సామాజిక గౌరవం పొందాలి. వారికి రాజకీయంగా సముచితమైన స్థానం వస్తే తప్ప మహిళా సాధికారత సాధ్యం కాదు. మహిళా సాధికారత అంటే ఏ ఒక్కరికో లేదా కొంతమందికో పదవులు రావడం కాదు. మహిళలందరు సాధికారత సాధించినప్పుడే అది మనకు పూర్తిగా కనబడుతుంది. దాని కోసం మనం కృషి చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈరోజు మన సమాజంలో మగపిల్లలను బాగా చదివిస్తున్నారు గానీ ఆడపిల్లలను బాగా చదివించకుండా వివక్షత చూపే పరిస్థితి వుంది. ఆడపిల్లలు చిన్నప్పటి నుంచి కూడా చనిపోయేవరకు మగవారిపైన ఆధారపడవలిసిన పరిస్థితి వుంది. అందుకే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం డ్వాక్రా సంఘాల ఏర్పాటు ద్వారా వారిని ఆర్థికంగా పైకి తేవాలని, సమాజంలో వారికి గుర్తింపు తేవాలన్న లక్ష్యంతో భారతదేశంలోనే మొట్టమొదటిసారిగా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది.

(అధికారపార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మీరు పావలా వడ్డీ పథకం తేవడం కాదు. మీ పావలా వడ్డీ పథకం అమలుకు కావల్సిన డ్వాక్రా సంఘాలను ఏర్పాటు చేసింది తెలుగుదేశంపార్టీ తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఇది వాస్తవం.

(అధికారపార్టీ సభ్యుల నుంచి మళ్లీ అంతరాయం)

కాంగ్రెస్ పార్టీ మహిళా సాధికారత విషయంలో తెలుగుదేశం పార్టీతో పోటీపడితే మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. మేము దాన్ని ఆహ్వానిస్తాం. మీరందరూ రండి. మీరేమి చేశారో మేమేమి చేశామో భవిష్యత్తులో ఏమి చేయాలో చెప్పడానికి పోటీ పడితే నేను స్వాగతిస్తాను తప్ప ఇందులో మీరు బాధపడాల్సిన అవసరం లేదు. మహిళల యొక్క శక్తిపైన మాకు ప్రగాఢమైన విశ్వాసం, నమ్మకం వుంది. అందుకనే నేను ఒక కన్విక్షన్‌తో మాట్లాడుతున్నాను. ముఖ్యంగా మగవారి కంటే కూడా ఆడవారికి బాగా పనిచేసే అలవాటు వుంది. ఎందుకంటే మగవారు

సిగరెట్ త్రాగడానికనో, క్లబ్‌లకనో తిరుగుతూ టైమ్ వేస్ట్ చేస్తారు. మహిళలకు ఏ బాధ్యత అప్పజెప్పినా, సిన్సియర్‌గా పనిచేస్తారు. ఇది యదార్థం.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి హర్షధ్వానాలు)

మనలో చాలా మందికి ఆడవారు బాగా పనిచేయరనే ఆలోచన వుంది. కానీ నేను ఇంట్లో ఇంకా బాగా పనిచేసే అవకాశాన్ని నేను మా మిసెస్‌కు ఇచ్చాను. మా ఇంట్లో డాటర్ లేదు గానీ డాటర్ ఇన్‌లా వుంది. ఆ అమ్మాయికి పూర్తిగా ఎంపవర్‌మెంట్ ఇచ్చాం తప్ప ఎక్కడా వెనక్కుపోవడం లేదు. ఇది దృష్టిలో పెట్టుకుని నేను మీ అందరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏమిటంటే ఉద్యోగాల్లో మరియు కాలేజి సీట్లల్లో మూడు వంతు సీట్లు మహిళలకు కల్పించాం. ఆరోజు చాలా మంది అన్నారు. ఆర్టీసి కండక్టర్లుగా పోలీస్ ఉద్యోగాల్లోను మహిళలను నియమించినప్పుడు వాళ్లు ఏమిపనిచేస్తారని అన్నారు. మహిళలను ఆర్టీసి డ్రైవర్లుగా నియమించి పనిచేసే శక్తిసామర్థ్యాలను కలిగి వున్నవారిని నియమించాలని కూడా మేము చర్యలు తీసుకున్నాం కానీ మహిళా డ్రైవర్లు రాలేదు. కానీ ఈరోజున మహిళలు కండక్టర్లుగానూ, పోలీస్ ఉద్యోగాల్లోనూ అదే విధంగా గ్రూప్1 ఉద్యోగాల్లోనూ పనిచేస్తున్నారు.

1.50 మ. | వంద సంవత్సరాల మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా ఈరోజు పార్లమెంటులో ఈ బిల్లును పెడుతున్నారు. నేను ఒకటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున మేము ఈ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాం. ఈ బిల్లును పాస్ చేసుకోవడం కోసం తెలుగుదేశం పార్టీ అన్ని విధాలుగా ముందుకు వస్తుంది. పాస్ చేయడం కోసం మా తోడ్పాటును అందిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, ఈ సభ దృష్టికి ఒక విషయాన్ని తీసుకొస్తున్నాను. దురదృష్టం – పార్లమెంటులో పెట్టిన బిల్లును ఒకసారి చూస్తే The Government has decided to introduce a Bill on the lines of the aforesaid Bills seeking to provide for reservation for women in the House of Peoples and in the Legislative Assemblies of the States. అంటే కేవలం లోక్‌సభకు, అలాగే అసెంబ్లీలకు మాత్రమే పెట్టారు. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్‌లో మరియు రాజ్యసభలో కూడా మహిళలకు రిజర్వేషన్ పెట్టవలసిన అవసరం వుంది. మీరు ముందుకొస్తే ఒక తీర్మానం పాస్ చేసి, లోక్‌సభ మరియు అసెంబ్లీలతోబాటుగా అన్ని చట్టసభలలో, రాజ్య సభలో, లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్స్‌లో కూడా మహిళలకు రిజర్వేషన్ పెట్టాలి. అప్పుడే దీనికి ఒక సార్థకత ఉంటుంది. తప్పకుండా మహిళలు ముందుకు రావాలి. నేను

చాలా స్పష్టంగా ఉన్నాం. మిగతా చట్టసభలలో మహిళలకు రిజర్వేషన్ కల్పించే విషయాన్ని విస్మరించడం by over-sight చేశారా, అనుకోకుండా జరిగిందా లేక మళ్లీ పెడతామనుకున్నారో ఏమో నాకు ఐడియా లేదు గానీ అన్ని చట్టసభలలో మహిళలకు రిజర్వేషన్ పెడితే బాగుంటుంది. దానికి ముందుకు రావాలి, మేము అమెండ్‌మెంటు పెడతాం. పార్లమెంటులో అమెండ్‌మెంటు పెట్టి సరిజేయాలి. ఇప్పుడు ఓవైసీగారు ఒక విషయాన్ని చెప్పారు. దీంతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. మూడు వందల మంది వున్న ఈ హౌస్‌లో 12మంది ముస్లిం సభ్యులున్నారంటే వారికి 3, 4 శాతం కూడా రిజర్వేషన్ మైనారిటీస్‌కు రావడం లేదు. మైనారిటీ రిజర్వేషన్ రావాలి. రిజర్వేషన్ వస్తే వారికి సముచితమైన స్థానం లభిస్తుంది. దాన్ని మేము పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాం. ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రాజ్యసభలో అదేమాదిరిగా లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్స్‌లో మహిళలకు రిజర్వేషన్స్ పెట్టమని కోరుతున్నాను. అదేమాదిరిగా యస్సీ, యస్టీలకు కౌన్సిల్స్ ప్లస్ రాజ్యసభలో రిజర్వేషన్స్ పెడితే బాగుంటుంది, అది పెట్టవలసిన అవసరం వుంది. Empowerment అంటే అందరికీ సామాజికన్యాయం జరగాలి, జండర్ ఈక్వేషన్ రావాలి, న్యాయం జరగాలి. సమాజంలోని అన్ని మతాల వారికి న్యాయం చేయవలసిన అవసరం వుంది. అధ్యక్షా, ఈ శుభసందర్భంగా ఒక తీర్మానం ప్రవేశపెడుతున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు మంచి మనసుతో ఏకీభవించి సెంటర్‌కు ఈ తీర్మానాన్ని పంపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

" మహిళా దినోత్సవం వాస్తవ రూపం దాల్చడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో, విద్యావకాశాలలో, అఖిల భారత సర్వీసుల్లో 33.33 శాతం రిజర్వేషన్‌ను మహిళలకు కల్పించవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ సభ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించడమైనది. "

ఈ తీర్మానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇది ప్రారంభ మాత్రమే. పూర్తిగా అన్ని రంగాలలో ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా మహిళలకు పూర్తిగా న్యాయం జరిగే వరకు, వారి జనాభాకు అనుగుణంగా వారికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చే వరకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పూర్తిగా సహకరిస్తుంది, వారి కోసం పోరాటం చేస్తాం, న్యాయం చేస్తామని మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: Let me advise you to move non-official resolution for this. You may come in a different form. However, I am advising the House.

డాక్టర్ కె. రోశయ్య (ముఖ్యమంత్రి): అధ్యక్షా, ఈరోజు సంతోషకరమైన మాట ఏమంటే, మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులందరూ, వారి పార్టీలు కూడా మహిళలకు ఇతోధికమైన అధికారాలు ఇవ్వాలనే విషయంలో ఏకాభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసినందుకు చాలా సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. తమందరికీ తెలుసు, రాజ్యసభలో 2008 లో ప్రవేశపెట్టిన మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును ఈరోజు కన్సిడరేషన్‌లోకి తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అయితే అక్కడ వున్న వాతావరణంలో, మన సభలోలాగా అందరమూ కలిసి ఏకాభిప్రాయంతో ఉన్నట్లుగా లేకుండా అక్కడ భిన్నాభిప్రాయాలు వుండడంతో, కన్సిడరేషన్‌లోకి తీసుకోవడానికి బిల్లు రెండు గంటలకు వాయిదా పడింది. ఏమైనా కూడా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరుగుతున్న మహిళా దినోత్సవం నూరు వసంతాలు పూర్తి చేసుకున్న తరుణంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక ప్రత్యేకమైన ఆలోచనకు ఒక అడుగు ముందుకు గట్టిగా వేయడం జరిగింది. చట్టసభలలో మహిళలకు రిజర్వేషన్ కావాలని చాలా కాలంగా మాట్లాడుతున్నారు, మనం వింటూ ఉన్నాం. అవునని అంటున్నారు, కాదని అంటున్నారు, అవును గానీ ఇలా ఉండాలని అంటున్నారు. Somehow ఇది వెలుగు చూడకుండా పోయింది. ఈరోజు అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం కాబట్టి ఈ ప్రాధాన్యతను కూడా గుర్తించి కేంద్రప్రభుత్వం ఇటీవల ఈ బిల్లును క్లియర్ చేయడం, ఉభయ సభలలో అంటే లోక్‌సభ మరియు రాజ్యసభలో ఈ బిల్లును పాస్ చేయించాలనే పద్ధతిలో ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించింది. అందువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఈ కృషిని నేను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తూ, వారి ప్రయత్నాన్ని స్వాగతిస్తున్నాను. అలాగే వారి ప్రయత్నానికి దేశంలో మిగిలిన పార్టీ వాళ్లు అవునంటూనే హంసపాదులు పెడుతున్నారు, వారు కూడా కలిసివస్తే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను.

సార్, చంద్రబాబు నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ ఒకటి రెండు విషయాలు చెప్పారు. మిగిలిన వాటిల్లో అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లుంటే బాగుంటుందనే మాట చెప్పారు. ఇప్పుడు మనం మహిళలకు సంబంధించి శత వార్షికోత్సవ సందర్భంలో మాట్లాడుతున్నాం, ఒక తీర్మానం ప్రవేశపెట్టికాదు. మీరు ఏదైనా తీర్మానం పెట్టదలుచుకుంటే, ఒక నోటీసు నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఇస్తే, స్పీకర్‌గారు బిఏసిలో పాస్‌చేసి కార్యక్రమం పెడితే దాని మీద చర్చ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు. మహిళలకోసం అందరమూ పాటు పడుతున్నాం, మహిళల పట్ల మాకు ఎక్కువ గౌరవం వుంది, మాకు

ఎక్కువ గౌరవం వుంది, మాకు ఎక్కువ గౌరవం వుందని అందరమూ అంటున్నాం . కానీ ఆచరణలో ఏ పార్టీ వైఖరి ఏమిటన్నది దేశ ప్రజలందరికీ తెలుసు .

శ్రీ ఎనుముల రేవంత్‌రెడ్డి: ఆ ప్రజా భద్రతా కమిటీ ఛైర్మన్‌ను తీసేయండి సార్.

MR. DEPUTY SPEAKER: Please do not interrupt. Please do not interrupt.

డాక్టర్ కె. రోశయ్య: సార్, ప్రశాంతంగా జరుగుతున్న చర్చను కూడా డిస్టర్బ్ చేయాలంటే నమూనా చాలు, ఇంకెవ్వరూ అక్కర్లేదు, ఒక్కడు చాలు . సమయం, సందర్భం వున్నపుడు మాట్లాడితే అర్థం ఉంది. వారితో శృతి కలిపి మాట్లాడడానికినేను సిద్ధంగా లేను, ఎందుకంటే వయసు అడ్డు వస్తోంది. మొట్టమొదటి నుంచి కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ చరిత్ర క్లుప్తంగా ఆలోచిస్తే, అధికారం వచ్చిన తర్వాత కాదు, స్వాతంత్ర్యోద్యమం సాగుతున్న రోజుల్లో కూడా, బలవత్తరమైన ఉద్యమానికి మహిళలు నాయకత్వం వహిస్తున్న సందర్భాలు మనకు అనేకం ఉన్నాయి. డాక్టర్ అనీబీసెంట్, సరోజినీ నాయుడు, విజయలక్ష్మీ పండిట్, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ, అలాగే సోనియాగాంధీగారు – అంటే దేశ స్థాయిలో మహిళా ప్రాధాన్యతలను గురించి మాట్లాడడమే కాదు మొదటి నుం। ఆచరణలో చూపెడుతున్న పార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీ అనడం నిర్వివాదాంశమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే మిగిలిన వారి విషయంలో వాళ్లు తమ పార్టీ అధ్యక్షుడవిని మహిళకు ఇవ్వనంత మాత్రాన వారికేదో గౌరవం లేదని కాదు. నేను మనవి చేసేదేమంటే పాజిటివ్‌గా మేము ఏమి చేశామన్నది మాత్రమే మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు దేశంలో ప్రథమ మహిళ శ్రీమతి ప్రతిభా పాటిల్. ఇంత పెద్ద దేశానికి రాష్ట్రపతిగా ఒక మహిళను ఎన్నుకున్నామంటే మహిళా లోకాన్ని ఎంతగా గౌరవిస్తున్నామో దయచేసి అందరూ అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆమెగారిని రాష్ట్రపతి చేయడంలో వెనకా ముందూ, అటూ ఇటూ వున్నా కూడా యుపిఏ ఛైర్‌పర్సన్ సోనియాగాంధీగారు అందరితో మాట్లాడి, అందరిలో ఏకాభిప్రాయాన్ని సాధించి ప్రతిభాపాటిల్‌గారిని రాష్ట్రపతి చేయడం జరిగింది. అలాగే మిత్రులు మాట్లాడినట్లుగా, మీరాకుమార్‌గారు లోక్‌సభస్పీకర్ కావడం జరిగింది. యుపిఏ ఛైర్‌పర్సన్‌గా తను ఎప్పుడూ కూడా అధికారం కోరుకోలేదు. అధికారం తన ఇంటి చుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్నా కూడా దానివైపు చూడకుండా, తనే కాకుండా తన బిడ్డలను కూడా అధికారానికి ప్రోత్సహించకుండా, దేశ

క్షేమాన్ని, దేశ ఐక్యతను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఒక సమర్థవంతమైన పాలనను అందిస్తున్నారు యుపిఏ ఛైర్‌పర్సన్, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి సోనియాగాంధీగారు.

2.00 మ. అందువల్ల కాంగ్రెస్ పార్టీ మొదటి నుండి మహిళలకు సమానమైన గౌరవం, అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని చూస్తుంది. ఎక్కడైతే మహిళలను గౌరవంగా చూస్తారో అక్కడ దేవతలుంటారని ఎప్పటి నుండో ఒక ఆర్యోక్తి ఉంది. మనందరం కూడా ఒక తల్లి గర్భాన పుట్టిన వాళ్లమే. తల్లి పట్ల మనకు చాలా గౌరవం ఉంటుంది. ఎక్కడో ఒక చోట తల్లిని అగౌరవపరిచే వారు, దూషించేవారు ఉంటారు. అది వారి యొక్క వింత ప్రవర్తన తప్ప ఇంకొకటి కాదు. బిడ్డకు జన్మనిచ్చినప్పటి నుండి చనిపోయే వరకు తల్లి తిన్నా తినకపోయినా బిడ్డల పట్ల, కుటుంబం పట్ల చూపించే అనురాగం, అభిమానం, ప్రేమ అంతా ఇంతా కాదు. పెద్ద పెద్ద కవులకు కూడా వర్ణించడానికి సాధ్యం కాలేదు. తల్లి తినకపోయినా బిడ్డలకు పెడుతుంది. రెండు మెతుకులు మిగిలితే భర్తకు పెట్టడానికి చూస్తుంది. వారు తిన్న తరువాత ఉంటే ఒక మెతుకు తింటుంది లేకుంటే ఒక గ్లాసు నీళ్లు త్రాగి పడుకుంటుంది. స్త్రీ జన్మలోనే ఇన్‌హరెంట్‌గా అపూర్వమైన త్యాగగుణం ఉంది. తండ్రి ఆజ్ఞ మేరకు తల్లి తలను కొడుకు శిరచ్ఛేదనం చేస్తాడు, తనను చంపిన కత్తి కొడుకు కాలికి గుచ్చుకుంటుందేమోనని నేల మీద పడిన తల్లి తల విలవిలలాడి పోతుందని పురాణాలలో చదివాము. మన దేశంలో స్త్రీకి ప్రత్యేకమైన గౌరవం ఉంది.

దురదృష్టవశాత్తు ఇటీవల మనసును కలచి వేసే సంఘటనలు చాలా జరిగాయి. స్త్రీల మీద అత్యాచారం, వారి అవమానించడం , చదువుకునే దగ్గర వారిని అగౌరవపరచడం మొదలైన బాధాకరమైన సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. ఒక తోటి సోదరీమణి పట్ల అగౌరవంగా ఎవడైతే వ్యవహరిస్తాడో అతను కూడా ఒక తల్లి గర్భాన పుట్టిన వాడిగా గుర్తుంచుకొని మరొక స్త్రీతో ఎలా వ్యవహరించాలనే విచక్షణతో ఆలోచన చేస్తే ఇటువంటి అత్యాచారాలకు తావుండదు.

మహిళల సాధికారిత గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. అలాగే చంద్రబాబుగారు కూడా డ్వాక్రా మహిళల గురించి చెప్పారు. వారు కృషి చేసిన మాట వాస్తవమే కాని వారు ఆదిపురుషుడని అనడం కరెక్ట్ కాదు. పి.వి. నర్సింహారావుగారు మహిళా శక్తిని గుర్తించి నెల్లూరులో పాదువు చేస్తున్న మహిళల గురించి మా రాజుగారి ద్వారా విని అది ఒక ఉద్యమంగా

ఉండాలని ఆయన రూపకల్పన చేశారు. మీరు దాని అమలును చేయగలిగినంత వరకు చేశారు. ద్విగుణీకృతమైన కృషిని ఈ ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతున్నారు కదండీ.

డా.కె.రోశయ్య: ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు చదువుకున్న వారు, పది మందికి చదువు చెప్పేవారు, మాకు కూడా చెప్పవలసిన వారు. సభలో ఇటువంటి అలవాటు చేసుకోకండి. ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు లేవడం, ఈ రకంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. మీ పేరు ఎత్తలేదు. చంద్రబాబుగారి గురించి మాట్లాడుతున్నాను. వారికి ఏదైనా అభ్యంతరం ఉంటే నేమ సరిదిద్దుకుంటాను. మొన్నటి వరకు ఇక్కడ (కాంగ్రెస్ పార్టీలో) కూర్చున్నావు. ఇప్పుడు అటువైపు(తెలుగుదేశం పార్టీలో) కూర్చున్నావు. ఏ పూట ఎక్కడ ఉంటావో తెలియదు. నువ్వు పెద్ద మాట్లాడవచ్చావా? మీరు మొన్న కూడా అన్నారు.....

(అంతరాయం)

నీకేమి తెలుసు? వారికి మాటలు రావా? వారు వినడం లేదా? మధ్యలో నీ వత్తాసు ఏమిటి? పాపం కొంచెం మంచిగా ప్రవర్తించే వాళ్లను చెడగొట్టడం.

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు(నగరి): మీరెటువంటి వారో మాకు తెలుసు. వారు వ్యంగ్యంగా చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: ముఖ్యమంత్రిగారిని మాట్లాడనివ్వండి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడుగారు మీరు కూర్చోండి.

DR. K. ROSAIAH: Sir, I am on my legs and I am replying. లెగవడం, అరవడం, సభను పాడు చేయడం తప్ప ఇంకొకటి లేదు.

(అంతరాయం)

MRX DEPUTY SPEAKER: I think we all should respect when the Hon'ble Chief Minister is speaking. We should not involve in cross conversation.

డా. కె.రోశయ్య: చంద్రబాబుగారు లేకపోతే వారి పరోక్షంగా విమర్శ చేస్తే వకాల్తా పుచ్చుకోవచ్చు. వారు అక్కడ ఉన్నారు. నేను వారికి చెబుతున్నాను.

డ్వాక్రా సంఘాలను ఏర్పాటు చేసింది, ముందుకు తీసుకువెళ్లింది ముద్దుకృష్ణమ నాయుడుగారేనని చంద్రబాబుగారికి అభ్యంతరం లేకపోతే చెబుతాను. సర్, రికార్డు చూడండి. సరళంగా చెప్పాను. సృష్టికర్త ఆయన, మీరు దానికి స్వరూపం ఇచ్చి బాగా పైకి తీసుకువచ్చారు. అయితే ఈ ప్రభుత్వం మీరు చేసిన కృషిని ద్విగుణీకృతం చేసింది. ఈ రోజు కోటీ ఆరు లక్షల మంది సభ్యులుగా చేరారనే మాట చెబుతుంటే అడ్డు చెప్పడం ఎందుకు? వాస్తవ విరుద్ధం చెబితే అనాలి.

ఈ రోజు మహిళల ఔన్నత్యాన్ని గురించి మాట్లాడే దినోత్సవం. ఈ పేరుతో పరస్పరం సభలు ఇటువంటి కార్యక్రమాలు వద్దు. మహిళల పట్ల అందరికీ గౌరవం ఉంది. చంద్రబాబుగారు ఒక మాట చెప్పారు. నేను ఎంత కృషిచేస్తానో, నాలాగే, నా సతీమణి, నా కోడలు కూడా చేస్తారని అన్నారు. వారు ఒక్క కొడుకుతోనే సరిపెట్టుకున్నారు. ఒక కూతురు కూడా ఉంటే అప్పుడు సమానంగా 50 – 50 సమానంగా బాగుండేది.

(ఈ దశలో సభలో నవ్వులు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: ఈ హౌస్‌లో చాలామంది తల్లులు, తండ్రులున్నారు. ఆడపిల్లల పట్ల వివక్షత చూపిస్తున్నారు. ఇది వాస్తవం. జనాభా నియంత్రణ చేయాలని, అందరికీ ఆదర్శంగా ఉండాలని ఒక్క కొడుకుతోనే సరిపెట్టుకున్నాను. మా అమ్మ వంట చేసేటప్పుడు ఆమె కళ్లలో నీళ్లు చూశాను. ఆ స్పృహతో డ్వాక్రా మహిళలకు 35 లక్షల మందికి గ్యాస్ సిలిండర్స్ ఇప్పించాను. చాలామంది ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నాము.

వెయ్యి రూపాయలకు సిలిండరు ఇప్పించాము, గ్యాస్ కూడా అవుట్ ఆఫ్ ప్రయారిటీలో వాళ్లందరికీ కూడా ఇప్పించాము. ఇక్కడ చాలామంది మాట్లాడుతున్నారు. ఎక్కడైనా భార్యలు బయటకు వస్తే ఇమ్మెడియట్‌గా వీళ్లకే కొంచెం ఆలోచన వచ్చి వీళ్లు మనలను ఓవర్‌టేక్ చేస్తారని వాళ్లను ప్రోత్సహించలేకపోతున్నారు. కాబట్టి అది మానుకోమని ఇప్పుడే కాదు, నేను ఎప్పటినుండో చెబుతున్నాను. మీరు చెప్పినట్లుగా నాకు ఒక అబ్బాయి వున్నా మ్యారేజ్ అయిన తరువాత ఆ అమ్మాయిని కూడా సొంత అమ్మాయిగా చూసుకొని అన్ని విధాలా ఎంపర్ చేస్తున్నాను తప్ప ఎక్కడా వివక్ష చూపడం లేదు. మీకు ఆ లోటు లేదు అబ్బాయి వున్నాడు, అమ్మాయి వుంది. ఇద్దరినీ సమానంగా చూస్తున్నాము తప్ప ఎక్కడా వివక్షత లేదు.

డా. కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన మాటలతో నేను నూటికి నూరుపాళ్లు ఏకీభవిస్తున్నాను. వారు ఏం చెప్పారు? ఒక్క అబ్బాయే చాలు, మా అమ్మ కంటినీరు చూసిన తరువాత మనకు ఆడపిల్లలు వద్దనుకున్నాను అని అంతేకదా.

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : ముఖ్యమంత్రి హోదాలో సగం విని, సగం మాట్లాడడం మంచిది కాదు. ఆకలి అయినట్లుంది, అందుకనే కోపంగా వున్నారు మీరు. నేను ఏం చెప్పాను? నేను ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ప్రమోట్ చేశాను రాష్ట్రంలో ఒకే అబ్బాయితో గానీ, ఒకే అమ్మాయితో గాని సరిపెట్టుకోమని. ఆడపిల్లల కోసం ఒకే ఆడపిల్ల పుడితే ఆడపిల్లల సంరక్షణ పథకం తీసుకువచ్చాను. ఐదు వేల రూపాయలు ఆడపిల్ల పేరుతో బ్యాంకులో వేయించాను. నాకు ఒక అబ్బాయి పుట్టినపుడు రెండో వాళ్లు అవసరం లేదని, ఒకరే వుండాలని చెప్పే ఉద్దేశ్యంతోనే నేను ఆదర్శంగా వుండాలనుకున్నాను తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ముఖ్యమంత్రి గారూ, నేను మిమ్ములను ఒకటి అడుగుతున్నాను. ఆస్తిలో సమాన హక్కు వుంది. మీకు కూడా ఒక అమ్మాయి వుంది. మీ అల్లుడు కూడా విశాఖ పట్టణంలో వున్నాడని వింటున్నాం. మీ అమ్మాయికి ఆస్తిలో సమాన హక్కు ఇచ్చారా? ఇప్పటికి అయినాసరే ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: Let us not enter into a debate.

డా. కె. రోశయ్య : ఒక్కటి అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది కరెక్టే. నాకు ఒక అమ్మాయి వుంది. ఆమెకు సమానమైన హక్కు ఇవ్వలేదు నేను. ఆనాడు వున్న పరిస్థితులలో ఏ రకంగా గౌరవంగా చూడాలో మా అమ్మాయిని ఆ రకంగా చూచాము. ఇప్పటికీ కూడా అమ్మాయి గానీ, అల్లుడు గానీ మా ఇంటిలో పిల్లలుగానే వుంటారు. మీరు ఎలా అయితే కోడలును కూడా కూతురు క్రింద చూచుకుంటారో నేను కూడా మా కోడళ్లను కూడా మా సొంత అమ్మాయిల్లానే చూసుకుంటాను. సో, దానిలో ఏమీ తేడా అక్కరలేదు. నేను మనవి చేసింది మీరు కార్యక్రమాలు చెయ్యలేదనే మాట అనలేదు. మీరు చేసిన కార్యక్రమాలు ద్విగుణీకృతమైనటువంటి ఉత్సాహంతో ఈ ప్రభుత్వం చేసిందని అన్నాను. అసలు చర్చ మీరేం చేశారు నేను ఏం చేశాను అనే కార్యక్రమాల మీద కాకుండా సిద్ధాంతరీత్యా మహిళలకు ఇతోధికమైనటువంటి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. చారిత్రాత్మకంగా మొట్టమొదటి నుండీ మహిళలు దేనిలోనూ కూడా మనకంటే తీసిపోరు. యుద్ధంలో గానీ, చదువులో గానీ, లేదు ఏ విధిని

అప్పగించినా మహిళలు సమర్థతకు గీటురాయిగా వుంటారు. మనం చూచాము దేశాన్ని పరిపాలించినటువంటి మహారాణులు కూడా వున్నారు ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి లాంటి వాళ్లు. వీరోచితమైనటువంటి పాత్ర నిర్వహించినటువంటి వాళ్లు కూడా వున్నారు. అందువల్ల మహిళలకు అవకాశం రావాలి గానీ, వస్తే పురుషుల కంటే కూడా బాగా కాలేజీలలో చదువుతున్నారు అమ్మాయిలు. మీరు చూడండి పర్సెంటేజ్ ఆఫ్ మార్క్స్ చూస్తే బాలుర కంటే బాలికలకే ఎక్కువ పర్సెంటేజీ వస్తుంది. దానికి కారణం వాళ్లకు కాన్‌సెన్‌ట్రేషన్ ఎక్కువగా వుంటుంది. వాళ్లకు సృజనాత్మక శక్తి ఎక్కువగా వుంటుంది, అవగాహనా శక్తి వుంటుంది. ఆ శక్తి పురుషులకు కూడా వచ్చేటట్లుగా వుంటే బాగుంటుంది అని భావిస్తే తప్పు ఏమీ లేదు. అలాగే అధికార పంపిణీకి సంబంధించినంత వరకూ ఇంకా కొన్ని చేస్తే బాగుంటుందని అన్నాను. సరే, అసలు మొట్టమొదటి మెట్టు చట్ట సభలలో రిజర్వేషన్ కల్పించాము. ఈ మెట్టు ఎక్కితే తరువాత దీనికి ఎన్ని అమెండ్‌మెంట్స్ తేవాలి, దీనికి తోడుగా దీనిని బలం చెయ్యడానికి, దీనిని అమలు చెయ్యడంలో గట్టిగా చెయ్యడం కోసం ఏం చెయ్యాలి? యస్, రకరకాలైనటువంటి అభిప్రాయాలు వున్నాయి. మీరు కొన్ని అభిప్రాయాలు చెప్పారు ఉద్యోగాలకు సంబంధించి వేరే తీర్మానం చేద్దామని. మిత్రుడు అక్బరుద్దీన్ వారొక సలహా ఇచ్చారు. ఇలా వున్నాయి కాదని నేననను. ఈ ఆలోచనలన్నీ కూడా కొంత కాలం అయిన తరువాత ఈ బిల్లు చట్ట రూపం ధరించి అమలులోకి వచ్చిన తరువాత సాధకబాధకాలు చూసుకుంటూ సర్, భారత రాజ్యాంగానికి ఇప్పటికి ఎన్ని సవరణలు చేసుకున్నాము? అందువల్ల రాజ్యాంగాన్నే సవరించుకోవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు సవరించుకున్నటువంటి మనం, చట్టాలను సవరించడంలో అభ్యంతరం ఏమీ లేదు కావలసినటువంటి వాతావరణాన్ని బట్టి. ముందు తొలి దశగా రాజ్య సభలో ప్రవేశపెట్టినటువంటి బిల్లును మీరందరూ సమర్థిస్తూ వున్నందుకు మీకందరికీ కూడా ఇది సముచితమైనటువంటి వేదిక కాకపోయినా కృతజ్ఞతలు చెబుతున్నాను ఒక కాంగ్రెస్ వాదిగా, ఒక సామాన్య మానవుడిగా. అలాగే మనమందరమూ కూడా మహిళలకు ఇతోధికమైనటువంటి శక్తిని ఇద్దాం, తోడ్పాడును ఇద్దాం. మన రాష్ట్రంలో మహిళల సాధికారితకు, వారిని ఆర్థికంగా పరిపుష్టి చెయ్యడానికి కలిగించే ప్రయత్నాలను అందరం కలిసిచేద్దాం. మీకు చేతనైంది మీరు చేశారు, మాకు చేతనైంది మేము చేశాము. ఇంకొకరు వుంటే వాళ్లకు చేతనైంది వాళ్లు చేస్తారు. అందరి లక్ష్యం కూడా వాళ్ల అభ్యుదయాన్ని బాగా తీర్చిదిద్ది సమర్థవంతమైన మహిళలుగా బాగా తీర్చిదిద్దాలని, సెలవు.

MR. DEPUTY SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet again at 9-00 AM tomorrow.

(The House then adjourned at 2-05 PM to meet again at 9-00 AM on Tuesday, the 09th of March 2010)

000 o 000